The New York Pub Lib
476 Fifth Ave
MAR 21 1913

"VIENYBE LIETUVNINKU"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose $2.00
Europoje ir kitur $3.00
Kanadoje $2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku:
J.J. Paukształis ir
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

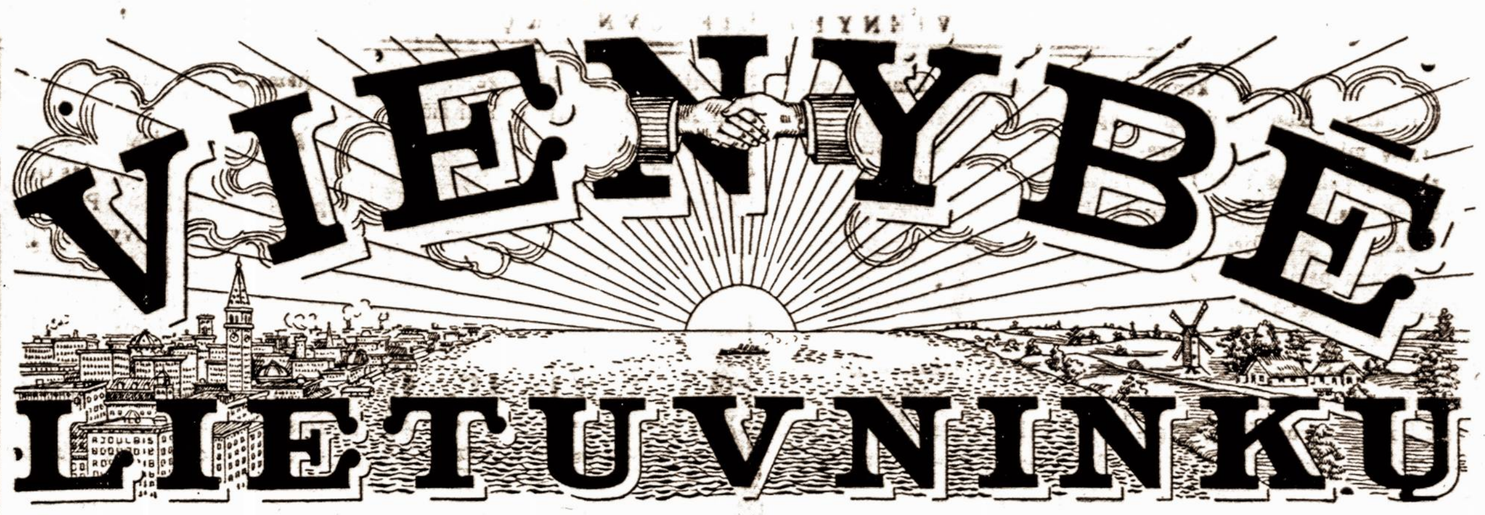

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKU"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscribtion rate:
In the United States ... $2.00
To Foreign Countries .. $3.00
To Canada $2.50
Advertising rates on application.
Address all communications to the publishers:
J. J. Paukształis &
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Nr. 12. Brooklyn, N. Y. 19 d. Kovo (March) 1913 m. Metai XXVIII.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

TEBŪNIE VISŲ LIETUVIŲ ŠEIMYNOS APRŪPINTOS.

Mūsų Amerikos lietuvių gyvenime vienas labai svarbus dalykas yra nedasvarstytas, nepakaktinai suprastas ir apleistas. Tai dalykas savo šeimynų aprūpinimo juodoj dienoj.

Tam *dideliam* dalykui visatinai daroma tik tiek, kad tveriama *mažutės* draugijos su mažu sąnarių skaičium bei mažu piningų išteklium. Jokio *tikro* šeimynų aprūpinimo juodoj dienoj tokios draugijėlės nelemia ir negali lemti. Jos teduoda ir tegali duoti maž-daug 25 iki 150 dolerių mirusiam sąnariui palaidoti.

Šito davimo dažnai ir vien palaidojimui gali neužtekti: juk tik vidutinis grabas šiandien kaštuoja maž-daug $50; prie to pridėk duobę apie $10, graboriui apie $15, už karietas apie $25, bažnyčiai apie $25 — turėsi $125. Ir kas, jei savo prigulėijmu prie kokios vienos draugijėlės neatsieksi to, kad savo palaidojimą apmokėsi. Tai yra netikus savymeilė. Žmogaus pareiga yra manyti, kaip palaikius gyvasti po mirties, kaip aprūpinus išauklėjimą tiems, kuriuos paleidai ant svieto, o ne rengties gyvam bėsant vien tik gražų grabą pasilaidojimui. Tai yra stačiai nusidėjimas, nusidėjimas prieš savo šeimyną, prieš savo pačią, prieš savo vaikučius, nusidėjimas prieš visuomenę ir prieš visą šalį. Ir taip nusideda kiekvienas, kas priguli tik prie vienos kokios *grabinės* draugijos, draugijos gyvuojančios vien tam, kad grabus pirkti ir laidotuves rengti, o ne šeimynoms apsaugą nuo vargo ir bado užtikrinti.

Tiks čia pridūrus vieno anglų kuningo T. D. Talmage'o pamokslo žodžiai: „Blogai tai yra, kad žmonės, manydami apie savo mirtį, svarsto tik apie dangų, o nepažiūrėti, kokios bėdos paliks jiems numirus. Tai yra saumeiliška iš tavo pusės turėt omenyje dangų, kurin ketini ineiti, jei tu užmiršti, kas bus su tavo pačia ir vaikais po tavo mirties. Tu gali atsiskirti su šiuo svietu nepalikęs jiems nei dolerio, o vis-gi mirti laimingai, jeigu tu to tikrai negalėjai padaryti; tu tada gali juos pavesti į rankas Dievo, kurs valdo visas pjutis ir turtus; bet jeigu tu turėjai ištekliaus apmokėti mokestis už apdraudą, galinčią aprūpinti tavo šeimyną, o to visgi neatlikai, *tai žema iš tavo pusės eiti į dangų, tuo tarpu, kada jie eis į elgetnamį (poorhouse).****

Taip, kuningas galės pasakyti gražų pamokslą ties tavo lavonu ir choras su vargonais galės angelų balsais giedoti, *bet tavo mirtis bus niekšybe, švindelis. Tu turėjai ištekliaus, kad aprūpinus savo šeimyną ir tu, kaip niekšas, nepasistengiai to atlikti.*"

Kiekvienam Amerikos lietuviui reiktų šituos anglo kuningo iš širdies pasakytus gilius žodžius atkreipti į savę. Ir nusikratyti ta mintim, kal užtenka *man* 100 dolerių „posmertinės", o įsiskiepyti supratimą, kad reikia *mano šeimynai* palikti aprūpinimas, palikti ne mažiau kaip tūkstantis dolerių apsaugos, o jei galima tai ir daugiau, idant šeimyna galėtų man mirus nors tūlą laiką prasistumti.

Lietuviui palikti savo šeimynai tūkstantis dolerių aprūpinimą galima kol-kas per vienintėlę duodančią toki aprūpinimą Lietuvių organizaciją — Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Būdamas Susvienijimo ketvirtojo skyriaus sąnariu (ketvirtasis skyrius — tai $1,000 apsaugos skyrius), kiekvienas lietuvis nebus vien sau grabo rengėjas, bet bus savo šeimynos bei genčių aprūpintojas, nebus saumeilis ar niekšas, bet bus žmogus, kurs savo pareigas nori iki galui išpildyti ir išpildo.

Kiekvienas, kas šiandien dar yra sveikas ir neturi daugiau kaip 40 metų, privalo neatidėliodamas įstoti į Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ketvirtąjį skyrių, ir tuo parodyti, kad išmeta iš savo galvos mintį apie savo grabą, o pradeda rūpinties savo šeimynos ateitim. Tik tąsyk galima ramiai savo kasdieninius darbus dirbti, kada žinome, jog mūsų šeimynų būvis yra aprūpintas. Be tos žinios, be to užtikrinimo nedrįskime daugiau gyventi.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje tikrai didelį ir išganingą darbą yra užsidėjęs, įvesdamas tūkstanties dolerių apdraudos skyrių. Šituo skyrium gali būti atlikta šimtą sykių daugiau negu kokia labdarybė, aukavimais ar prieglaudos namais. Tik reikia visiems gerai įsigilinti į jo svarbą, visiems į jį priderėti ir karščiausia jį propaguoti. *K. J.*

Peržvalga.

// **Prūsų Lietuva atgija.** Tankiai prisieina skaityti laikraščiuose bei girdėti pasikalbėjimus apie padėjimą Prūsijos lietuvių. Dauguma tvirtina, kad Mažosios Lietuvos lietuviai greitu laiku turės visai išnykti, nes jie eina vis silpnyn ir silpnyn, padėkavojant tam tikrai vokietinimo systemai to krašto valdžios. Vienok, plačiau pažvelgę į dalykų stovį, męs patėmysime, kad tokis Prūsijos lietuvių žuvimas negali jau įvykti, nes dabar užstojo laikai atgijimo ir bujojimo mažųjų tautelių. Tas atgijimas apsireiškė gale XIX. šimtmečio tarpe įvairių Europos tautelių. Tas pats yra ir su Mažosios Lietuvos lietuviais — jie jau nemirs, bet nuo šio laiko augs ir tvirtės. Tą patvirtina išleidžiamieji Prūsijos Lietuvos laikraščiai („Birutė" ir „Lietuviškai-Vokiškas Savaitraštis") ir daugelis jaunimo kuopelių ir šiaip apšvietos draugijų, kurios veikia apšvietos bei tautiško susipratimo dirvoje. Taip, „Sandoros" draugijai pasirūpinant, bus po Velykų Klaipėdoje (Memel) bei Šilokarčiamoje lietuviškų išdirbinių parodos. Klaipėdoje nesenai tapo įsteigta nauja lietuvių draugija „Vienybė", kurios tikslu yra — pakelti dvasiškai ir doriškai lietuvių kalbą ir ją tobulinti.

•

// **Maironio jubilėjus.** Kam nežinomas mūsų **poetas Maironis?** Kam nežinomi jo „Pavasario Balsai" ir „Lietuvos historija". Maironis — tai dabartinis prelatas ir Kauno dvasiškos seminarijos rektorius **Jonas Maculevičius.** Taigi neužilgo bus apvaikščiojamas 25-metų sukaktuvių jubilėjus jo pasidarbavimo ant tautiškos dirvos ir jo veikimo, kaipo poeto. Prirengimui tam tikrų iškilmių susidarė Kaune komitetas, kurs, apart ko kito, toms sukaktuvėms paminėti yra sumanęs įsteigti Kaune Maironio vardu dailės mokyklą. Maironis prašė komiteto, kad jokių iškilmių neruoštų, bet dailės mokyklos steigimui jis pritaria.

•

// **Lietuvių kalba Vokietijos universitatėse.** „L. Ž." paduoda štai kokią žinią: praėjusiu vasaros semestru prie šešių Vokietijos universitačių prasidėjo paskaitos apie lietuvių kalbą, gramatiką bei raštus. Lekcijos atsibūna sekančiose vietose:

Karaliaučiuje — prof. Bezzenber'is apie lietuviškąją bei latviškąją gramatiką.

Leipcige — prof. Leskien apie liet. gramatiką.

Marburge — prof. Jakobsohn apie liet. gram.

Muenstere — prof. O. Hoffman apie liet. raštus.

Muenchene — prof. Bernecker apie liet. gram.

Kiele — docentas Fraenkel apie liet. raštus.

Be to skaitė Austrijoje prie universitatės Czernowitz docentas Hans Reichelt apie liet. kalbą.

•

// **Kaip Lietuvos blaivininkai atsineša į savo inteligentiją.** Gana įdomu mums sužinoti, kad ir beto daug žinome, kaip Lietuvos blaivininkai atsineša į savo inteligentiją. Štai kaip aprašo vieną tokį atsitikimą „Lietuvos Žinios" (N15):

„Prieš naujus metus G. Petkevičaitė ir prisiekusis adv. M. Šleževičius buvo norėję įsirašyti į Vilniuje veikiantį „Blaivybės" skyrių. Sausio mėnesį buvo taip vienam, kaip ir kitam sąnarių mokestis gražinamas ir iš skyriaus pirmininko kun. P. Kemešio gautas šioks paaiškinimas: „Vilniaus „Blaivybės skyriaus Taryba nepriėmė Tamstos į draugijos sąnarius delto, kad Tarybos nuomone Tamsta **katalikybės žvilgsniu** (mūsų pabraukta) draugijai nepageidaujama(mas)".

Ir, rodos, ką bendro gali turėti katalikybė su blaivybe? Bet iš to pranešimo labai aišku, kad Lietuvos blaivininkai taip kietai surišo blaivybę su katalikybe, kad skaito pavojingu dalyku prileisti pirmeivę bei pažangiąją inteligentiją prie blaivybės. Visgi ar šiaip ar kitaip žvelgtumėme tačiaus toks Lietuvos blaivininkų pasielgimas pasiekęs naivybės kulminacijos punktą. Kas gi daugiau galima apie tatai bepasakyti? — Nieko, nesa su naiviu dalyku reikalų turėti nenorime.

•

// **Lietuvos laikraščių žinios apie Ameriką.** „Šaltinis" savo N8 štai ką rašo apie Ameriką:

„Ši žiema Amerikai atnešė labai didelių šalčių ir gilaus sniego. Štai Michigano valstija apklota sniegu 8 pėdų (mūsų pabraukta) storio; keliai neapsakomai sunkus; Kansaso valstijoje šaltis siekė 28 laipsnių, Montana valstijoje — 36 laipsnių, o Stemboat Spring (Kalifornijoje) šalčiai siekė 54 laipsnių".

Ką mano apie tokią žinią Lietuvos gyventojai, negalima pasakyti; bet žinome, ką manys amerikiečiai... Reikia pabrėžti, kad Lietuvos žmogus perskaitęs apie „54 laipsnių" šaltį, ištikro pamanys, jog amerikiečiai tur būti labai pripratę prie šalčio. Betgi galų-gale reikia pasakyti, kad tie „54 laipsniai šalčio" buvo skaitomi pagal Fahrenheito, kuris apie tris sykius didesnis už Reaumurą.

•

// **Apie jubilėjinius krasaženklius.** Klausimas apie uždraudimą pardavinėti jubilėjinius krasaženklius paminėjimui 300 metų sukaktuvių Romanovų giminės, kaip pranešama iš Peterburgo užbaigtas šitokioj prasmėj: tie krasaženkliai parsiduos tik laikinai, kaipo jubilėjiniai, o paskui jų pardavinėjimas bus sulaikytas. Vyriausioji Rusijos krasos ir telegrafo valdyba labai apgailestauja, kad nauji krasaženkliai vėl bus panaikinti, nes jie labai praktiški ir juos negalima kitiems padaryti. Mat, ober-prokuroras šventojo synodo V. K. Sabler ir kiti žymųs valdžios šulai, o taipgi dešinųjų laikraščiai uoliai agitavo už sustabdymą tų naujų krasaženklių — jiems išrodė pasibjaurėtinu dalyku mušti antspaudas ant Rusijos imperatorių paveikslų.

•

// **Persekioja mokinius.** „V. L." N4 buvo pranešta, kad Peterburge vienoje gymnazijoje buvo policijos užtiktas mokinių susirinkimas iš įvairių gymnazijų. Buvo 70 mok. suareštuota, o 35 liko prašalinti iš gymnazijų. Apšvietos ministeris buvo išleidęs įsakymą, kad ant prašalintųjų mokinių paliūdijimų būtų pažymėta, kad jie prašalinti pagal mokytojų tarybos nusprendimo ir kad nustoja tiesų pastoti į kitas mokslaines. Delei to viso dalyko V. Dūmoje buvo gan triukšmingi ginčai: du ar tris kartus kalbėjo apšvietos ministeris, jį ir kitus apšvietos vadus ir visą Rusijos apšvietimo systemą aštriai kritikavo garsesnieji atstovai. Galop, kaip praneša „R. M.", buvo išleistas naujas paliepimas visiems mokiniams, padavusiems prašymus apie paliuosavimą išstoti iš gymnazijos, išduoti paliūdijimus, kaipo išstojusiems pagal savo noro.

Maskvos milijonierius Šachov'as kreipėsi į nekurius prašalintuosius iš gymnazijų mokinius, kviesdamas juos važiuoti užbaigimui mokslo į Paryžių, o jis viską apmokėsias: Šachov'as pasižadėjo kiekvienam išduoti mėnesinę subsidiją sumoje 200 frankų (apie 75 rubl.) ir apmokėti visas kitas išlaidas, kurios atsiras mokslo laike.

— Perprašau, poni, gal malonėtumėtė pasinaudoti lietsargiu?

— Širdingą ačiu. Mano drapanos tvirtos medegos, jos nenubluks...

— Bet tamstos veidelis gal nublukti.

Politikos savaite

SUVIENYTOS VALSTIJOS.

Iš Washingtono, Suvienytų Valstijų sostapilio, praneša, kad gerai žinomas skaitlingai visuomenei senatorius, Robert La Follete, republikonų partijos ir bene progresivės dalies sąnarys, būsiąs vyriausiu prez. Wilsono patarėju. Taigi, gana stebėtinas dalykas: republikonų partijos sąnarys bus vyriausiu patarėju prie demokratų valdžios! Tatai pirmas toksai atsitikimas Suv. Valstijų historijoje. Ligi šiol vyriausiu patarėju visuomet būdavo tos pačios partijos žmogus.

Prez. Wilsonas kovo 13 d. išsiuntė senatoriui La Follette'ui pakvietimą, idant jisai kovo 14 d. 6 val. po pietų pribūtų į Baltąjį Namą, kur bus svarstoma apie administracijos reikalus. Kadir judviejų nuomonės skiriasi, bet nežiūrint to, prezidentas jį godojąs. Kovo 14 d. bus tam tyčia sušaukta komisija, kurioje bus svarstomi ir apkalbami būdai, kaip atsinešti sulig tarifo, konzervacijosarba apsaugos ir trūstų. Tuose dalykuose, anot prez. Wilsono, senatorius La Follette esąs tikras žinovas ir todel bus laikomasi jo patarimų.

Nėra abejonės, kad senatorius La Follette, būdamas po demokratiška pastoge, kadir priklauso prie republikonų partijos, betgi turės taip pat atsiliepti apie demokratų valdžią, kaipir būdamas prie republikonų partijos prezidento vyriausiu patarėju.

Kuomet senatorius La Follette aplaikė nuo prezidento pakvietimą pribūti į Baltąjį Namą, išpradžios abejojo ir mikčiojo, bet persitikrinęs, jog tas pakvietimas ne juokui padarytas ir paduotas, pakvietimą priėmė.

Su prezidentų permainomis, pasidarė ir šiokios-tokios permainos. Apie tūlus dalykus kalbama kitaip, negu prie Tafto. Štai prez. Wilsonas savo prakalboje, adresuotoje Suv. Valst. veikėjams, politikos vadovams ir Pietinės arba Latiniškosios Amerikos žmonėms šiaip išsireiškė: „Tvarkinis teisingos valdžios procesas yra paremtas ant įstatymų, o ne ant arbitrarinės bei nepastovios spėkos. Męs žinome, kad negali būti laisvės be tvarkos, kuri paremta ant įstatymų ir žmonių sąžinės bei jų pritarimo; męs žinome, kad netvarka, asmeninės nutrigos, paniekinimas konstitucionalių teisių nusilpnina ir deskredituoja valdžią, ir tatai nieko kito taip neįžeidžia, kaip tik pačius žmones, netvarka paliečia tik paprastąjį žmonių gyvenimą ir jų reikalus."

Tačiaus klausimas, ar tas padarys taip geidžiamą intekmę į Pietinės Amerikos žmones, kurie daugeliu kuo skiriasi nuo Ameri-

kos visuomenės. Pietinės Amerikos žmonių ir temperamentas kitoks, jie savo būdu karštesni, negu amerikiečiai, jie ir į savo reikalus žiūri kitaip, ir jie kitokius įrankius vartoja tūlų dalykų įvykdinimui. Jei Pietinės Amerikos žmonės būtų ant tiek augštai kultūriniai pakilę, kaip Šiaur. Amerikos žmonės, kaip Anglijos, Vokietijos ar Francūzijos, tai gal ir atkreiptų savo domą į Suv. Valstijų patarimus, ir jei jos turėtų kokius paslėptus tikslus, mokėtų tinkamai atsinešti.

Suv. Valst. laikraščiai sako, kad daugelis Pietinės Amerikos respublikų žmonių net nesuprasią, kas pasakyta žodžiuose „žmonių sąžinė''. Jie visai kitaip suprantą ir tautos reikalus, savo patriotizmą, savo pereigas; jų sąvoka apie individuales teises skiriasi nuo amerikiečių. Pietinės Amerikos respublikų žmonės skaito, kad individualės teisės griežtai neturi nieko bendro su įstatymais. Beto, jų įstatymų supratimas radikaliai skiriasi nuo amerikiečių.

Kad dabartinis Suv. Valst. prez. Wilsonas pasiryžęs atmesti savo globą Pietinės Amerikos respublikoms, tai labai aišku. Bet kaip tos respublikos priims jo globą, jo gerus norus, kaip jos atsineš sulig jo siūlomų reformų, dabar dar peranksti būtų apie tai kadir vienas-kitas žodis pasakyti.

MEKSIKA.

Prezidentas Wilsonas pereitą savaitę atvirai ir aiškiai pasakė, kad jis mėginsiąs sujungti, ant kiek tai jam pasiseks, Šiaur. Amerikos reikalus su Pietinės Amerikos reikalais. Jis asmeniškai tiki, kad jo administracija ir jo įsikišimas į tų respublikų reikalus, į jų politiką bei valdymąsi atnešiąs toms respublikoms ne maža naudos ir padarysiąs dideles permainas. Jo nuomonė, kad tos respublikos jokiuo būdu savaimi negalinčios valdyties ir kad joms būtinai reikalinga Suv. Valstijų globa ir patarimas.

Jei galima tikėti Suv. Valstijų dienraščių žinioms, jei tie laikraščiai skelbiami tokias žinias. neturi kokių tikslų, kurie gali turėti kuriuos-ne-kuriuos bendrus sąryšius su šio krašto finansais, su kapitalu bei su rinkomis, kurias norima praplėsti Pietinės Amerikos ribose, tai galima pasakyti, jog Piet. Amerikos respublikos su didžiu pasitenkinimu priėmusios prez. Wilsono pasiryžimą. Ir tas jo noro paskelbimas padaręs jau keletoje respublikų Centralinės Amerikos nemažą įntekmę.

Meksikos svetimų reikalų ministeris tikrinąs, jog Pietinės Amerikos respublikos priimsiančios prez. Wilsono pasiryžymą ir siūlomą joms naudą, jei tik jisai savo žodžius paremsiąs darbais. Tatai pakelsiąs jo populiariškumą ypač visoje Meksikoje.

David de la Fuente kovo 12 d. priėmė prisiegą ir užėmė susinešimų ir viešų parkų ministerio vietą. Prisiegdamas dar išsireiškė, kad jo tikslu busią dirbti del romos, kuri taip labai Meksikai pageidaujama.

Sonora gub. pertraukti visokie susinešimai. Telegrafų vielos nukirstos ir todel tikrų žinių apie tos gubernijos vidurinį stovį negalima gauti. Kiek sužinota, iš tų žinių sprendžiama, kad Hermosillo, tos gubernijos sostapilis apgultas federalių kareivių ir tikima, kad neužilgo prasidėsiąs gana smarkus mūšis.

Agua Prieta pateko į konstitucionalistų ir jiems simpatizuojančių rankas. Gen. Ojeda, vadovaujantis federalų kareivių pulką, susidedantį iš 500 vyrų, pasitraukė iš miesto atiduomas jį konstitucionalistams. Konstitucionalistai atvykę miestan rado federalių kareivių paliktus 18,000 svarų amunicijos, šautuvų ir kitokių įrankių. O gen. Ojeda su savo kareiviais pasitraukdami tesuspėjo pasiimti keletą arklių, tris kanuoles ir nutraukė linkui Nogales į Nacos kalnus. Tokiuo būdu visa šiaurinė dalis Sonora gubernijos, išskyrus Nogales, perėjo į konstitucionalistų rankas.

Meksikos prezidento rinkimai sumanyta atidėti ligi ateinančio liepos mėnesio, su kuo ir dabartinis laikinai paskirtas prez. Huerta sutinkąs.

Pagalios reikia pabrėžti, jog pasklido gandas, būk manoma visa Meksika padalinti į tris nedideles respublikas. Bet kiek tame gande yra tiesos, sunku apie tai žinoti.

BALKANŲ PUSSALIS.

Jau senai buvo rašoma, kad balkaniečiai paimsią Adrianopolį, bet ligi šiol paimti visgi neįstengta. Tačiaus nudien, kuomet jau paėmė tvirtovę Heitantarla, kuri yra pricipale Adrianopolio apsaugos vieta, tai apie Adrianopolio patekimą į balkaniečių rankas abejonės negali būti.

Kadir smulkesnės žinios apie karės lauką neaiškios, betgi pasako, kad mūšis buvo gana smarkus, kuriame turkai, per ilgą laiką privaiginti ir nusilpninti, desperatiškai laikėsi prieš gerai aprūpintus visu kuo bulgarų kareivius. Turkų kariuomenei, užsidariusiai tvirtovėse reikia misti labai prastu maistu ir ligos ją vargina. Bet nežiūrint to, jie gerai laikėsi ir nenorėjo atiduoti balkaniečiams tvirtovės Heitantarla. Tame mūšyje ypač aiškiai pasirodė turkų kareivių narsumas, pakantrumas ir nepaisymas ant savo gyvybės. Mūšiui prasidėjus tą tvirtovę gynė apie 20 oficierių ir 400 kareivių. Bulgarai, kurie savo karžygiškumu pagarsėjo iš pat pradžių, taipgi ir dabar jį parodė. Kadir buvo keletą kartų atmušti, kadir buvo jų draugai pasveikinti mirtinomis kulkomis, vienok nepuolė bevil tėn ir nepražudė savo karžygiško ūpo. Taigi bulgarai su džiaugsmų ir pasididžiavimu paėmė tvirtovę Heitantarla, kuri duos progą įeiti į Adrianopolį.

Šukri Paša, turkų kariuomenės vadas, kuris gina Adrianopolį, pranešęs Turkijos karės ministrui, jog nebeilgai tegalėsiąs atsilaikyti prieš bulgarų ir serbų kariuomenę ir nebeįstengsiąs atmušt antpuolius. Beto, jis savo pranešime ragino, kad Turkijos ministerija kuogreičiausia padarytų sątaiką. O jei prie sątaikos nebūtų galima prieiti, tai kad duotų jam kokią pagelbą. Betgi Turkijos ministerija, tarp kurios viešpatauja sulig karės dvi nuomoni, nei apie sątaiką rūpinas, nei stengiasi apginti Adrianopolio, kuris neužilgo pateks į balkaniečių rankas.

Kadir tarp turkų kariuomenės jau matosi revoliucijos kibirkštis. bet visgi jie stipriai gina Skutari ir nenori atiduoti montenegriečiams. Praneša, jog visas Turkijos laivynas, susidedantis iš aštuoniolikos vienučių, pataisytas ir išsiųstas netol Nagharo.

VOKIETIJA IR FRANCIJA.

Vokietijos ir Francijos atsinešimai neperstoja būti intėmptais nuo 1870 m., kada Vokietija užėmė Francijos provincijas Alzas ir Lotaringiją. Francija vis dar mano atsiimti kada-nors šitas provincijas. 1911 metuose tik-tik neiškilo karė tarp tų dviejų valstijų delei Marokos. Einant gandui apie europinę karę, kaip visiems žinoma, didžiosios valstijos smarkiai prisirengė prie karės. Vienoj pusėj stovi Austrija, Vokietija ir Italija, o antroje — Rusija, Francija ir Anglija. Austrija ir Rusija karės klausime lošė pirmą rolę. Nors dabar atsinešimai tarp tų paskutiniųjų valstijų ir pagerėjo. vienok Vokietija ir Francija tvirtai mano, kad karė neišvengtina — jei ne tarp visų didžiųjų valstijų, tai nors tarp jųdviejų.

Tą patvirtina didinimas Vokietijos ir Francijos kareivijos skaitliaus ir skyrimas šimtais milijonų dolerių ant karės reikalų. Tą rodo ir paskyrimas naujo Francijos ambasadoriaus Peterburgan, kuris yra didis Vokietijos priešas. Galop patsai Francijos prez. Poinkare labai šnairiai žiūri ant Vokietijos.

Padėkavojant tokiam padėjimui, paskutiniu laiku Vokietijos bankuose bei biržose apsireiškė formališka suirutė, kokia tik jaučiama prieš prasidėjimui karės; apsireiškė stebėtinai smarkus puolimas popierinių piningų, o taipgi nekurių kompanijų pajų (shares) kainų.

Ta pati karės dvasia viešpatauja ir Francijoj: valdžia stengiasi drūtinti kareiviją ir kūrstyti liaudyje patriotizmo dvasią. Kaip Vokietijoj, taip ir Francijoj daromos patriotiškos demonstracijos. Viename Paryžiaus laikrastyje buvo paduota „slapta'' žinia, kad Vokietija dar sausio viduryje užklaususi Italijos, ar ji bus pasirengusi prisidėti prie Austrijos ir Vokietijos del pradėjimų kariškų operacijų spalyje 1913 m. Nors tos žinios nėra užtvirtintos, nors politikos klausimai Europoje neturi dabar pastovumo, vienok iš viso matyti, kad Europinės karės šmėkla dar vis neperstoja baidyti gyventojus.

RUSIJA.

Rusija nesenai šventė 300-metų Romanovų giminės sukaktuvių jubilėjų. Valdžia garsino žinią kad ji, norinti pagerbti tą didžią šventę sutaikinimu visos Europos valstijų — ji visomis spėkomis pasistengsianti inkūnyti Europoje ramumą ir taiką. Ištiesų paskutiniu laiku tarybos tarp Austrijos ir Rusijos žymiai buvo pagerėjusios; jau buvo padaryti pirmi demobilizacijos žingsniai; kiek žinoma demobilizacija turi įvykti — ji, kaip praneša nekurie laikraščiai, jau pagarsinta Peterburge ir Viennoj.

Bet einant dar karei ant Balkanų pussalio ir pablogėjus atsinešimams tarp Vokietijos ir Francijos, Rusija kaip tai vėl užsimąstė, o vienas žymus valdžios ramstis pasakė: „Atsargiai su demobilizacija — Europos klausimai dar neišrišti''... Ne labai malonios žinios pranašauja ir žymesnieji diplomatai; vienok visos valstybės nepasitiki ant savo jėgų ir bijosi pralaimėti, o užtai galima tikėtis, kad Europos klausimai neprives prie visuotinos karės.

AUSTRIJA.

Nors iš vienos pusės Austrija stojo į taikos vėžes, nes derybos su Rusija žymiai pagerėjo, bet iš kitos — ji, matyt, mažai skaitosi su taikos taisyklėmis. Keletas dienų atgal Austrija griežtai pranešė Serbijai, idant ji nepadėtų juodkalniečiams pas Skutari, ant ko Serbijos premieras Pasič atsakė, kad to reikalauja koalicijos sutartis — jie turi kits kitam padėti, nežiūrint kam paskui pateks Skutari. Atsinešimai tarp tų valstijų žymiai pablogėjo. Galop Austrija labai šnairiai žiūri į siuntimą Serbijos kareivių pas Durazzo.

Iš Visur.

× **Paskendo 200 asmenų.** Kovo 7 d. iš Konstantinopolio pranešė, jog iškilus audrai ant Marmoro jūros kovo 1 d. pražuvęs laivas Calvados su 200 žmonių. Tasai laivas plaukiojęs tarp Pandermo, Mažojoje Azijoje ir Konstantinopolio. Priklausęs jisai Londono Patriotų laivų kompanijai.

× **Anglijos sufragistės veikliai darbuojasi.** Iš Londono atėjusios kovo 10 d. žinios skelbia, jog sufragistės smarkiai darbuojąsi. Penkios jų pasiryžusios net įduoti Anglijos karaliui Georgui peticiją, kuomet jisai važiavo atidaryti parlamento.

P—ni Pankhurst kelabėdama „Pavilion'' teatre išsireiškusi, jog sufragistės, kurios mėgino įduoti Anglijos karaliui peticiją, nei nemaniusios jo užgauti, ir jų pasielgimas buvęs visai konstitucijonalis. Viena moterių, kuri bandė paduoti karaliui peticiją buvus areštuota.

Tuo tarpu kuomet vienos stengėsi įduoti savo valdonui minėtą peticiją, kitos padegusios Londono apielinkėje dvi nedideli gelžkelio stoti.

Kovo 12 d. iš Londono pranešama, jog dienraštyje „The Daily Citizen'', darbo organe, buvus išspausdinta žinutė, tikrinanti, būk sugragistės pasikėsinusios uždegti Britaniškąjį muzejų. Pusiau apdegę skudurai, suvilgyti alieju. rasti kambariuose; juos užtikęs vienas to muzejaus viršininkas Bet daugelis kitų laikraščių apie tos žinutės teisingumą abejoja. Ir sako, kad tasai kamuolys nenuves prie įskundžiamųjų visuomenei sufragisčių.

× **Pagavo pagarsėjusį banditą.** Paryžiuje kovo 11 d. suėmė ant Boulevard da la Villette pagarsėjusį plėšiką, kuris po Franciją pradėjo veikti nuo gruodžio mėnesio 1911 metų. Minėtoj vietoj tą dieną buvo taip vadinamas gatvinis turgus. Tarp kitų žmonių vaikščiojo du detektivu. Beeinant jiems pro tūlą būdelę, kur mušėsi du pugilistu jų domą atkreipė tūlas asmuo, kuris svaidė į bokserius popierines kulkas. Iškilus jo rankai į viršų detektivai pastebėjo tarp nykščio ir smilio įtatuuota širdį. Detektivas staiga atsiminė pragarsėjusiojo bandito Lacombe aprašymą, tarp kurio buvo pažymėta, jog ant dešinės rankos yra širdis. Jis atkreipė savo draugo domą ir parodė jam ženklą. Persitikrinę, jog tasai asmuo buvo tikrai Lacombe, jiedu prisiartino prie jo ir suėmė.

× **Pačtų direktoriai bei direktorės rengiasi streikuoti.** Iš Londono kovo 12 d. atėjusios žinios skelbia, jog apie 23,000 pačtų direktorių vyrų ir moterų, rengiąsi streikuoti, jei vyriausias pačto užveizda neužganėdinsiąs jų reikalavimų. Šitie pačto valdininkai, arba dauguma jų, yra paprasti krautuvninkai; jų krautuvėse įsteigta ir pačto skyriai. Jie negauna už savo patarnavimą jokios algos, išskyrus komisą, kuri gauna sulig parduotų pačto ženklelių skaitlių. Jau nuo senai buvo girdimi pasiskundimai ir nepasitenkinimas komisu, kokį valdžia jiems už jų patarnavimą skiria.

× **Susipešė admiralai.** Roma, kovo 12 d. Kuomet admirolas Gozzo pasitiko admiralą Pasquale Cattolico, Italijos laivyno ministerį, ant gatvės, jis kirto pastarąjam per ausį; muštynės tęsėsi net ligi tol, pakol įsimaišė pašalinė publika. Admiralą Gazzo suareštavo. Tikrų tos muštynės priežasties žinių trūksta.

× **Adrianopolio tvirtovė balkaniečių rankosna.** Iš Sofijos pranešta į Londoną, kaip praneša kovo 12 d. dienraščiai, jog Heitantario tvirtovė, kuri kaipir sargas sergėti įeigą į Adrianopolį jau patekusi balkaniečiams. Todel ir manoma, kad balkaniečiai už dienos-kitos paims Adrianopolį, kurį nuo senai bomborduoja.

Gi iš Belgrado, Serbijoje, pranešta, jog balkaniečiai sutinką, idant įsikištų šešios didžiosios Europos viešpatystės ir mėgintų juos su Turkija sutaikyti.

× **Bombarduoja miestą Durazzo.** Augščiaus paminėtą dieną gauta žinia iš Durazzo, kuris stovi ant albaniškojo pakraščio, kurioje sakoma, jog pereitą naktį atsilankęs Turkijos kreiseris ir dienai brėkštant pradėjęs šaudyti į Serbijos abazus.

× **Popiežius eina sveikyn.** Kovo 11 d. iš Romos ateinančios žinios skelbia, jog popiežiaus Pijaus sveikata eina geryn. Šiandien po pietų aplankiusios jį jo sesrįs ir kardinolas Merry del Val, popiežiaus sekretorius. Nors jis vis dar labai kosti ir del to jaučiasi gana silpnas, tačiaus daktarai tikrina, kad jis žymiai pasveikęs.

× **Vokietijos kredito bankų stovis.** Iš Agrikultūros Tarybos raporto, kurį išleido J. R. Cahill aiškiai matome Vokietijos kredito bankų stovį. Vokietijoje viso yra 17,000 agrikultūros kooperativinių bankų, kurių sąnarių skaitlius siekiąs su virš 1,500,000. 1910 metu abelna apyvarta 14, 729 bankų siekusi sumą 1,308,325, 000 dolerių. Gale tų pačių metų išduota paskolai per tūlą nusakytą laiką, prie to priskaitant ir vekselius viršijančius bankan padėtą kreditą, sumoje 465. 170,000 dol. Padėtų bankuosna depozitų suma siekus 462,145,000, o bėgančiųjų reikalų depozitų suma — 54,325,000 dolerių.

Nuo 1895 m. ligi 1910 m. subankrūtijo tik devyniolika kredito draugijų; bet ir tai tik senobinės. Tos kreditinės draugijos, kurios vedama pagal naujos systemos puikiai tarpstančios.

× **Sugavo švindlerį.** Kovo 11 d. Rheinos hotelyje areštavo Belgijos finansierių, Nestorą Wilmartą, gelžkelio kompanijos direktorių, kuris išleido gelžkelio pajus vertės 5,000,000 dolerių. Jo areštavimui įsakymas išduotas keli mėnesiai atgal. Wilmartas savu laiku Bruxellėje buvo įžymi figura. kaip finansiniuose taip ir draugijiniuose rateliuose. Beto, jis buvo skaitomas žymiu žmogumi principalių vietinių laikraščių ir vedė didelį teatrą.

Iš Rusijos.

|||| **Romanovų jubilėjus.** Prasidėjus kovo 5. iškilmingas apvaikščiojimas 300 metų sukaktuvių Romanovų giminės, tęsėsi 4 dienas, t. y. iškilmės užsibaigė kovo 9. Didžiausią svarbą turėjo kovo 5 (vas. 21.), nes tą dieną 1613 met. užėmė (buvo išrinktas) Rusijos sostą Mikolas Teodoraitis.

Visa Rusija laukė kuoplačiausios amnistijos, bet ta amnistija iš jo, gal sakyti, siaurutėlė. Taip, liko suteikta amnistija už menkus politiškus prasikaltimus, duota amnistija studentams ir laikraščių rašytojams. Buvo manoma pamainyti mirties bausmę visiems, kurie buvo nutesti iki kovo 5 (vas. 21), arba, kuriems grūmojo mirties bausmė už papildytas piktadarystes iki kovo 5., kalėjimu iki 20 metų; bet mirties bausmė liko atmainyta tik nekuriems nubaustiesiems. Anot neoficiališkų žinių caro „mielaširdystė'' palietė ir žinomą visam pasauliui anarchistą kuningaikštį Kropotkiną, kurs paskutiniame laike gyveno Londone ir garsų Rusijos rašytoją Maksimą Gorkį, kuris gyvena ant Kapri, arti Neapolio, Italijoje; juodu galės sugrįžti Rusijon. Visi prasikaltėliai, kuriems dovanota kaltė ir leista grįžti gimtinėn, bus po policijos priežiūra laike dviejų metų.

Caro „mielaširdystė'' neaplenkė ir ištremtojo Siberijon A. Lopuchino, buvusio vyriausiojo Rusijos policijos perdėtinio, kuris buvo nubaustas už susinešimus su socialistiškomis organizacijomis; jo suareštavime žymią rolę lošė „garsusis'' Azefas.

Taigi A. Lopuchin'ui dovanota kaltė, sugrąžintos visos teisės, ir jis vėl galės užimti tą augštą valdišką vietą, kurioje jis buvo pirm nubaudimo.

Apart to viso buvo suteikta daug visokių viešų privilegijų, visokios ryšies valdininkai likosi apdovanoti pagarbos titulais ir ordenais.

Rusijos liaudis, Rusijos pavaldiniai daugiau tikėjosi sulaukti nuo caro Nikalojaus — 70,000 prašymų buvo gauta nuo žmonių, kur caro prašoma įvairių „susimylėjimų'', permainų bei pagerinimų. Reiktų praleisti kelis metus, kad atsakančiai peržiūrėti tuos visus prašymus.

Laike tų švenčių caras, carienė ir sosto inpėdinis priėmė Žieminiame Palociuje daugybę įvairių deputacijų, atvykusių Peterburgan iš visų Rusijos kampų, kad pasveikinus savo valdoną ir išreiškus jam savo jausmus ir linkėjimus. Buvo taipgi tam tikras iškilmingas priėmimas įvairių valstijų ambasadorių ir visokios ryšies valdininkų bei visuomenės veikėjų ir diplomatų.

Kada gi pirmą apeigų dieną, perskaičius caro suteiktas „mielaširdystes'', liko užgiedota „ilgiausių metų imperatoriui ir imperatorienei'', visi kareiviai atidavė pagarbą, pasigirdo neapsakomas kanuolių trenksmas ir visų Peterburgo bažnyčių bei maldnamių varpų gaudimas. Labai indomus buvo caro „smotras'' imperatoriškosios armijos.

Panašios bažnytinės ceremonijos atsibuvo Maskvos Kremliuje ir beveik visose imperijos stačiatikių bažnyčiose.

Laike tų šubelėjinių iškilmių carą ir jo visą šeimyną sergėjo virš 40 tūkstančių kareivių, policistų ir šnipų. Sąryšyje su šituo jubilėju šį pavasarį caras mano aplankyti Maskvą, Nižnij-Novgorod ir Kostromą.

Čia reik pridėti, kad sosto inpėdinis Aleksijus nėra sveikas, nes pribuvus jam su caru ant iškilmės pamaldų į Kazaniaus Katedrą, jis iš karietos, gali sakyti, buvo įneštas bažnyčion ir laike pamaldų, kada visa caro šeimyna ir diduomenė klūpojo, Aleksijus stovėjo; tas parodo, kad kojos jo yra suparalyzuotos ir jis negali jų sulenkti per kelius.

Be abejo daug indomių ir svarbių dalykų angliškuose laikraš-

čiuose apleista, todel apie viską, kas ištiesų gali būti svarbu žinoti ir lietuvių visuomenei bus pranešta kiek vėliau, kada gausime Rusijos laikraščius su aprašimu minėto jubilėjaus.

|||| **Kalinių kankinimas.** Nesenai V. D. buvo vėl svarstomas paduotą ministeriams užklausimas del politiškųjų mušimo katorgos kalėjimuose. Kairieji atstovai papasakojo čia labai baisius atsitikimus. Vienas jųjų šiaip sakė: „Tobolsko kalėjime yra įvesta, kad po kiekvienų 10 rykščių sūdoma mušamojo kūnas, kad būtų sveikiau. Gardino kalėjimuose kaliniai mušami ne rykštėmis, bet akmenukais, įrištais į drobę. Ekaterinoslave politiškiems ant galvos deda geležinius lankus. Todel nestebėtina, kad kaliniai daro patįs sau galą — perpjauna sau gįslas, padega save, badauja ištisas savaites... Taip vienas politiškas kalinys badavo net 31 dieną...'' Taip tai elgiasi Rusijos valdžia su politiškais prasikaltėliais. Sunku tikėti, kad tas galėtų būti kultūriškame krašte XX metašimtyje, bet faktai rankose.

|||| **Kiek kainuoja Peterburgas.** Peterburgo miesto valdyba nesenai padavė payiršutines skaitlines, nurodančias kiek kainuoja miesto namai. Kaina rusų namų, suvedus kartu, siekia 4½ milliardo rublių.

|||| **Sutvarkymas emigracijos Rusijoje.** Prekystės niminsterija išdirbo projektą kaslink sutvarkymo emigracijos. Aplamam prižiūrėjimui, kad visi augštesniosios valdžios paliepimai ir emigracijos taisyklės būtų išpildomos, liks įvesta centralinė ir vietinė systema valdininkų ir visokių prižiūrėtojų. Apsvarstymai visų klausimų, surištų su emigrantais ir jų uždarbėmis užrubežyje bus laikomi tam tikroj taryboj po vadovyste prekystės ministerio.

|||| **Austrijos oficeriai Vilniuje.** Ant stoties Pilviškis liko suareštuotu du Austrijos oficeriu. Pas anuodu atrasta fotogrfiškų planų ir paveikslėlių Nemuno tiltų. Abudu liko pasodintu kalėjiman.

|||| **Užmušėjas 103 žmonių.** Charkovas. Kiek laiko atgal buvo čia teisiamas nekuris Osabčij mėginęs praeitų metų lapkričio mėnesyje ištrūkti iš kalėjimo; tada liko užmuštas kalėjimo sargas. Osadčij karės apskričio teismu vėl liko nuteistas ant mirties bausmės. Jis prisipažino papildęs 103 žmogžudystes.

|||| **Reikalauja atsistatidinti ministerį.** Peterburgas. V. Dūmoj nesenai apšvietos ministeris L. A. Kasso davė atsakymą ant užklausimo delei kratos vienoj gimnazijoj ir suareštavimą daugelio mokinių. Ministeris stengėsi išteisinti savo pasielgimą šitame dalyke ir policiją.

Jo kalba išaukė karštas kritikas; laikė prakalbų buvo reikalaujama ministerio atsistatidinimo, nes, priešingai, mokslą einanti januomenė gali likti su laiku visai sudemoralizuota, jei apšvietos dalykai bus vedami panašiu būdu. Prieš ministerį stojo gan didi Dūmos dalis.

|||| **Ministeris aplankė kalėjimą.** Peterburgas. Naujas vidaus dalykų ministeris N. Maklakov'as aplankė arestantų namą, kur apžiūrėjo kameras, paskirtas prasiblaivinimui ir atlikimui teismo bausmių. Minsteris nustebo, patėmijęs tokį sukimšimą kamerose. Reik atminti, kad tai pirmas atsitikimas vidaus dalyko ministerio policijos name laike paskutiniųjų 40 metų.

|||| **Pasiutusi dešra.** Kurmyš Simbirsko gub. Ant „gyvulių kapinių'' buvo inkasta padvėsęs nuo pasiutimo jautis. Policijos sargas, kuris prižiūrėjo atlikimą pakastuvių, ne tiktai nepaliepė sudeginti tą maitą, kaip buvo prisakyta, bet nesugadino net jaučio odos. Naktį ta maita buvo iškasta. Oda buvo parduota, vidurius suėdė šunįs, o mėsa buvo pasiųsta į Žemajį Novgorodą į dešrų dirbtuvę. Odą policija „suareštavo'' o mėsos nesurado... gal pati policija valgo dešras, padarytas iš pasiutusio ir nudvėsusio jaučio.

|||| **Areštai.** Lodzius. Namuose profesionališkos sąjungos, kur priklauso audimo darbininkai, tapo policijos suareštuota 89 žm.

|||| **Kaukazo politechnikumas.** Tiflisas. Projektas apie atidengimą Tiflise politechnikumo bus paduotas V. Dūmai šitoj sesijoj. Institutas bus pastatytas ir užlaikomas pačių žmonių, be jokios pagelbos iš valstijinio išdo. Aukos šitam dalykui jau pasiekė virš 2,000,000 rublių.

|||| **Automoboliai Rusijoje.** Laike paskutiniųjų 10 metų į Rusiją automobilių buvo įvežta apie 27,000 už virš 100,000 000 rublių. Rusijoj automobilių, gali sakyti, visai negamina, taipgi galima sakyti, kad tiek išviso ir yra automo bilių Rusijoje.

1902 m. Rusijon buvo įvežta tik 37 automobiliai, o 1912 m. — 6,000.

Iš Amerikos.

Wilsonas perstatyta svetimų šalių diplomatams. Washington, D. C., kovo 10 d. Šiandien Suvienytų Valstijų prezidentas Wilsonas perstatyta svetimų šalių diplomatams, kurių rytinėj dalyj Baltojo Namo buvo susirinkę 146 asmenų. Kartu su prez. Wilsonu, neminint kitų, buvo taipgi ir Suv. Valstijų sekretorius William J. Bryanas. Po perstatymo bei supažindinimo prez. savo trumpoj kalboje išsireiškęs, jog jisai turįs viltį, kad tarp Amerikos ir jų atstovaujamų viešpatijų būsianti sątaika, ir jog jų tarnystė Washingtone būsianti jiems patinkama ir maloni.

Moterįs, kaipo Chicagos policijantai. Chicagos majoras, miesto galva, Carter H. Harrison paremia sumanymą paskirti tūlą moterų skaitlių policijantais. Keliolika moterių būsią galima ir inspektoriais paskirti. Sulig major nuomone, moterįs tūlus dalykus pridabosiančios geriau, negu vyrai. O kur būsiąs reikalas su moterimis prasižengėlėmis, tai moterįs policijantės iš savo triūso gausiančios geresnius rezultatus.

Uždrausta vaišinti savo draugus. Iš Madison, Wis. kovo 12 d. praneša, jog senatas, tiktai Wisconsino valstijos, perleidęs taip vadinamą „Teasdale'' bilių, uždraudžiantį toje valstijoje viršinti savo draugus bei pažįstamus gertuvėse. Ta pati teisė paliečia ir tuos asmenis, kurie ims dovanai ar tai degtinę, alų ar kitus kokius svaiginančius gėralus Cigarus arba nesvaiginančius gėrimus imti nedraudžiama. Svaiginančių gėralų pardavinėtojai kurie peržengs tą įstatą bus baudžiami nuo 50 ligi 100 dolerių.

Šiaulys nušovė savo dukterį. Lyons, N. Y., kovo 12 d. Anksti rytą Philips Steitleris, North Lyonso farmeris, rengėsi eiti medžioti voverių. Beužtaisant šautuvą, tasai netikėtai iššovė ir užmušė keturių metų mergaitę, kuri su trimis savo seserimis netoli tėvo stovėjo.

Nebraskos valstijos sufragistės nelaimėjo. Kovo 12 d. Nebraskos valstijos rūmas sumušė įneštą bilių reikalaujantį, kad prie konstitucijos būtų pridėtas priedas pavelyjantis ir moterims balsuoti. Balsuojant 47 balsai duota už, o 57 prieš. Jei būtų gauta viso 60 balsų, tai bilius būtų perėjęs. Tačiaus moterįs organizuojasi ir nori, kad 1914 metu būtų prileistos prie baloto.

Taftas Johns Hopkinso universitatės prezidentu? Baltimore, Md. kovo 12 d. Universitatės rateliuose svarstoma klausimai: ar kviesti ex-prezidentą Taftą, idant jis paimtų tos universitatės prezidentūros vietą? Tą patį klausimą svarsto taipgi ir universitatės globėjai.

Wilsonas, kaipo piemuo. Washington, D. C., kovo 10 d. Kuomet South Carolina senatoriaus Tillmano paklausta, ką jisai mano apie senatorių bei politikos vyrų veikimą abelnai, jisai išsireiškęs sekančiai:

„Taitai primena man biblijos sakinį: Laukiniai tyrų asilai yra ištroškę ir alkani; jie įsilaužė į žaliuojančius kukuruzų laukus''.

„Tiktai vienas Dievas težino, kokios iš to bus pasekmės. Bet aš tvirtai tikiu, jog męs turime Baltamiam Name gerą piemenį, kuris saugos, kad laukiniai galvijai nepadarytų blėdies''.

Generolas Mena prašo, kad jį paleistų. Panama, kovo 11 d. Gen. Mena, pirmiau buvęsis Nicaraguos revoliucijonierius pasiuntė prez. Wilsonui peticiją ir prašo, kad jį paliuosuotų iš kalėjimo, tikrindamas, jog jis be jokio reikalo pasodintas Ankono kalėjiman ir laikytas tęn per šešis mėnesius visai neteisingai.

Durango pateko į Huerto priešų rankas. Piedras Negras, Meksije, kovo 12 d. Sulig gautų šiandieninių žinių oficialiuose rateliuose tikrinama, jog Durango su ėmę konsticionalistai, kuriuos vadovavęs žinomas Juan Garcia, pirmiaus buvęsis kandidatas į gubernatorius. —

Kalifornijos meksikiečiams eina konstitucionalistams pagalbon. Iš Los Angeles praneša, jog susidarįs apie 120 vyrų būrys ištraukęs į pagalbą Meksikos konstitucionalistams (Maderos pasekėjams), kurie kovoja prieš Huerto valdžią. O iš to paties miesto taip vadinamos „Sonora'' dalies rengiąsi keliauti tuo pačiu tikslu į Sonora gub. apie 500 asmenų vietinių meksikiečių.

Pastarasis laikraščiams pranešimas. Washington, D. C., kovo 12 d. Jei Augščiausis Teismas nesulaikys generalio pačto užveizdo nuo pasiryžimo įvykdinti įstatymą paliečiantį laikraščius, tai jis jį ūmai įvykdįsiąs.

Paskutinė pasarga jau keliolikai laikraščių leidėjams pasiųsta, ir jei jie nesuteiksią reikalaujamų informacijų, tai po dešimties dienų jų laikraščiams bus atimtos teisės siuntinėti pačtu. Apie 91 nuošimtis laikraščių leidėjų išpildę raportus ir pasiuntę juos generaliui pačtos užveizdai. To reikalavimo nepildą daugiausia Bostono, New Yorko, Philadelphijos, Chicagos ir St. Louis laikraščiai.

Sarah Bernhardt sužeista. Los Angeles, Cal., kovo 12 d. Jos automobiliui susidūrus su vežimu, keliaujant iš Venecijos į Los Angeles, ji gana skaudžiai nors nepavojingai tapo sužeista.

Japonų išmintis Harvardo universitatėje. Cambridge, Mass., kovo 12 d. Užbaigusieji mokslus Harvardo universitatėje japonai surinkę 20,000 dolerių, kurie bus panaudoti įsteigimui šioje universitatėje orientalės filosofijos lekcijų. Profesorius toms lekcijoms skaityti bei aiškinti Harvardo universitatėje orientalę filosofiją mano parkviesti iš žymesniųjų Japonijos universitačių. Profesoriai bus kviečiami dvejiems arba keletui metų.

Friedmanas Kanadoje. Montreal, kovo 11. Pribuvus d-rui Friedmanui į Kanadą jį labai maloniai pasitiko daugelis įžymių vietinių daktarų. Montrealiuje įčiepyjęs anti-tuberkulosinius vaistus bei savo serumą davęs 56 pacientų. Paskui jis iškeliavo į miestą Ottawa, irgi Kanadoje, kur taip jau demonstruos savo gydymo būdą. Gi New Yorko valstijos daktarai rūpinasi gauti nuo vietinės valdžios leidimą, kad pavelytų jam liuosai praktikuoti šioje valstijoj

Baisi ekspliozija. Nesenai Baltimorės prieplaukoje ištiko didi nelaimė ant angliško garlaivio „Alum Chine'' sprogo 343 tonai dynamito; liko užmušta 50 žmonių ir sužeista apie 100, iš kurių daugelis nebepagys. Nuostolių priskaitoma apie $500,000; vienas laivukas, kuris mėgina paduoti žmonėms pagelbą liko apimtas ugnimi ir greit paskendo. Visas Baltimorės miestas ir visa apielinkė keletą mylių aplink buvo smarkiai sujudinta šita ekspliozija: subirėjo tūkstančiai langų. Gyventojai didžiame išgansty je manė, kad tai žemės drebėjimas ir laukė netikėtos mirties. Šita ekspliozija jautėsi didžioje dalyje Deleware'o ir Maryland'o valstijų.

Laiškai Iš Lietuvos.

VAIGUVA, Šiaulių pav. Tur būti niekur nėra tokio skurdaus kampelio, kaip pas mus. Mūsų parapija menkutė, bažnytėlė nedidelė, medinė ir visai apleista. Seniaus mūsų parapijoje būdavo po tris kuningus, o dabar vos vienas užsiliko. Miestelis irgi nuskuręs, gerų namų visai nėra: visi sulūžę, žemėn sulindę. Turgų, išskyrus kelis prekymečius, nėra jokių. Verteivių miestelyje taipgi kaipir nėra; keletas žydelių laiko mažas krautuvėles, yra dvi alinės ir vienas monopolis. Tiesa, yra Vartotojų Draugijos krautuvė, į kurią priklauso suvirš 90 sąnarių. Tą krautuvėlę veda vietinis vargonininkas, o kontroliuoja ją kuningas. Apivarta, sako, esanti nebloga.

Šitoj apylinkėj gyvena nemažas skaitlius „burliokų'', mat, čionai randasi nemaža dvarų, kuriuos tai valdžia išparceliavo ir apgyvendino senatikiais. O kadangi pas mus žemė nepergeriausia, tai ir jiems ne kažin kaip sekasi gyventi. Beto, jie pusėtina geria.

Už viorsto randasi mažas bažnytkiemis Pakeviai. Tenai prie Pakevių dvaro yra daili koplytėlė. Bet dievmaldystės būna tik vieną kartą į metus, per šv. Teklę. Kaip teko girdėti šitą dvarą ketina parceliuoti. Tačiaus savininkas norėtų, kad atsirastų lietuvių pirkėjų, kurie nupirktų žemę. Norima, mat, apsaugoti ir neatiduoti minėtos koplytėlės senatikiams, kurie greitu laiku iš jos pasidarytų sau cerkvę.

Sulig ūkininkų gyvenimo, reikia pasakyti, kad taipgi negeriausias. Nors ir žemė, trumpai pasakius, ne kažin kokia, bet gyventi būtų galima, jei patįs žmonės būtų apšviestesni ir labiau rūpintųsi ūkį pagerinti. Dabar stumia dieną po dienos, bile nustumti nei kiek nesirūpindami apie rytdieną. Budinkai seni, susmukę. Patįs žmonės gyvena gana skurdžiai, tarytum, „elgėtos užpečkyje„.

Teisybė, pas mus jaunų ūkininkų kaipir nėra — vis tik seneliai. Gi seneliai ir senoviškai gyvena. Jaunimas išsiblaškęs po visus pasviečius. Ir vis dar nesustoja keliavęs svetur. Mūsų jaunimo rasite ir Amerikoj, ir Afrikoj, ir Argentinoj, ir kitur. Iškeliavęs jaunimas vargu kuomet besugrįž. Tūla to jaunimo dalis net ir laiškų neberašo į savo gimtinį kraštą. Ar tai nesiseka jam svetimam krašte, ar kitos kokios priežastįs kliudo? **Fr. Eismontas.**

Iš Šiaulių padangės. Pas mus ant tautiškos dirvos darbuojasi šios draugijos: „Varpas'' muzikos, dainų ir žaislo draugija, „Šv. Juozapo'' savišalpos draugija, „Blaivybės'' draugija ir dvi moksleivių kuopeli: „Aušriniečių'' ir „Ateitininkų''. Draugijų tikslas: išrašyti laikraščius, platinti bei skleisti apšvietą tarp žmonių ir savęs švietimas.

Žmonių arba liaudies švietimu labjausia atsižymi moksleivių kuopelės. Kaip viena, taip ir kita darbuojasi tarp liaudies ir kaip išmanydamos skleidžia apšvietą. Bet minėtos kuopelės tarp savęs nesutinka. Nesutikimų priežastis — tai skirtinos jų papžvalgos. Pirmoji platina tarp žmonių tikėjimą ir klerikalizmą, pastaroji gi pažangą.

Draugija „Varpas'', greta išnuomojimo namų, rūpinasi dar ir scenos reikalais ir šokiais. Prie šitos draugijos yra ir kningynas, kuriame randasi apsčiai įvairių kningų ir laikraščių. Yra prie jos dar ir artistų-mėgėjų kuopelė. Šios draugijos valdyba susideda iš inteligentų ir darbininkų. Betgi „Šv. Juozapo'' draugija turtingesnė, negu „Varpo''. Ji ir savo namus nusipirko ant Sodno gatvės ir sceną taiso. Pakol kas vakarus rengia tam tikruose liaudies namuose. Savo sąnarius ji irgi gerai aprūpina.

„Blaivybės'' draugija nesenai įsikūrusi, bet ji greitai auga. Sąnarių ji turi jau ne mažai. Girdėjau, jog rengiasi įtaisyti arbatnamį, skaityklą ir kt.

Be minėtų Šiauliuose yra dar lietuviškų saldainių dirbtuvė „Birutė''. Ir reikia pasakyti, jog labai malonu, kad lietuviai imasi pramonijos. Tiktai nepagirtina, kad šitos įstaigos bei tos bendrovės pirmininku yra sulenkėjęs asmuo, kuris erzina savo pasielgimuu lietuvius.

Šiauliuose yra šios gimnazijos: vyrų ir moterų gimnazijos, ir moterų progimnazija. Vyrų gimnazijoje buvo mokoma ir lietuvių kalbos; bet buv. lietuvių kalbos mokytojui, p. K. Puidai pasiskundus, jog mokiniai nenori mokyties gimtosios kalbos, tatai panaikinta. Tuo tarpu tūli lietuviai mokėsi lietuvių kalbos slaptuose rateliuose. Dabargi ir vėl žadama įvesti lietuvių kalbos mokinima. Reikia pasakyti, jog ne visi šiauliečiai snaudžia ir nesirūpina savais reikalais. **S. Mingilas.**

MARIAMPOLĖ, Suv. gub. Vasario 14 d. čia papjovė Vladą Rutkauską, 20 metų amžiaus. Vl. Rutkauskas buvo jau vedęs. Dalykas tame. Rutkauskas gavo darbą prie šiaučių. Išdirbus pirmą dieną vakare ėjo namo; beeinant namo, senieji dirbantieji darbininkai, iš inpročio, kaipo naują darbininką pavadino į alinę išgerti. Bet nuėjus į alinę Rutkauskas pasisakė, jog neturįs pinigų, ir nešauksiąs alaus. Tęn jų viso buvę apie dešimts. Tuomet vienas jų, Antanas Alesinskas paliepė kitiems išeiti ir palaikyti duris, o jis pasiliko su Rutkausku alinės kambaryje. Jis dar pridūrė išeinantiems, jog jis priversiąs Rutkauską pašaukti alaus ir, duosiąs išgerti. Tie išėję laukan ir išgirdę neužilgo nepaprastą riksmą. Duris pradarius, Rutkauskas spruko laukan per duris ir išbėgo ant rinkos, kur krito ir pasimirė. Pribuvę žemsargiai ir patyrę atsitikimo priežastį stačiog nuėjo į aludę ir suėmė žmogžudį, minėtą Alesinską. Iš sykio nenorėjo pasiduoti, bet kada pamatė atstatytą į jį revolverį, tai pasidavė ir prisipažino kaltu. Kitus jo draugus paleido.

V. Karpauskas.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyno lietuviai, kaip daugumui yra žinoma stovi užtektinai gerai — jų vardas plačiai skamba po visas Suvienytas Valstijas; daug kalbama ir rašoma apie brooklyniečius-lietuvius. Ir ištiesų mums nieko netrūksta: turime keliolika draugysčių, turime klubų-klubelių, turime korporaciją statymui tautiško namo — taigi rodos, kad męs viską turime; tik gyvenk žmogus ir norėk. O beje, dar turime ir kelias parapijas, o smūklių — tai pradėjus nuo Grand gatvės po Berry gt. iki 8-tos beveik visos lietuviškos smūklės, kitaip sakant, tautiškos. Bet, užėjus tęn į svečius, gal tik pas vieną rasi lietuvišką laikraštį.

Viskas pasaulyje kruta-juda, viskas eina pirmyn. Taigi ir mūsų lietuviai nestovi ant vietos, bet traukia pirmyn. Vienok, kaip tą viską geriau atlikti — na gi parapijų daugiau reikia tverti. Kur buvęs, kur nebuvęs ir kuningas atsirado ir bažnyčia padaryta: kol kas pamaldos atsibūna paprastoj stuboj. Kurie norėtų dažinoti, kur randasi ta bažnyčia, tai įsitėmykite šitą vietą: tarpe Wythe ave. ir Kent ave. ant North 3-čios gatvės. Iš lauko pusės ant sienos yra parašas: Rymo-Katalikų bažnyčia. Pamaldos atsibūna 10:30 kas nedėldienį; taigi ir man teko pabuvoti toje naujoje bažnyčioje. Nuėjau trepais į viršų; žmonių prisirinko apie 150 yp. Žiūriu — ateina kuningas, paprastai apsirėdęs, kaip ir visi kuningai. Altorius — Dievo stalas parengtas ant komodos (šėpos).

Kuningas pirmiausia atgiedojo: Asperges me, Domine; paskui pakrapino ir tuoj pradėjo mišias laikyt. Gieda latinų kalba neblogiausia. Atlaikęs mišias, perskaitė evangeliją ir pasakė pamokslą iš evangelijos. Paskui buvo renkami pinigai, bet nebuvo pranešta, kad centų neskambintų, kaip kad pasako nekurie kuningai kitose bažnyčiose.

Gailu, kad vargonininko nebuvo, nes maldnamyje yra ir vargonai. Pasakoja, kad patsai kuningas prastomis dienomis dirbąs ant dokų, bet, kaip tęn nebūtų, gieda gerai. Nu, užteks apie tą parapiją.

Yra pradėta tverti ir kita para-

pija. Susirinkimai atsibūna ant North 3-čios ir Berry gt. Jurkevičiaus svetainėje; pasakoja, kad jau esą į 150 žmonių prisirašę. Kalba, kad jau ir kuningas yra, bet jis negarsina savo vardo — laukia kol bus apie 500 narių bei parapijonų.

Nekurie kalba, būk pas Varnagirį nėsą užtektinai vietos ir bažnyčios užlaikymas esąs netikęs, s kitī net negali su juom susitaikinti; taigi žmonės jieško sau kito išėjimo. Vietoj įvesti geresnę tvarką, vietoj ingyti daugiau mokslo ir susipratimo, vietoj atsakančiai, sau ant naudos — kūniškos ir protiškos, apversti sunkiai uždirbtus centus, jie stengiasi tverti naujas parapijas, naujas bažnyčias...

Špitolninko Vaikas.

ROCHESTER, N. Y.

Kaip visur streiko laiku, taip ir čia policija gana žiauriai su streikieriais-darbininkais pasielgia. Kovo 5 d. diktas streikierių skaitlius susirinko pas dirbtuves ir ramiai vaikštinėjo. Policijos buvo nedaug — mažiau negu streikierių. Tačiaus susijungę į krūvą pėkštieji ir raiteliai pradėjo artintis prie jų. Raiteliai su arkliais jojo į žmones ir buožėmis daužė jų galvas.

Ant rytojaus streikieriai ir vėl pradėjo pamažu rinktis apie dirbtuves. Gi policistai, kai išalkę žvėrįs puolė ant beginklių darbininkų, pradėjo juos mušti, iš ko pasidarė didelis sumišimas. Darbininkai negalėdami pabėgti užkimšo gatves ir pradėjo griūti vieni ant kitų. Raita policija gi nieko nežiūrėdama jojo stačiog per žmones. Vienas vaikinas, apie 16 metų, likos labai sumuštas. Baisiai sudaužyta jo galva ir nulaužta ranka. Apie 8 žmonės lengviau sužeista. O tų, kurie gavo paragauti policijanto buožės, tai nei negalima suskaityti.

Bet tasai žiaurus policijos pasielgimas dar labiau pakėlė streikierių dvasią, jie drūčiai susirišę vienybėn ir nepaiso nei areštavimų, nei mušimų. Streiklaužių vienok randasi ir iš mūsų brolių tarpo. Vienas streiklaužis, kuris dirba kuomet kiti streikuoja, tai net LSS. 7-tos kuopos organizatorius. Keista visgi, jei socialistas ir net organizatorius, kuris kitus ragina rašyties į Sąjungą, iškilus streikui nuėjo dirbti!

J. Mnkus.

NEWARK, N. J.

Kovo 12 dieną didelis iškilo čia gaisras — Apex Leather Co. ant 314—343 Oliver str. Gaisras pasirodė 3 val. po pietų; sako, būl sprogęs gezolinas taip, kad per dešimtį minučių buvo visa dirbtuvė apimta gaisru; kolei atbėgo ugnagesiai, tai mažai kas liko; žmonių nesužeista, tik daug li be darbo; nuostolio padarė apie 20,000 dol. Dirbtuvė dar neturi dviejų metų, kaip statyta.

Kaimynas.

PASSAIC, N. J.

Nors mažas skaitlius čia gyvena lietuvių, tačiaus galima patėmyti, kad jie nemiega, bet atlieka naudingus visuomeniškus darbus.

Vietinė savišalpinė Šv. Jurgio dr-tė nutarė apvaikščioti 15-ko metų jos gyvavimo sukaktuvių jubilėjų. Vakaro programas bus gan platus: 1, prakalbą laikys p. J. Lenonis; 2, referatą skaitys p. P. Norkus; 3, grieš ant smuiko J Grinčelaitis ir 4, ant scenos bus pastatyta dviejų veiksmų komedija „Pabaigtuvės".

„Pabaigtuvės" — tai labai da lus su šokiais ir dainomis sceniškas vaizdelis, perstatantis Lietuvos kaimiečių gyvenimą. Prie vakaro visi sparčiai rengiasi; vakaras atsibus 3-ioj gegužės.

LSS. 45-ta kuopa taipgi mokinasi dviejų veiksmų komediją „Piršlybos"; ji bus sulošta balandžio 12 d.

Tas viskas aiškiai parodo, kad veikiant sutartyje, galima visur atlikti didžius darbus. Kaslink darbų bei uždarbių, tai nieko gero negalima pasakyti.

P. Sakatauskas.

NEW BRITAIN, CONN.

Mūsų mieste nuo šių metų pradžios ligi šiol, į tokį trumpą laiką, mirtis pakirto penkius lietuvius.

Sausio 6 d. likosi palaidotas Vladas Vainikavičius (Vinco ir Kristinos Vainikavičių sūnus), 2? metų vaikinas, iš Lubavo par. Suvalkų gub. Pasimirė jisai Hartfordo džiovininkų sanitarijoje.

Vasario 15 d. palaidotas Vladas Stankus, 35 metų, iš Krakės par., Kauno gub. Paliko moterį Barborą Grupiutę ir 3 mažus vaikelius. Mirė nuo plaučių uždegimo.

Vasario 23 d. pasimirė Kazimieras Poškus, 35 metų, iš Pašušvio par., Kauno gub. Paliko moterį Marcelę Stanaitičią su trimis mažais vaikeliais. Mirė nuo plaučių uždegimo. Velionis Poškus buvo labai gerai žinomas visiems vietiniams lietuviams, dalyvavo vietinėse draugystėse ir buvo vietinių lietuviškų draugysčių sąryšio išdininku. Dirbo jisai stropiai statant lietuvių Tautišką Namą. Buvo taipgi vietinės Šv. Andriejaus bažnyčios globėju. Be to velionis veikliai dalyvavo ir miesto politikoje. Taigi tokio žmogaus daugelis lietuvių, jo pažįstami ir draugai gailisi.

Vasario 26 d. laidota Jonas Dzemionis iš Pristavonių kaimo, Punsko par., Suvalkų gub. Paliko moterį Katrę Poteliuniūtę ir vieną vaikutį. Velionis J. Dzemionis siuvo nutrūkusį diržą; bededant diržą pagavo jo drapanas ir apsuko jį ant ašies, paskui trenkė su smarkumu į žemę. Trumpą laiką dar buvo gyvas ir mirė. Tą pačią dieną laidojo penktą lietuvį, tūlą Subačių, apie kurį platesnių žinių neteko patirti.

Visi minėti pasimirusieji lietuviai priklausė į vietines draugystes.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 34 kuopa žada parengti vakarus 1-mą ir 2-rą Velykų d. Tan vakaran atvyksiąs iš Brooklyno p. A. T. Račiūnas ir rodysiąs per abu vakaru judančiuosius paveikslėlius. Manoma, jog pribus ne maža žmonių.

A—nis.

BRIDGEPORT, CONN.

Kovo 2. atsibuvo čia prakalbos, surengtos vietinės LSS. kuopos. Kalbėjo J. Šaltis iš Brooklyn, N. Y. Pirmame atvejuje aiškino žmonių praeities historiją, jų tobulinimąsi ir pirmyn žengimą, taigi kovą už būvį; galop nupiešė darbininkų New Yorko streikierių padėjimą ir jų energišką kovą už didesnį kąsnį duonos. Kalbėdamas antrą atveju, jis aiškino mūsų tautos reikalus — apie organizacijas, laikraščius, kningas ir jų naudingumą. Tarp visų kitų draugijų paminėta ir apie S. L. A. Kalbėtojas šitaip pasakė: „S. L. A. dabar yra naudinga organizacija, turi net kelis posmertinius skyrius, o taipgi pašelpos skyrių; apart to ji veikia šį-tą kultūros srityje. Nors tai nėra mano šventa pareiga agituoti už S. L. A., tačiaus tai sakau tik žmonių žinojimui". Taipgi daug kalbėta apie abelnas draugijas ir kooperacijų naudingumą.

Susirinkimas buvo pamargintas ir dailos trupinėliais. B. C. Viznienė skambino ant piano ir M G. Paukščiūtė ant smuikos — „Nemuno Vilnįs" ir „Varpelis". Taipgi ant piano solo skambino B. C. V. „Echoes of the Ball". Maži vaikučiai deklamavo eiles: A. Pėstininkas, A. Šeivinskiūtė ir A. Šverckiūtė. Pastaroji puikiausia atliko savo užduotį.

Paraginus paaukauti New Yorko streikieriams, surinkta $14.48, iš kurių, apdengus susirinkimo lėšas, likusieji bus pasiųsta streikieriams.

Susirinkimas nusisekė gana puikiai; žmonių buvo pilna svetainė, ir vis liko užganėdinti ir linksmųs.

Tik tiek galima pastebėti, ka mūsų kalbėtojai perilgai kalba. Juk reikia atminti, kad ir ramiausius žmones galima išvesti i kantrybės, jeigu reikia išsėdėti svetainėje po 5—6 valandas.

Paukščiūtė.

NEW BRITAIN, CONN.

Sausio mėn. TMD. 23-čia kuopa laikė savo bertainiį susirinkimą, kuriame išsirinko šiems metams naują valdybą. Susirinkimus nutarė laikyti dažniau, t. y. į kas du mėnesiu sykį. Į kuopos valdybą išrinkti šie asmenįs pirm. B. Salaveičikas, vice-pirm — J. Kajackas, finansų sek. — J. Sabas, protokolų sek. — P. Lukšis, išd. — M. Neimonas, organizatorium — Vincas Alksninis. Organizatorius eis į lietuvių grįčias išdalins kningas tiems, kurie ne ateina į susirinkimus, neatsiima savo kningų ir išrinks nuo jų mokestis bei paims nuo norinčių įsirašyti įstojimo mokestis. P—as V. Alksninis yra dabar SLA. kuopos organizatoriumi ir todel jam nesunku bus patarnauti ir TMD.

Vasario 23 d. ta pati TMD. kp. parengė prakalbas, paagitavimui lietuvių, kad rašytųsi į šią draugiją. Kalbėjo p. J. Kerdiejus iš Lawrence, Mass. ir vietinis, kun. J. Žebris. Buvo kviestas iš Lawrence ir p. A. Ramanauskas, bet jisai atsiprašė, nes esą sveikata nepavelyjanti keliauti.

P—nas J. Kerdiejus kalbėjo apie mokslo bei apšvietos naudingumą, o galop ragino rašyties, jei kurio klausytojų dar nepriguli į TMD.

Kun. J. Žebris kalbėjo apie pusvalandį. Jisai visuomet ir patenkina ir prajuokina klausytojus, nežiūrint, kad tarp klausytojų ir rastūsi koksai pikčiūrna, ir tasai turi nusišypsoti. Taip buvo ir šio kartu. Prie to kun. Žebris išsireiškė, jog jam malonu matyti, kad į TMD. prakalbas susirinko toks būrelis žmonių (buvo apie 130 asmenių); patarė tata visiems rašytiesi į TMD. Paskui padavė sumanymą, kad TMD. pasirūpintų išleisti daugiau mokykloms vadovėlių. Esą greitu laiku Amerikoj bus į 100 parapijinių mokyklų, kurių kiekviena reikalaus tokių vadovėlių vaikams mokyti. Nors ir esą keletas neblogų mokykloms vadovėlių, bet tie labai brangus. Ar-gi negalėtų esą tokiuo reikalu pasirūpinti TMD.? Tuo būdu būsianti atkreipiama žmonių doma ir žmonės užsiinteresuosią pačia draugija. Publika jam skardžiai delnų plojimais padėkojo užu jo kalbą.

Šiame vakarėlyj buvo taipgi ir deklamacijos. Deklamavo eiles Anelė Ealaveičikiūtė, O. Kazlauskiūtė ir O. Vaitkevičiūtė (mažos mergaitės). Už vis geriau pasisekė p-lei Kazlauskiūtei.

Laike prakalbų buvo pardavinėjamos TMD. išleistos kningos. Naujų sąnarių, rodos, prisirašė trįs

Vakarui besibaigiant, šio vakaro vedėjas p. Salaveičikas paragino publiką paaukauti Brooklyno rūbsiuviams streikieriams po kiek kas išgali. Aukų surinkta $5.00. (Aukų $5.00 gauna ir perduota Streik. Šelp. Kom. išdininkui. — Red.)

A—nis.

WATERBURY, CONN.

Kovo 2 d., nedėlioj, pas mus atsitiko gana įdomus atsitikimas. Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas kun. P. Saurusaitis susipyko su savo kamendorium kun. Fr. Gugiu, kuris apie keturi mėnesiai atgal kaip atkeliavo iš Lietuvos. Jisai per tą laiką nenuilstančiai triūsė šioje parapijoje, nemažai pagelbėjo vietiniam klebonui. Bet ant nelaimės kilo tarp jų nesusipratimas sulig poterių ir katekizmų. Mat vietinis klebonas išspausdino kningutes, kuriose inėjo pertaisyti poteriai. Poterius pertaisiusi kokia tai komisija. O pribuvęs iš Lietuvos kuningas pradėjo tas naujai išspausdintas kningutes boikotuoti.

Minėtą nedėldienį per pamaldas buvo susirinkę į bažnyčią gana daug žmonių. Taigi kamendorius visų akyvaizdoje ir pasakė, kad nesklausytų savo klebono ir nesimokytų poterių iš tų naujai išleistų kningučių, nes tie poteriai esą negeri. Klebonas pasijuto tuomi užgautas ir paliepė kamendoriui, kad tasai atšauktų ką buvo pasakęs. Bet kamendorius vieton atšaukti tą patį atkartojo ir pranešė parapijonims, jog jisai šią parapiją apleidžiąs ir atsisveikino su jais. Išvažiavo jisai į So. Bostoną.

Sulig poterių gerumo ar jų blogumo — tai ne mano dalykas apie juos spręsti. Tai jau dvasiškijos dalykas. Norėč tik pasakyti, jog ištikro reikėtų mūsų dvasiškijai bent kartą pasirūpinti ir išleisti tokias maldakninges, kuriose būtų gryna lietuvių kalba, be svetimų žodžių. Iš minėto atsitikimo lietuviai gavo patirti, jog ir mūsų dvasiškija, net sulig maldakningių, nesusitaiko: ką vienas skaito geru, tą kitas visai atmeta ir išpeikia.

Užpečkio Auklėtinis.

HOLYOKE, MASS.

Kovo 9 d. buvo Didžio Lietuvos Kuningaikščio Keistučio kningyno susirinkimas. Vienbalsiai nutarta užsirašyti porą laikraščių iš Lietuvos: „Lietuvos Ūkininką" ir „Viltį".

Čia susitvėrė TMD. kuopa iš 6 narių. Yra viltis, kad prisirašys daugiau. Reikia lietuviams žinoti, kad šiemet TMD. nariams bus gausia atlyginta, nes pagal centro pirmininko pranešimą, kuningo Žilinsko raštai greitau laiku išeis Taigi sukruskit rašytis prie draugijos, o gausim greitai naujų raštų.

V. Kelmelis.

SO. BOSTON, MASS.

Rūbsiuvių „bosai" stengiasi įvairiausiais būdais, kad tik suvilioti streikuojančius darbininkus. Laike streiko per visas penkias savaites „boseliai" miegojo, kai vapsos žiemos laiku, bet dabar jau pabudo ir bando darbininkus kokiu-nors būdu suvedžioti. Tai rašinėja į uniją visokius laiškus, siuntinėja darbininkams atvirutes, kad eitų dirbti. Bet darbininkai į visa tai nekreipia jokios atidžios.

Štai kovo 5 d. Stanislovas Plekaviče pasikvietė darbininkus į dirbtuvę, pranešdamas jiems, kad ateitų į dirbtuvę ir atsiimtų savo įrankius, nesa jis uždaręs dirbtuvę ant visados. Darbininkams atėjus į dirbtuvę įrankių atsiimti pasirodė visai kas kita, negu buvo minėta. Su darbininkais ėjo sykiu lietuvių rūbsiuvių unijos skyriaus prezidentas P. Urbša. Tuo tarpu St. Plekaviče paaiškino darbininkams, jog jis visai nenorįs, kad darbininkai išsineštų savo įrankius; jisai tik norėjęs su darbininkais pasikalbėti. „Girdi, sako jisai, čia yra i firmos savininkas. Ir jisai papasakotų jums, ką turite daryti. Bet čia su jumis randasi ir unijos prezidentas. Todel tas ponas nieka nenori sakyti. Tegul prezišeina, o jųs pasilikite ir — viskas bus gerai". Prezidentas tuč tuojaus ir išėjo. O su juo ir visi darbininkai ir demonstrativiškai sugrįžo į svetainę.

Minėtas „boselis", mat žinojo jog kitaip nesukvies darbininkų į dirbtuvę, tai griebėsi melo ir tuo būdu norėjo pasinaudoti. Tačiaus nepasisekė.

Darbininkai yra drūčiai susiorganizavę ir pasiryžę nepasiduoti iki iškovos, iki laimės tai, ko reikalauja, iki nepripažins unijos. Tas dalykas firmų savininkams ir „boseliams" ne labai patinka.

Po augščiaus minėto atsitikimo buvo sukviestas susirinkimas kuriame priimta rezoliucija. Rezoliucijoje minėta tarp ko kito— jog visi darbininkai streikuos ir neis į darbą iki nepraneš streiko komitetas.

Spaudos komitetas:

St. Grubliauskas,
J. Lekavičia.

PHILADELPHIA, PA.

Rūbsiuvių streiko bėgis. Kovo 3 d. pasirašę daugiau kaip 50 kontraktorių, bet kiti iš jų atsimetė ir prisidėjo prie kontraktorių ir savininkų sąjungos (association). Rytą tapo areštuoti Baltrušaitis ir keliatas žydų.

Kirschbaum savo dirbtuvėje (kuri yra didžiausia iš visų) laiko gaują apginkluotų kazirninkų ir valkatų, kurie sykiu su policija užpuldinėja ant ramių streikierių. Streikieriai išnešė protesto rezoliuciją ir pasiuntė vietinam policijos direktoriui Porteriui ir kitur.

Kovo 4 d. buvo atvežta į Snellenburgo dirbtuvę keliolika skiabų iš New Yorko, bet jie pareikalavo net po $6.00 į dieną. Bosui pesirodė perbrangus ir pasiuntė juos atgal.

Kovo 5 d. kalbėjo drg. J. Stasiulevičius. Išryto liko areštuotas V. Valėnas, jau antrą kartą. Areštavo jį todel, kad jis išvertė „puškarį" su kava, vežama skiebams į dirbtuvę.

Už jį reikalavo $400 bėlos (kaucijos). Jis išimtas. Taipogi kartu areštavo ir streiko organizatorių A. Staklickį.

Vakare lietuvių lenkų, rusų i žydų minia iš 5000 py., maršavo apie Kirshbaumo ir Snellenbergo dirbtuves. Žydų labai mažai ant piketo testovi, tingi.

Kovo 6 d. pasirašė tik vienas kontraktorius, ir tie, kurie buvo apskelbę lokautą (atstatymą darbininkų) po pasirašymui, likosi priimti vėl tik su didesne kaucija.

Kovo 7 d. pas Oželio dirbtuvę buvo areštuoti V. Girgelis, J. Norvaiša ir F. Leščinskas.

Pasirašė viena iš didžiausių dirbtuvių Wanamaker and Brown. Kalbėjo drg. J. Stasiulevičius. Sugrįžo į darbą jau 6,000 darbininkų, išlaimėję viską.

Kovo 8 d. pas Oželio dirbtuvę tapo areštuotos trįs lietuvės: O. Skinkienė, France Tarp ir Ona Malinauskiūtė.

Kovo 9 d. atsibuvo New Academy svetainėje prakalbos. Kalbėjo Frank Berrch, Eugene Brissonu, abudu angliai; rusiškai kalbėjo drg. A. Staklickis. Paskui visi maršavo į Lyric Hall, kur laikė mass-mitingą. Kalbėjo Wm. Pratt angliškai, Morrion ir J. Torchio itališkai, drg. A. Stasiulevičius lietuviškai. Morris London žydiškai. Išnešta rezoliucija ir protestas prieš „L'Opinione" ir visus kapitalistų laikraščius. „L'Opinione" paskelbė, kad visi Kirshbaum ir Snellenberg darbininkai grįžtų į darbą, prižadama jiems daug nebūtų dalykų. Visi nutarė nekalusyti jokių kapitalistiškų laikraščių, kurie mėgina darbininkus suvilioti.

Streike tarp lietuvių daugiausia darbuojasi J. Tamulis, P. Šedys, F. Rinkevičius, S. Vasiliauskas ir V. Valėnas. Lietuvės moterįs ir merginos taipgi gana darbuojasi, ypač O. Skinkienė.

Presos komitetas:

A. Dagis,
J. Stasiulevičius,
J. Lukoševičius.

FRANKFORD, PA.

Kovo 8 d. atsibuvo prakalbos lietuvių klube ant Melrose ir Margaret gatvių. Jas surengė LSS. 191 kuopa; kalbėjo A. Žymontas ir J. Stasiulevičius — abu iš Philadelphijos; p. A. Ž. skatino rašyties prie socialistų bei užsirašyti „Kovą", o p. J. Stasiuleviče kalbėjo ant tėmos „Išsivystymas vergijos draugijoje"; kalbėjo neblogiausia. Pagarsinta buvo, kad prakalbos prasidės 7:30, bet prasidėjo 8:45; belaukdamas, patėmijau, kaip atėjo trįs moteriškės, viena, kurių, matyt, buvo merginа; tuojau, priėjusios prie baro, išmetė po stiklą degtinės, paskiau atėjo apie 17 metų amžiaus vaikinas, matyt jų pažįstamas, ir vėl visi išsitraukė po stikliuką. Apie vyrus tai nėr ko ir kalbėti, bet matyti geriant moteris stačiai baisu darosi. Vietoj klausyti prakalbų daugelis formališkai kitame kambaryje girtuokliauja. Gaila, kad žmonės negali net valandos blaivai praleisti ir šį-tą pasimokinti; juk prakalbos, kokios jos nebūtų, vis daugiau naudos atneš, negu butelis alaus.

Aukų liko surinkta $3.96; likusius po padengimui išlaidų pininigus žadėjo perduoti Philad. streikieriams.

Kovo 9 d. atsibuvo paskaitos, surengtos Liet. Moksleivių ratelio „Meteoras" Liet. Muzik. svetainėje ant Tilton ir Allegheny gt. Skaitė med. studentas Karužas tėmoj „Padalinimas darbo draugijoj". Surašyta buvo gerai, bet skaitė nepergeriausiai; ant užklausimų atsakė gerai ir aiškiai. Publikos buvo nedaug; matyt, daugumas geriau mėgsta praleisti laiką prie gėrimų, kur viens kito nemato tarp dūmų, negu švarioj svetainėj, kur galima pasimokinti daug-ko naudingo.

P. Kanakas.

CHICAGO, ILL.

Kovo 9 d. vietinė Vargonininkų Sąjungos kuopa parengė Šv. Jurgio svetainėje koncertą. Išpildė suvienyti Chicagos lietuviškų parapijų chorai — susidėjo apie iš 150 giedotojų ir solistų: M. Janušauskienės, O. Klimavičiūtės,

V. Daukšos ir J. Charžausko.

Buvo giedota kantata „Septyni žodžiai išganytojaus nuo Kryžiaus'' Theod. Dubois'o. Sulietuvinti žodžiai kun. F. B. Serafino. Chorą ir orchestrą vedė A. Pocius. Choras gerai susidainavęs ir paliko gerą įspūdį ant žiūrėtojų ir klausytojų; bene pirmu kart Chicagoje teko lietuviams matyti taip milžinišką chorą iš pačių lietuvių jaunuomenės susidedantį. Ant scenos buvo pritaisyta kaipir laiptai; prišakiniai sėdėjo ant krėslų, užpakalinės eilės vis augštyn- augštyn, taip kad visi buvo gražiai matyti — pilna ruiminga scena jaunų, gražių mergaičių ir bernaičių. Kantatoj solistai pusėtinai atgiedojo savo arijas; tik baritonas (Charžauskas) dar mažai yra išlavinęs savo balsą. V. Daukša giedojo solo „Skubyk prie kryžiaus'' C. Sosnauskio; potam O. Klimavičiūtė solo dainavo „Hear ye Izrael'' F. Mendelsohn — labai puikiai. Kurie yra girdėję p-lę Klim. prieš metus atgal dainuojant ir dabar, — tai negali atsistebėti, kokią pažangą ji yra su savo balsu padariusi. Stačiai netiki, kad tai lietuvaitę girdi, rodos, kad iš operos kokia „žvaigždė'' lietuviams atėjo giedoti.

Paskui vėla visas choras užtraukė maršą „Sužadink jausmus'' (kun. Serafino vertime) C. Gounod'o muzika; choras tą taipgi atliko labai puikiai. Vakaro programą užbaigė lietuvių himnu.

Tik pasidžiaugti galima iš pirmo Vargonininkų Sąjungos kuopos parengto vakaro (kurio nauda skiriama įsteigimui Muzikališko kningyno); toliaus galima pasitikėt, jog jie nesnaus ir pasistengs pastatyti kitus didesnius muzikališkus veikalus, k. v. Sosnausko kantatą „Broliai'' ir kitus. Žmonių buvo pilna ruiminga Šv. Jurgio svetainė.

Tą patį vakarą Socialistų Dramatiškas Ratelis statė scenoje Povilo Heysė's 5 aktų „Mariją Magdalietę'' Čekų svetainėje prie 18-tos gatvės. Žmonių buvo nemažai, bet lošimas negeriausia pavykęs. Buvo matyt apskelbimai, būk šitą patį veikalą („Mariją Magdalietę'') vaidins kokis Dr. Kudirkos Klubas Apvaizdos Dievo parap. svetainėje ir tą patį vakarą, kada statė LSS. Dramatiškas Ratelis. Iš šito aišku, kaip chicagiečiai susitvarkę su lošimais ir taktika. Jau iš to ir galima spręsti, kad ne iš šęn, ne iš tęn ir išdygo ratelis, kuris griebėsi lošti tokius veikalus, apie kuriuos abelno supratimo neturi. Ką vieni besilavindami pataisė mūsų scenoje, tai kiti sugriauja. Tokia tvarka, kaip dabar Chicagoje yra užėjus, t. y. lošimo liga, ilgai būti negali; daugiaus nusimaną apie sceną, turėtų kiek galint vengti besitveriamų naujų ratelių-ratukų. Reikia kuoptis į vieną būrį ir stengtis patobulinti vakarų rengimus, perstatymus, kad jie būtų kiek galint patogiaus atvaizdinami, o ne darkyti veikalus. Mūsų laikraščiai privalėtų daugiaus domos į tą atkreipti. Geriaus padarytų netalpindami „kritikų'' nuo tokių rašytojų, kurie parašo tik tada, kada nori savo apmaudą išlieti ant jam nepatinkamo asmens; reiktų talpinti kritikas tik tokių, kurie turi šiokį tokį supratimą apie sceną ir jos uždavinius. **Jono Šimui.**

CHICAGO, ILL.

Kovo 2 d. Meldažio svetainėje buvo „Aušros'' dr-jos vakaras. Statė ant scenos dviejų aktų komediją „Piršlybos''. Lošė „Dramos Draugijos'' grupė, bene geriausia visoje Chicagoje. Lošimas nusisekė labai gerai.

Šiame perstatyme dalyvavo šie chicagiečiams jau žinomi aktoriai: B. Vaitkunas, J. Prušinskas, Pr. Širvinskas, J. Stankunas, M. Damijonaitienė, P. L. Žilvičiutė, V. Vilkevičienė, XX, ir A. Vizbaras. Visi lošėjai buvo tinkami savo rolėse ir gerai nugramiruoti. Reikia dar pažymėti, jog p-lė XX, bene tai pirmą kartą pasirodė scenoje. Gerai ir malonu būtų, jei ji ir dažniau pasirodytų.

Pasibaigus lošimui ant scenos išėjo „Birutės'' kvartetas ir sudainavo penkias dainas: „Švenčių giesmę'', „Keleivio dainą'', „Į tėvynę grįžt norėčian'', „Kam'' (vokiškai) ir „Jau sugrįžtu į tėvynę''. Išskyrus pirmutinę, visos kitos sudainuota gražiai. Tik basai buvo lyg ir persilpni. Jei būt buvę stipresni, kitoks ir įspūdis būt buvęs..

Kaip teko girdėti, būk „Rūtos'' dr-ja renkanti vyrus su gerais balsais savo kvarteto sudarymui.

Po lošimo ir dainų, publikai pareikalavus, prasidėjo šokiai ir lakiojanti krasa. Už šokius, kurie geriaus pašoko buvo skiriamos dovanos. Dovaną gavo p. Doviat ir jo draugė-šokikė, kurios pavardės neteko patirti. Už atvirutes buvo paskirta du egzemplioriai geografijos. Laimėjo V. Vilkiavičienė ir Stankauckas.

Publikos tan vakaran susirinko mažai ir vargiai galės iš ineigų uždengti surengimo ir kt. išlaidas.

Jonas Petraitis.

Orchald Lake, Mich.

Šioji vietelė gulinti apie 30 angliškų mylių atstu nuo Detroit, yra vien tik amerikonišku kaimeliu. Reginiai čionai nepaprastai gražųs — iš trijų šonų liūliuoja žiedrųs ežerėliai apie užvarsnų vienas nuo kito ir medžių visur pilna. Lietuviškai visuomenei šis užkampelis yra girdėtas ne del jo gražumo, bet del to, kad čionai yra lenkų mokykla, kurioje mokinasi pusėtinas būrelis lietuvių. Persikėlus 1909 metais minėtai įstaigai iš Detroit į šią tarpežerę skaitlius mokinių žymiai padidėjo, ir tai ne tik lenkų, bet ir lietuvių. Detroit'e lietuvių tur būt retai būdavo virš dešimties; čionai gi kasmet susirenka daugiau dviejų dešimčių. Šį met lietuvių, kuriuos tikrai lietuviais galima pavadinti, yra 23. Nuo daugel metų lietuviai turi sutvėrę draugijėlę, kurios mieriu yra savitarpiškai lavinties prigimtoje kalboje ir tautiškame susipratime. Kas nedėldienį daroma susirinkimai vykdymui pastatytų sau tikslų. Apart to turi pusėtiną (kaip lietuvišką) knygynėlį, kurio nauda suvis neabejotina. Dvasišku draugystės globėju yra Šv. Kazimieras, užtat kas metas lietuviai atskirai nuo lenkų jo šventę apvaikščioja. Ir šiemet kovo 9-tą tapo surengtas apvaikščiojimas su gana įvairum programu; buvo muzikos, dainų, kalbų, delnų plojimo ir tt. Malonu visuomenei pranešti, kad muzikos srityje čionykščiai lietuviai turi žymius atstovus. Vienas dar jaunas vaikinas yra geriausiu mokykloje pianistu. Per jo rūpestį ir lietuvių apvaikščiojime muzikališkoji programo dalis nūsisekė kuopuikiausia. Kvartetas padainavo tris dainas, o muzikos vedėjas paskambino solo ant piano; viskas tiesiog žavėjo klausytojus, ir tai ne vien delto, kad dainavo jų draugai, bet užtat, ypatingai, kad malonus skambėjimas glostė jausmus. Apart muzikos buvo dvi deklamacijos, kurias galima pagirti tik atsižiūrint ant nekurių aplinkybių. Toliaus paskaita apie Šv. Kazimiero gyvenimą buvo gerai parašyta, o dar geriau paskaityta. Galima tikėti, kad ją teks matyti spaudoje. Svarbiausia gi dalis programo nusisekė blogiausia: buvo dvi prakalbi; abidvi nieko bendro neturinti su apvaikščiojimu ir užtat bus geriau apie jas nekalbėti. Tik tiek pažymėtina, kad vienas kalbėtojas turbūt gerai atjautė savo nedateklius, kadangi, ant kiek jam sekėsi, skatino draugus suvienytomis jėgomis lavintis daugiau viešame kalbėjime. Tai tokios tokelės dedasi tarp čionaitinių lietuvių. Reikia pripažinti, kad nedaug turime mokslainių, kur lietuviai ką panašaus galėtų pradėti. Nors mūsų visuomenėje yra asmenų, kuri apie šią įstaigą turi labai prastą nuomonę, bet tas, manding, pasekmė nepamatuotos nuotarties. Ištikrųjų ne vienas lietuvis, kitur ištautėjęs, čionai atvažiavęs tautiškai atgija, kuo negali pasigirti ne viena kita Amerikos seminarija. Jaunus vaikus, tiesa, lietuviams čionais siųsti nepatariama. **Žvalgas.**

DETROIT, MICH.

Kovo 1 d. LSS. 1-ma kuopa buvo parengusi prakalbas. Kalbėjo du kalbėtoju: p. M. Mockus arba „Melagių Dėdė'' ir D. J. Kasparka. Bet apie pirmojo kalbą geriau nė neminėsim. P-nas Mockus savo kalboje vartojo daug nepadorių žodžių, kuriuos minėti laikraštyje nemalonu. Ir patartina pačiam kalbėtojui, kad ateityje liautųsi vartojęs netinkamus viešoje vietoje žodžius ir neerzintų klausytojų, susirinkusių žmonių. Po pirmosios kalbos buvo deklamacijos. Deklamavo p. J. Šiugžda ir p-lė E. Naujokiutė; padeklamavo neblogai.

Antras kalbėjo D. J. Kasparka. Šitas kalbėjo gan ilgai, aiškindamas kokiu būdu galima pagerinti darbininkų buvis. Ragino skaityti kningas ir laikraščius, kokie kam patinka; ragino eiti į viešus susirinkimus, nežiūrint kas kalbės — ar kuningas, ar socialistas, ar kas kitas. Beto, ragino vyrus vesti į viešus susirinkimus moteris ir merginas, kad visi drauge eitų prie pažangos. Pagalios ragino likti Amerikos piliečiais.

Antros prakalbos buvo kovo 2 d. Kalbėjo p. Kasparka ir p. Mockus. Pirmasai kalbėjo tą pačią temą, o antrasai, kaipir pirmoje, margino savo kalbą netinkamais žodžiais.

Darbai pas mus eina neblogai, bet iš kitur pribuvusiems darbas nelengva gauti. **Vaikėzas.**

VANCOUVER BARRACKS, WASHINGTON.

Iš kareivių gyvenimo. Ant kiek teko sužinoti, tai tarpe čia užlaikomų kareivių yra 4 lietuviai: vienas pėstininkuose (Infantry) ir 3 prie lengvų kanuolių (Field Artillery). Visi pavizdingai užsilaiko, ką patvirtina jųjų stovis; taip — vienas „Corporal'' (rusiškai „zvodny'') sykiu ir rotos (Company) raštininkas, vienas mechanikas, vienas muzikantuose (Band) o ketvirto gerai nesužinojau.

Ant 1500 kareivių išpuola 4 lietuviai; be abejonės kitose stovyklose-garizonuose randasi daugiau lietuvių, ypač Filipinų salose galima tankiai lietuvį-kareivį užtikt.

Tokiu būdu galima manyt, kad apie 300 lietuvių, jaunikaičių kareiviauja Suv. Valst. kariuomenėje. **Kappa Lamda.**

PATERSON, N. J.

Marškinių kirpėjų, siuvėjų ir kitų atidžiai. Šiuomi atkreipiame tos šakos darbininkų atidžią ir pranešame jiems, kad neitų dirbti į Excello dirbtuves, jei jie nori savo reikalus ginti. Kuomet jųs skaitysite apgarsinimus, kviečiančius eiti dirbti į Rutherford, N. J., netikėkite tiems apgarsinimams ir neikite ten, nes to miesto dirbtuvės kovoja su unija ir eina prieš darbininkų reikalus.

Komitetas.

VELYKOS.

Velykos — tai pavasario šventė, šventė linksmumo ir atgijimo. Jos sako mums: „Apsivilkit geriausias drapanas, gimdykit naujas puikiausias mintis ir būkite geri ir linksmųs ir malonųs, kaip skaisti pavasario diena. Velykos — tai šventė, tai paminėjimas prisikėlimo Kristaus iš numirusių. Štai pavasaris grįžta atgal; sodnų ir daržų gyvumas pradeda vėl auginti visokius augmenis. Malonu žiūrėti į atgijančią gamtą, į apsireiškiančią gyvybę; linksminkimės laike tos šventės dorai, kaip galime, ir semkime su pilna viltimi iš ateities žvilgėsius, kaip sveikas protas mums pavelina.

Kiekvienam ateina malonios mintįs perstačius sau vaizdelius iš praleistųjų Velykų švenčių, ypač kada persinešame Lietuvon. Kaip pradeda pumpurai skleisties ir žolė žaliuoti, męs vėl sutvirtėjame dvasia, mums pribūna daug energijos, ir męs vėl esame pasiryžę uoliai veikti — męs taipgi atgijame kūnu ir jausmais. Męs galime puoštis ir naudotis visais gamtos turtais, nes viskas pasaulyje randasi žmonių rankose; žmogus viskuom yra aprūpintas; tas ypač aiškiai apsireiškia pavasarį, kada gamta stengiasi viską suteikti žmogui.

Mums reikia tik atkreipti savo domą ant viso pasaulio ir gamtos sutaisymo, o tada aiškiau pamatysime, kokią vietą pasaulyje užima žmogus — tada pamatysime, kad žmogus yra „karalius'' žemės, nors visi apsireiškimai gamtoje darosi be mūsų triūso. Žemė sukasi, saulė užteka ir nusileidžia, sezonai atsikartoja atgal, augmenįs ir visoki daiktai auga, lietus krinta ant žemės, ir viskas tas darosi žmonėms ant naudos. Mūsų buveinė yra aprūpinta viskuom, ir mūsų priderystės reikalavimas — padaryti save tinkamais gyventi.

Atbuskite, broliai-lietuviai, atbuskime! Eikime prie pažinties šaltinio, prie mokslo prie meilės ir vienybės, atnaujinkime savo viltį ir stengkimės tapti tobulesniais, geresniais ir naudingesniais žmonijos nariais. Pasaulis yra pilnas visokių turtų ir gražumų — tik mokinkimės atsakančiai jais pasinaudoti. Męs turime stengties pažinti save, pažint gamtą ir padaryti savo gyvenimą tokiu, idant būtume žmonėmis pilnoje to žodžio prasmėje, sutvėrimais su protu ir prakilniais jausmais. Taigi norėkime ir dirbkime, o viską pasieksime.

Ilgas ar trumpas mūsų gyvenimas, bet jis užsibaigia mirtimi kuri mus sutinka ne pagal mūsų noro. Gyvenimas nėra nei kartus nei saldus, tiktai toks, kokiu męs jį padarysime. Vienok męs neturime apsirubežiuoti vien tuom, kad mums tik gerai gyventųsi — męs privalome elgties ir dirbti taip, idant patarnautume visuomenei, idant mūsų darbų vaisiai apsireikštų ir po mūsų mirčiai. Męs turime atminti, kad mirtis gali mus užklupti kiekvienoje valandoje, ir užtat męs neturime atidėlioti daryti gerus ir prakilnius darbus; mūsų priedermė — stengties visad būti gerais ir atlikti gerus darbus, o tada bus nauda ir mums ir kitiems. Tegul šita Velykų šventė duoda mums progą rimtai pagalvoti apie savo gyvenimą ir veikimą, o taipgi apie tas pareigas, kurias męs privalome pildyti, idant neprasižengti prieš visuomenę, prieš žmoniją, prieš Augščiausią pasaulio Esybę... **V. J. Budrikas.**

Tai buk žmogumi.

His life was gentle; and the elements
So mix'd in him, that Nature might stand up,
And say to all the world, „This was a man!''

Shakespeare.

„Jei ne tas tavo tikslas, kurį aš matau paslėptą tavo širdyje, tai, brolau, paspausčiau tau širdingai tavo ranką ir pavadinčiau tave tikruoju žmogaus broliu...''

Taip išsireikšti verčia mane „Draugo'' redakcijos pastabų rašytojas.

Perskaičiau, jei tai svarbu, pirmąjį rašinėlį „Pameskime'' išspausdintą „Draugo'' N9, bent du kartu, kad geriau įsigilinti į jo turinį, idant geriau jį suprasti ir kad sugriebti ne tik mintį, bet ir dvasią. Bet, dėja! — Sena dvasia norima apgobti nauju rūbu, senos dorybės norima atgaivinti, padaryti gyvomis. Ar tatai galima? Ar galima pritaikinti bent koksai konvencijonalis daiktas prie bent kokio naujo daikto? Atsakysiu Herceno žodžiais: „Nusileidžiančiojo bei vakarinio pasaulio išmintis nesutinka su auštančiojo bei rytinio pasaulio išmintimi!'' Paimkime, pavyzdžiui, mūsų tėvus ir patįs save ir atidžiai pažiūrėkime į tą kontrastą, kurį taip trumpas laikas padarė. Męs žvelgiame į dalykus daug plačiau ir drąsiau, negu jie. Ko jie bijojo, nuo ko jie šalinosi, tatai męs žinome, mums kaipo jaunajai gentkartei, nepavojingais ir patinkamais daiktais esant.

Nepamenu, kas tai pasakė, jog, jei norima, kad idėja pasiliktų tyra ir pakili, tai ją reikia saugoti nuo minios. Minia, ką tik jinai nepaims, viską velka su savimi. Minia neįstengia pilnai suprasti idėjų pakilumo ir tyrumo. Jinai kaipir verteiva viską matuoja tam tikra miera. Nors žmonės gyvena kultūros gadynės klestėjime, ir nors kultūra — tai sielos alchemija, bet ji negali kiaules ir vilkus padaryti žmonėmis. Kiaulės visuomet mėgia voliotis po purvyną, gi vilkai aštrina dantis.

Reikia sutikti, jog minios išvalkiojo po purvyną ir suteršė — ir socializmą ir laisvamanybę ir krikščionybę, o juo labjau — katalikybę. Socializmą ir laisvamanybę suteršė ir teršia žmonės, kuriems „viskas valia daryti'' ir prie darymo viešai be jokios gėdos prisipažinti. Gi katalikybę — tai „visko bijojimas'', slėpimas ir pagaliaus — nuodėmių „atleidimas''. Tačiaus kas gi gali žmogų suraminti, jei jis patsai sau, ar tai blogo nepažindamas, ar tai kokios jėgos traukiamas ką-nors blogo padarė? — kas gali jam atlyginti už jo paties sau padarytą nuoskaudą? Jei jis pats neįsteigia savo nuoskaudos atlyginti, tai, tiesiog pasakius, niekas kitas to padaryti neįstengs, jokiais sapaliojimais to padaryti negali.

Būti tikruoju žmogumi tegali tik tasai, kuris gyvena sulig gamtos įstatymų, kuris turi visame kame saiką, kuris nieko nebijo ir nenori ir nelaukia jokių „atleidimų'' ar „išrišimų''. Kas dar reikalauja kokių „atleidimų'', kas be to neapsieina, kuris bijo, kad jo kas nebaustų ir tiktai todel „vengia'' blogumų, toksai tikruoju žmogumi būti negali, tokio **žmogiškumo supratimas** bus labai siauras ir paviršutinis.

Nei sapaliojimai, nei kankinimasis bei asketizmas, nei gi katalikybė, nei siūloma lietuviams teosofioja neatitrauks visų žmonių arba visos lietuvių dalies nuo girtuoklystės, godumo, pavydumo ir paleistuvystės. Paminėtais ploščiais galima tiktai prieš tūlas akis prisidengti, kad jos nematytų. Bet dangstymasis ir blogų ydų slėpimas paraleliškai stovi su viešu pasigyrimu.

Kalbant apie lietuvius išskirtinai, reikia pasakyti, jog lietuvius doros mokino kunigija ne nuo šiandien. Pamenu, ir labai aiškiai, apie dešimts metų atgal, gyvendamas anapus Atlantiko, pastebėjau ir šeimyniškus nesutikimus ir girtuoklystę ir paleistuvystę tarp tų žmonių, kurie ne tik buvo katalikais, kurie ne tik nežinojo kas tai yra socializmas ar laisvamanybė, bet ir tų žodžių nebuvo girdėję. Kas reikia už tai kaltinti? kas kaltas, jei ir čia Amerikoje katalikai, neišskiriant nė socialistų nei laisvamanių, taip pat daro. Ir kas gi kaltas, pasakykite, jei katalikas, parėjęs nuo išpažinties pasakoja kitam, jog kunigas buvo pusėtinai įsitraukęs ir „kvepėjo'', yt degtinės pardavykla? Gal ir čia kaltas socializmas, laisvamanybė arba kas kitas? — Tai būtų juokai ir kartojimas labai senos pasakos: katinėlis rainas-rainas, uodegėlė dar rainesnė...

Kam versti bėdą tik ant kitų? kam sakyti, kad tik mūsų kaimyno grįčia priteršta? kodel „Draugo'' redakcija nepamato ir savo sąšlavų, kurios guli mūsų kunigijos ir jų parapijonų grįčiose? kodel nepataria išluoti? Jei jau kodel nepataria išluoti? jei jau šluoti — tai šluoti iš visur, iš visų grįčių, ir visų kerčių, kad jų niekur neliktų! Geras šeimininkas, pirm duosiant patarimus savo kaimynams, pirma viską padaro tinkamai pas save, o potam pakviečia kaimynus prisižiūrėti... kaip gerai padaryta.

Nors ir tūla Amerikos lietuvių inteligentijos dalis pradeda blaškyties į visas puses, tai vis gi toli gražu, būk ji būtinai nueis prie kunigijos ir pasiliks uoliais katalikystės ramsčiais. Ir jei tūli didžiųjų lietuvių laikraščių redaktoriai krypsta prie katalikystės ir gal labai nori su mūsų kunigija susibičiuoliauti — tai visgi dar nereiškia, kad pažanga pas amerikiečius lietuvius baigiama likviduoti. Tegu pamėgina tų laikraščių redaktoriai ir išleistojai, gal jie ir atras didesnius pelno šaltinius. Gal... Inteligentai gi, kurie nebeturi nieko nustoti, kurie nieko neberizikuoja, tai drąsiai gali eiti ir prie „Draugo'' arba bent kur kitur dirbti: visvien bile pilvas prikimštas, bile bus tai dienai sotus. Pilvinių „filosofų'' pasaulis nemaža turėjo ir kiek dar turės. Bet delto bijoti nėra ko. Kas dalykus supranta, kas gali į dalykus plačiau pažvelgti, tie nenorės jokių reikalų turėti nei su fanatikais socialistais, nei su fanatikais laisvamaniais, nei su fanatikais katalikais. Juo labjau nenorės turėti reikalų su tais žmonėmis, kurie šiandien gali būti laisvamaniais, rytoj socialistais, poryt katalikais, o užporyt —

KAZYS PUIDA.

KOL SAULĖ PATEKĖS . . .

Bet moraliniai aš kaltas, nes nuskaudimo nuodėmę pajutau ir ligšiol už ją mėtavoju.

— Geriausia išeiga bus, sulyg manęs, atleisti vienas antram ir nesusitikti mudviem daugiau.

Eimutis tylėjo, nes tuo akimirksniu pajuto visą tuštumą to sakinio, kurį ką tik buvo išgirdęs. Suprato, jog tasai formalinis susitaikinimas, vienas antro atsiprašymas, vienas kitam atsilyginimas, tai tik anoji viduramžių forma, kuriai ir šiandien dar mokama donis.

Jo išsitobulinę per kančias jausmai kuoaiškiausia nujautė, jog to, ką lūpos šnabžda, ką bejėgė, suskilusi žmogaus dvasia taria, — to širdis neprisiima, neįsileidžia dvasia savin, kaipo gyvenimo sutrų, kurios dvasią seklesne už lietaus prilytą balą padaro. Tasai formalinis atsilyginimas išrodė dabar toks šlykštus, toks purvinas, kad nė pro susipratusias jo lūpas išeiti nestengė. O tuo tarpu Rodavičia, kaip jis nujautė, tiktai apie tokį atsilyginimą ir temanė ir, formaliniai, jo tiesa buvo, galų-gacijinio atsilyginimo supratimų sienon.

Pradėjo kitaip galvoti, kitos išeigos jieškoti. Matė, kad savo nuomonės jin neinkalbės; kad tasai nuodėmės supratimas bei nujautimas jo psychikai visiškai svetimas; jog visi jo pasiryžimai atsimuš tradicijinio atsilyginimo supratimų sienon.

Tai pastebėjęs, nutarė prisitaikinti į tuos atsilyginimo reikalavimus, kokiuos Rodavičia pastatė.

— Jei tamstos valia, tai aš iš savo pusės, iš širdies gelmių atleidžiu tamstai tai, kuo privertei mane taip sunkiai nusidėti.— Ir jis šiuo akimirksniu nė sau, nė jam nemelavo. Jo kaltę senai buvo atelidęs, dabar tik sutvirtėjo tame nutarime, nes pamatė, jog iš to žmogaus moralinės kančios, kaipo nuodėmės atpirkimo, negalima reikalauti.

— Tai visai gerai, — pridūrė Rodavičia senuoju tonu, matomai nelabai tuo tesirūpindamas. — Atsilyginova, ir belieka mudviem. . . *

— . . . pasistengti mudviem nesutikti ir dabar išsiskirti, — užbaigė Eimutis tai, ką Rodavičia, matomai, pasakyti norėjo, tiktai negalėjo ant greitosios tinkamų žodžių surasti.

Eimutis atsikėlė, pasilenkė prieš jį ir atsitiesęs jau buvo ketinąs besisukti, kaip atsikėlė Rodavičia, priėjo prie biuro galo ir pratiesė jin ranką.

Momentą galvojo Eimutis, ką jis galvojo — tai nė pats paskui nežinojo, paspaudė jo ranką ir, nė žodžiu daugiau vienas antran neprasitarę, išsiskyrė.

9.

— Iškur toks nusiminęs? — sutiko Eimutį Marytė lazdynų aliejoje pačiame gale.

— Iš Rodavičiaus, — trumpai atsakė jis.

Marytė visa sustingo. Mintis sustojo valandėlei, kad ilgainiui pasileisti nesugraiboman sukurin. Tasai Eimučio prisipažinimas, lyg žaibas iš giedro dangaus, pataikino Marytės samonėn.

— Sunku buvo, — glamonėjo jo nusvirusią galvą, glaudė ją prie savo meile pertekusios krūtinės.

Eimutis tylėjo; bijojo pradėti, nes jautė, jog, kaip pradės, tai negreit teužbaigs. tiek įspūdžių bei minčių iš tos kelionės prašėsi žodžio rūbo, tarytum tam, kad tvirčiau, smiliau jo samonėn įsismeigti; kad tikrai pilną atskaitą iš to žygio pačiam sau išduoti.

— Sulyg nuodėmės ir mėtavonė, — paaiškino jis, lyg į Marytės žodžius atsakydamas.

— Man rodos, — kreipė savo kalbą Marytė, lyg tų naujai atsivėrusių žaizdų vengdama, — kad nė vienas tyras, giedras jausmas negali tikrenybe tapti, kol neišsimaudys bekraštėje gyvenimo skausmų jūroje. — Imu pesimistiškai žiūrėti gyvenimo giedron ir dar-gi intariu ją, jog skausmo pamušalą bedėvint, perdaug ir perilgai sėbrauja ji su skausmu.

— Ir gerai, labai gerai daro. — tvirtino Eimutis. — Nes, jeigu giedra tik iš pačios savęs savo jėgą ir būtybės teisę tesisemtų, ji turėtų greitai išgimti, rachitiku, kaip sakoma, pavirsti. Du priešingu sudėtinu elementu visuomet tveria iš savęs ką-nors n... jo, kurs ir stipresnis už savo sudėtinąsias dalis, atskyrium paimtas, ir daugiau būtybės teisių turi.

— Ar viskas gyvenime turi savo būtybės teisę išteisinti? — lyg abejodama pratarė Marytė.

— Ar viskas? — atkartojo jos paklausą Eimutis. — Neišvengtinai! — tvirtu tonu atsiliepė. — Visa, kas tik samoningai suvoktinai gyvenimą praleisti nori, tas būtinai turi savo būtybę ir teisę ant jos išteisinti prieš save, prieš visuomenę ir būsimąsias dienas.

— Kuo pasiteisįs mūsų bajorija, — karštai, bet širdingai, lyg už ją sopėdamas, tęsė Eimutis, — pastarojo periodo prieš historijos teismą, kuo išteisįs savo būtybės teisę prieš visuomenę, kuo sunkioje valandoje pati prieš save pasiguos? Nuolatiniu žvalgymos pro Lietuvos langą svetimon tauton; gaivinimos kenksmingomis ideomis krašto gyventojų didžiumai, atsitolinus nuo gimtojo kelmo ir svetimų dievų gaudymu, kuomet jų pačių dievas užpečkin nuvytas ir burna jo užrišta? — Buvo historijos periodai, kuriais visuomeninis elementas tik tvėrės, tad sulyg jo ir gyvenimas pynės. Šiandien viskas matoma, numanoma, tik dar permaža žmonėse drąsos kas darbas tinkamu ir drąsiu žodžiu pavadinti.

— Visuomis eina Lietuva!... — Lyg atsaka į jo žodžius, atsiliepė Marytė.

— Ilga Visuomio kelionė; šimtmečiais ji tęsiasi. Tačiau dar maža nuveikta. Ilgainiui apsireikš darbais rytojus, kuomet liaudis pati užtektinai pagamįs sau darbininkų, kurie ja pasirūpįs ir jos tarpe dirbs. Išgamų ir pilvapenių nėvienai tautai netrūksta, užtektinai jų ir pas mus. Bet iš didelio skaičiaus visuomet turi atsirasti „atmatos", kurios mums netinka, tokių nėra ko gailėties.

— Ilgu laukti! — skūndės Marytė.

— Kaip iš pasiučiausios kančios tamsybių ilgainiui prasimuša stebūklingos jėgos gaivos spindulys, taip iš didžių tautos kančių prašvinta jaunutė ir skaidriai tvirta naujo tautos gyvenimo diena.

— Tad viskas reikia kančia atpirkti?

— Viskas, viskas! — tvirtino Eimutis. — Akimi tautos praeitin pažvelgęs, tariuosi kartais, jog ilgaamžis mūsų tautos snūduriavimas, tai mėtavonės metai už tėvų paklaidas. Juk vaikai visuomet turi vilkt atsakomybės jungą už tėvų nuodėmes, nors jie nieku prie to neprisidėjo.

— Bet... tai neteisinga...

— Taip, historinės tradicijos eina savo taku ir, historijos kelią turinti tauta, turi vakarykščios dienos rūpesniais dar rytoju apsunkinti: — iš čia ta daugybė mūsų dienomis invairiausių problemų ir reikalų. Šimtmečiais tęsiasi tautų gyvenimais, šimtmečiais tęsiasi jų historijos tradicija ir išmtmečiais tęsiasi jaunųjų tautų tradicijinė mėtavonė už tėvų nerangumą, už jų nuodėmes.

Iš verandos prabilo skardus Vlado balsas, juodu vakarienėn kviečiąs. Atsikėlė, atsiliepė ir išlengvo nuėjo ant namų

— Ot, jaunieji! — tyčiojos iš jiedviejų Vladas.

— Oi, toli-gražu mudviem ligi jaunųjų. Pakeliui susitiko Vladą.

— paabejojo Eimutis.

— Kaip tai? — priešinos Marytė.

— Valstybinis gydytojaus egzamenas na... ir kitos priežastis, — aiškino Eimutis.

— Kokios kitos? — užsiinteresavo Vladas.

— Kokios, sakai? — užklausė jo Eimutis. — O luomų skirtumas, tai niekis?

— Žinai, Endriau, tu kartais kalbi kaip senis Dabkus.

— Kaip tai?

— Jis, mat, kai užsivaro herbariju, tai jau tris dienas tik apie tai ir tekalba. Tuo met luomų skirtumas — tai viso pasaulio būtybės problema.

Marytė, laikydama Endrių po rankos, tyliai šypsojos ir neiškentė neatsiliepus:

— Tai gal man valsčiun prisirašyti?

— Žinai! — sušuko Vladas. — Tu taip ir padaryk. Tik gaila, kad Joninių naktį

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

suklypusias pušaites ir sudėjo jas kryžiavai ant krūmų.

— Ot, prašau sėsties...

Mikolas atsisėdo ir šiaip taip užkaro ore. Bet ponas Benediktas, nors ir atsargiai sėdos, sulaužė viską.

— Uuch! žemė traukia — užteks iš manęs vienos sėdimos maudynės — šaukė juokingai, krapštydamasis iš suaižyto krūmo.

Tuomet parinkta ir sudėta atsakomus pono Benedikto sunkumui skersiniu ir visi atsilsėjo pusryčiaudami.

— Papasakok tamsta dar ką-nors apie tą ežerą, ponas Červinski — prašė Mikolas.

— Pasakų daug, bet visos neaiškios. — Geriausia apie tą ežerą žino tūlas Petrulis, bet ir tas sumišusiu protu.

— Aha, tai tas Petrulis, kurs luotu norėjo Šepetą perplaukti? Žinau — atsiliepė Talmontas.

— Bet gal Južintų ponas nežino?

— Nežinau; prašau papasakoti.

— Buvo toks Petrulis, jis ir dabar yra. Žingeidaująs buvo tai vaikinas ir mėgindavo pažinti kiekvieną dalyką, kuris nuo žmogaus paslėpta. Ta būdavo ateis jam galvon sužinoti, ar skruzdės balsu tarp savęs kalbas, kuomet jos dirba ir inkišo, atsigulęs, galvą ištisai dienai skruzdynan. Kai atsikėlė iš to kvailo darbo, žmonės pamanė, kad raudonasis drugys jo veidan įsimetė. Jis ir briedžius po kelias dienas be šautuvo sekiojo, kad pamačius, kuris jų nuomariu (epilepsia) serga ir kaip jis tuo met gydos, kasydamas ausį paskutine koja.

— Žinoma — pertraukė Talmontas — briedžio nagoje didelė galė visokioms ligoms gydyti; ir iš savo aptiekėlėje turiu iš jo nagos miltelius, angula*) vadinasi. Jie ne tik nuo didelės ligos, bet ir nui mažesnių su nuomariu sujungtų. Ot padėkim mergaitei atsitiks paslysti...

— Liaukis, ponas Benediktai! — prašė Mikolas.

— Vieną žodelį — spyrės juokdarys girininkas — aš, tamstos metų būdamas, visuomet nešiojaus tuos miltelius — taip sau, kartais kokiam atsitikimui su mergaite, kad ir medžioklėje...

— Et! leisk tamsta Červinskiui pasakoti — tarė Mikolas.

Paraudonijo ir pažvelgė girininkan, ar tas kartais nesuprato, jog čia Paraska minima. Bet Červinskis be jokio susijudinimo tęsė pertrauktą šneką

— Tai tas Petrulis vis klausinėjo ir klausinėjo, kas dedas ant ežero viduryje Šepetos. Atsakydavo jam: kvailas tu, jokio žmogaus nėra tęn buvę ir nebus. Jis vis-gi mokėjo tęnai nukakti. Pasidirbė sau luotą — ne luotą — tiesiai nedidelį lovį su paplavais. Įsidėjo kelis duonos bakanus, machorkos svarus tris — ir pradėjo vilkti tą luotą sausomis samanomis raisto vidurin. Matė žmonės, kai jis keliavo ir juokės. Pirmą dieną nuvilko kokį šimtą sieksnių. O antrą dieną matė, kai jis stūmė savo luotą per liūnus, sėdėdamas luote ir didelių smaigu pasistūmdamas. Ir trečią dieną matė dar toliau — o paskui kai pražuvo pavasarį tai ir negrįžo. Niekas nėjo jo jieškoti, nes neturėjo nė tėvų, nė žmonos. Visi manė—nuskendo. Tiktai rugsėjo gale grįžta jis išdžiūvęs, apaugęs. Klausia jo: buvai ežere? Žiūri, kai pelėda dieną, ir nieko nesako. Ir galvoje jam susimaišė iš to, ką jis matė — ot kas yra!

— Kai tai? ir nieko nešneka? — užklausė Mikolas.

— Jei klausia, ką jis valgė duonos netekęs, kartais atsako: girtuoklės geros uogos, stiprios kai degtinė.

— Tai ir suprantama — tarė Talmontas — nuo girtuoklių tvaiko iškvaišo.

— Gal ir nuo girtuoklių, o man rodos, kad nuo to, ką ant ežero matė. Žmonės, kuriuose jis gyvena, pasakoja, kartais pats savin ar per sapną kalba. Atgailojančios žmonių vėlės — sako — sparnais lakioja, piktos juodais, geresnės margais. Atilsio, girdi, neturinčios ant to juodo vandens. Ant kietos žemės nevalia joms nusileisti, o jei nukris tūkstantin vandenin, nuplinka ir kai akmenėliai nugrimsta dugnan. Taip spėja žmonės iš jo kalbos, jis tą tęnai matęs.

— Liaukis, ponas Červinski, stabmeldiškas pasakas sekęs! — sušuko, nusispjovęs, Talmontas — juk gerai žinoma, kad pragaras viduryje žemės, o „čyščius" Dievas žino kame, tiktai ne Šepetoje. Ir męs atėjome čia pardvų šaudyti.

— Ne aš-gi tai pasakoju, ponas „laučiau" — iškvaišęs Petrulis tai pasakoja.

Susimąstė visi valandėlei apie raisto stebūklus, pajuto savo menkumą. Rajeckis sudrumzdė tylą:

AITVARAS.

RYTOJUN BĖŽIURINT

(Tąsa.)

Tikrai inteligentinėse šeimynose, žinoma, kitataučių ir labai-labai retai mūsų, vaikai ir suaugusieji gyvena vienodais rūpesniais. Vaikų skaitymai lygiai atidžiai skaitomi ir tėvų. Tokiuose namuose vaikų biblioteka susideda iš gerų, išskirtinai parinktų svetimosios bei savosios literatūros žiedų. Tėvai su vaikais skaito jas, kartoja, kalba apie jas, ginčijas. Ir nuo tokio darbo suaugęs netaps vaiku, o vaikas — seniu, bet suaugęs ilgai bus budrus ir gyvo jausmo žmogus, vaikas gi plėtosis ir augs dvasiniai.

5.

Vaikų skaitymas prie kningos, prie žinių reikia pradėti iš mažumės ir tai taip, kad vaikui nereikėtų toms žinioms ingyti daug trūso. Reikia linksmas vaiko laiko praleidimas sujungti su nauda.

Viena geriausių priemonių racionaliai vaikas prie rimtų žinių lengvoje formoje pratinti yra pasaka.

Liaudies eposas senovėje buvo platinamas žodžiu po plačias minias ir kitokios išlikimo formos nė nebuvo. Iš tojo eposo liaudis patirdavo visą savo tautos praeitį, visą religiją — tautos gyvenimas gyvais bruožais atsivaizdindavo mūsų burtininkų pasakose, dainose bei senovės padavimuose. Skaldai, rapsodai, minestreliai, burtininkai ir visi kiti dainiai keliavo iš vienos vietos kiton, sekė pasakas ir dainavo dainas senovę mininčias; keldino klausytojų atmintyje senovės didvyrių ir dievų paveikslus, — supažindindami tuo būdu su tautos praeitimi, džiugindami juos tautos pasisekimais, liūdindami jos nelaimėmis. Burtininko atvykimu džiaugėsi lygiai kuningas-valdovas, lygiai beturtis ūkininkas. Ir visur jis buvo pageidaujamas svečias, kurio visi atidžiai klausės. Tai, kas malonu bei brangu buvo liaudžiai, ar teisingiau tarus — žmonijai, jos kūdikybės metu, ir šiandien yra malonu žmogui jo kūdikybės dienomis. Pirmutinis vaiko susipažinimas su gimtąja kalba, su eposu, su literatūra įvyksta per liaudies pasaką, per liaudies dainelę, iš motinos ar auklės išgirstą. Dargi skaityti mokėdamas, vaikas ilgą laiką maloniau klausos pasakos už skaitymą; mokėdamas-gi gerai skaityti daug maloniau klausos skaitymo balsu; dažnai girdime vaikus pačius sau balsu beskaitančius.

Pažangioji mūsų dienų pedagogika, visomis pastangomis vaiką tyrinėdama, pastebėjo šį jo palinkimą prie gyvo žodžio ir pasirūpino jį plačiausia išnaudoti. Praktika ilgainiui parodė, kad tokiuo pasakojimu galima suteikti vaikui daug daugiau žinių, negu per racionališkiausią sutvarkytą skaitymą ir daug anksčiau, negu kad pats skaitydamas būtų sužinojęs. Tokiuo būdu nuo paprastos liaudies pasakos pamažu pereinama prie tautinių legendų, prie mytologijos, prie literatūros, historijos, geografijos.

Nuobodus bei varginąs mokyklos darbas dažnai galima pertraukti surinkus mokytojui apie save vaikus, pasekus jiems pasaką, supažindinus su historiniu faktu, o kartais, jei tas kaip tik susitaiko ir visa sekamoji lekcija galima pasakos keliu atlikti.

Pirmiausia pasigavo pasakos Amerikos viešosios vaikų bibliotekos, kad paskatinus vaikus skaityti tas kningas, kurias jos visųtinkamiausiomis laikė vaikams. Amerikos ir Anglijos bibliotekariai praktikos patyrimais patvirtino, kad pasakos intekmė pakeldavo tarp vaikų interesą ir kningos ant tos temos ilgai būdavo skaitomos. Ir ne tik su vaikais taip būdavo, bet ir su suaugusiais, kuriems žinios suteikiamos paskaitų formoje. Ilgainiui pasaka ingijo pilnas pilietines teises ir vaikų bibliotekose apsireiškė ji „Story hours" — tam tikromis valandomis, kuriomis sekamos vaikams pasakos.

Amerikoje bibliotekariais vaikų bibliotekose dažniausia būna moteriškės. Kad vaikai noriai bibliotekas lankytų, reikia, idant jos patogiai intaisytos būtų. Todel skaitomoji salė intaisoma patogiai, dailiai: — gėlės ant langų ir stalų, paveikslai ir portretai ant sienų, grindįs išklotos minkštais kilimais, kad nebūtų bildėsio kaminėlyje dega ugnis. Tokioje linksmoje, šiltoje, šviesioje salėje apsėda 20—30 vaikų bibliotekarę, sėdinčią ant žemos kedutės. Susirinkę išvisur, per pusę gatvės, per pusę bėdžių vaikai susiglaudžia, susėda tiesiog ant grindų ir ilsis ramiai šviesoje bei šilumoje stebuklingos bibliotekarės sekamos pasakas glamonėjami.

Biblioteka ir pradinė mokykla susirišusios ankštais prietikiais, nuolatos mainėsi kningomis. Mokyklų mokytojai net užvydi savo mokinių bibliotekoms, nes labai dažnai mokiniai eina bibliotekon lekcijų mokyties tam reikalui pavestame bibliotekos kambaryje ir, sunkenybėms ar neaiškumams atsiradus, kreipiasi bibliotekarėn, kuri visuomet jiems padeda. Tačiau mokytojai ir bibliotekarės dažniausia gyvena geroje sutartyje. Mokytojai gi,

(T. b.)

(Fragmentas.)

Nežiūrėk į mane taip nuliūdus,
pabučiavimų mano nelaukk;
Į gyvenimą kitą ingudus,
atsitraukk nuo manęs, atsitraukk!

Juk žinai, kad esu nelaimingas:
kančios ėda, duzgena mane;
mintįs kįla galvoj gėdulingos —
ir neduoda nurimti nei sapne.

Jei aš kaltas esu tau šiandieną —
dovanok iš gilumos širdies,
ir užmirški tą vargdienį vieną
be sapnų, be dainų, be vilties.

Jis karštai tave pirma mylėjo,
tau dainuodavo meilę tiktai,
tau vienai ir save pažadėjo,
pažadėjo, brangi, amžinai...

Zigmas Gaidamavičius.

KAZYS PUIDA.

Laisvos Mintįs.

(Kritikos bruožai.)

(Tąsa.)

XXVII.

Metraštis-Almanachas „Švyturys'' su kalendorium 1913 m. Jono Rinkevičiaus leidinys. Vilnius 1912. Martyno Kuktos spaustuvė. Tekstas rinkta Strazdų ir Vėgėlės raidėmis. 253 psl.

„Švyturys'' jau antrieji metai kai lanko mūsų visuomenę abejuose pasviečiuose. Šiais metais jis nė nemini tų savo uždavinių, kurius paskelbė pirmaisiais savo atsiradimo metais, pateisindamas savo atsiradimo teises bei savo sumanymus. Iš didelio noro būti tautos veidrodžiu, suvesti savo skiltyse tautos kultūrio gyvenimo balansą — šiais metais niekō nebeliko; ot surinkta medžiagos ir pagaminta kalendorius menkesnės vertės už vidutinį — suspausta viskas vienon kningon, nesiskaitant su tūlos visuomenės dalies reikalavimais. kuri trokšta ne paprasto kalendoriaus, tokį ji gali gaut pas kožną karabelninką — bet jieškos tinkamesnio savo kultūriems reikalavimams patenkinti. Plačiai užsimojęs pirmiausiais savo metais, šiais „Šviturys''. lyg pats to plataus savo užsimojimo būtų išsigandęs — susirietė, susitraukė ir sulindo paprasto kalendoriaus kevalan.

Be neišvengtinų kiekvienam kalendoriui informacijinių žinių, šiųmečiame metraštyje susitinkame „Literatūros skyriuje'' su šiais rašytojais — L. Gira, J. Šeinius, M. Vaitkus, L. Pelėda, A. Vienuolis, Dagys, M. Gustaitis, Žemkalnis, Jurgis Kasiulaitis (vertėjas), Juozas Pleirys, A. Musteikis (vertėjas), skyriuje „Visuomenė ir gyvenimas'' — J. Šeinius, J. Kuburis — ir du rekliaminiu straipsniuku pačios redakcijos pagamintu.

Amerikos gyvenimo visiškai nepajudinta, lyg jo nė nebūtų, kuomet tąsai užatlantiečių lietuvių gyvenimas pradeda kas metai tiek pakilti, jog netrukus ims žymiai į mumis-europiečius — veikti, kad ir vienais savo literatūros leidiniais, neminint kitų apsireiškimų. Toks atsinešimas redakcijos į mūsų išeivius bei jų gyvenimą yra stačiai užgaulus ir nieku būdu nedovanotinas.

Literatūros skyriuje, pirmoje vietoje susiduriame su publicistine L. Giros poezija „Geradariai'', kuri, tiesą pasakius, nuolatos besikartodama, suskubo jau gerokai ingristi ir nusibosti, tiek joje „strachów na lachow'', kad net koktu darosi matant M. Gustaičio „Naujiems metams'' nugrūstą karž-kur už pakalin. Tasai M. Gustaičio fragmentas daug vertesnis už visą šiųmetinę „Šviturio'' poeziją, kurios redakcija nepasigailėjo — tik ant nelaimės silpnuose pavyzdžiuose mums ją patiekė, išskiriant, žinoma, M. Gustaitį. J. Šeinius savo „Sapne'', — savo „gyvenimo pasakoje'' mėgina symboliais byloti ir gana vykusiai, tiktai, nė tonas nė visas pasakos koloridas nedvelki symbolizmo dvasia — visas tos pasakaitės symbolis — jos prasmėje. L. Pelėda byloja gražiame fragmente „Del saviškių'' — justi, kad rašytoja po senovės, ūpo valandomis, stipriai valdo savo plunksną. Skaidrus, sympatingas tasai jos Antanukas savo noru saviškiems patarnauti, jų ūkanotan ir alkanan gyveniman šviesos bei duonos įnešti pasiryžęs. Yra ir dvarponis tame frangmente — L. Pelėda nieku būdu negali praeiti pro dvarponį jo nevidonu, žvėrimi neparodžius — tokia jau jos „literatinė'' liga, iš kurios vargu kuomet bepagis.

Žymiausiu ir aktuališkiausiu yra A. Vienuolio „Bezdžionės''. Pajudinta čia mūsų inteligentijos religijinio indiferentizmo klausimas visai literatiniai, gražiai r žymiai. Iš „Bezdžionių'' galima spręsti Vienuolį turint gražų, sveiką talentą — ir laukti iš jo dar gražesnių dalykų be tendencijos, kaip ir šis.

Naujai prabįla Dagys „su ramiu nuliūdimu'' žiūrįs į širdžių nebylį susiartinimą. Daug čia „Herzenschmerzo,, ir kitokių „Schmerzų'', kurių kalendoriun nededama — nieko iš to rašinėlio pasakyti negalima, o horoskopų lemti iš pirštų — nemoku.

L. Giros „Beauštanti aušrelė'' pjesa dviem paveikslais — apie ją atskyrame straipsnyje pakalbėsim.

Du monologu: Žemkalnio: — „Blaivininkų pirmininkas'' ir „Šimas oratorius'' Kasiulaičio vertinys — abu gana scenišku ir gyvu — ypač puiki Šimo elokvencija, kurioje viskas perdėm sumaišyta ir iš tokio sumaišymo skaniai galima pasijuokti.

Gražus savo turiniu J. Pleirio „Hosanna'', paimtas iš Oržeškienės „Gloria victis'' — kame bevardžių karžygių likimas apraudomas. Oržeškienė ir daugiau turi tokių puikių dalykų, reikėtų tik jie tinkamai išversti.

Aktualis yra J. Glogeraitės „Iš ano pasaulio'' — amžinoji tema, kuri tol egzistuos ir tol bus literatūros pagunda visaip vartoma ir apsprendžiama, kol išeivystė nepasiliaus. Musteikio tasai dalykėlis sąžiningai išversta.

„Visuomenės ir gyvenimo'' skyriuje susiduriame su J. Šeiniaus „Adomas Varnas-Rikkers'' etiudu — kurs greičiau panašus į paties Šeiniaus svajojimus apie mūsų talentingąjį dailininką, negu etiudan. „Dailė — tai skundas, malda ir džiaugsmo daina. Dailė — tai gyvybės troškimas ir pati gyvybė'' — byloja Šeinius, dailės syntezį apibūdindamas, o užmiršta tai, jog dailė — tai visųpirmiausia dailė. Vidujinė jos prasmė jau priguli nuo to, kaip, kuo ir kokių motyvų ar idėjų atsiremiant ta dailė išreiškiama. Visas Šeiniaus etiudas daro įspūdį kaž-kokio nesusipratimo — tušti žodžiai, kurių autorius nieku neparemia, vien savo asmeniais įspūdžiais, o matuoti tokiuo būdu — ar neperpavojinga?

J. Kubučio „Lietuviai Mažojoje arba Prūsų Lietuvoje'' — apgraibomis parašyta. Tokiam svarbiam klausimui, kai susipažindinimas su Prūsų lietuvių gyvenimu, reikėjo ir daugiau vietos ir daugiau medžiagos paskirti. Iš autoriaus straipsnio visai silpnokai numatyti, kaip veikia mūsų ir amerikiečių judėjimas jų tautinio susipratimo gyveniman ir kame bei kaip ta intekmė apsireiškia ir ar apskritai imant tokia intekmė yra. Persvarbus tai klausimas, kad taip paviršutiniai jis gvildenus.

Aplamas šiųmečio „Šviturio'' įspūdis menkutis. Atmesti visi kiltesni pasiryžimai pirmojo leidinio ir pasitenkinta paprasto kalendoriaus pagaminimu ir gana brangaus — 80 kap. nėra visai už ką mokėti ir net nėra reikalo jo leisti, jei jis mano ir ilgainiui palikti tik gešeftu-kalendoriu, o ne visuomenės reikalams atliepti.

Musų Kalendoriai.

„Keleivio'' Kalendorius 1913 metams. Spauda „Keleivio''. Kaina 25 centai.

Šiam metui Amerikos lietuviai tikėjosi susilaukti tik p. J. Ilgaudo kalendorių. p. J. Ilgaudas da pereitą metą prisižadėjo išleidinėti Amer. lietuvių kalendorių. Bet, netikėtai, šiam metui ir „Keleivis'' parūpino kalendorių. Taigi, dabar turime net du Amerikos išleistu kalendoriu. Žinoma, ko daugiau, to geriau — pirkėjai turi iš ko pasirinkti. Šiame raštelyje, nors trumpai, manau pakalbėti apie „Keleivio'' kalendorių.

Atskleidus „Keleivio'' kalendoriaus lapus, pirmų-pirmiausia metasi į akis didis darbo greitumas, arba straipsnių trūkumas. Beveik visas kalendorius išpuoštas senais raštais. Raštais, kurie jau daugelis metų, kaip išleisti. Raštai, paimti iš „Darbininkų kalendoriaus'', yra šie: „20-metinės sukakties Kražių skerdynės'', „Kaip Caras Aleksandras III. važiavo'' ir „Kareiviai''. Originaliai raštai kalendoriuje tilpo šie: „Nuo ko paeina vėjai?'', „Reumatizmas'', „Kas yra dinamitas ir kaip jis padarytas?'', „Ar ištikrųjų žmogaus siela nemirštanti'', „Kaip atsirado popiežiai?'', „Kur yra pragaras?'', „Dainų atsiradimas'', „Revoliucija senovės Lietuvos danguje'', „Stabmeldiškos vietos ir mūsų kunigija'' ir „Merkelis Giedraitis''. Tai ir viskas.

Apie straipsnius, kurie buvo jau tilpę kituose kalendoriuose bei kningose, nėra čia reikalo kalbėti, nes jų kritika jau turėjo būti. Čia svarbu tik tiek pažymėti, kad šie straipsniai užima svarbiausią vietą „Keleivio'' kalendoriuje — yra svarbiausiais straipsniais. Kaslink originalių straispnių, tai ilgiausias jųjų užima keturis kalendoriaus puslapius. Suprantama, kad tokiame „straipsnyje'' rašytojas ne ką daug gali pasakyti. Tūli „straipsniai'' sutelpa ant vieno puslapio, o da kitiems ir pusės to užtenka. Kitais žodžiais sakant: kalendoriuje tilpo daug straipsnelių antgalvių, bet pačiuose straipsneliuose visai mažai yra pasakyta apie tąjį dalyką, apie kurį sprendi iš antgalvio.

Vienas iš geriausių straipsnelių — tai dr. F. Matulaičio rašinėlis — „Reumatizmas''; tačiaus ir čia negalima apsilenkti nepatėmijus, jog raštelis, kaip iš jo paties galima spręsti, tai buvo ant greitųjų sulipintas.

Straipsnelyje — „Ar ištikrųjų žmogaus siela nemari?'' pirmais žodžiais rašytojas sako: „Mokslas jau prirodė, kad žmogaus siela numiršta sykiu su žmogumi''. Toliaus rašytojas klausia „Kas yra žmogaus siela?'' Ir ilgai nemąstydamas, vienu sakiniu atsako: „Tai visa dvasiškoji žmogaus pusė''. Toliaus rašytojas išdėsto žmogaus pajautimus ir galų-gale užbaigia, sakydamas: „Bet mokslas parodė, kad visus tuos pajautimus gimdo dirksniai ir smegenįs''. Vadinasi, straipsnelio autorius pusėtinai apsipažinęs su mokslu. Jis žino, kaip nervai (dirksniai) veikia žmogaus kūne; jam žinoma ir tas, kokius pajautimus nervai sukelia. Ir vis gale sakinių į vietą priparodymo, aiškesnio ir moksliško dalykų patviirtinimo, rašytojas šaukia: „Mosklas parodė, mokslas prirodė''! Tik gaila, kad nepasako: koks mokslas, kaip tas mokslas vadinasi ir kokius darė bandymus šioje srityje? Autoriui, matyt, neapeina pats mokslo žinojimas. Jam užtenka pasakyti „mokslas'' ir atlikta. Kokie buvo rezultatai to viso moksliško bandymo ir ar mokslininkai padarė, kokius iš to išvedimus, straipsnelio autorius apie tai visai nekalba. Matyt, pas rašytoją mokslas yra šventas, nekritikuojamas dalykas. Rašytojaus nuomonė yra tokia, jog šiandien užtenka pasakyti: „Mokslas'', o visi tam pasakymui tikės, niekas tam nesipriešins. Ir kur-gi ne! Juk šiandien mokslas daro tikrus „stebūklus'' ir pan Twardowski geresnių nedarydavo! Tik pamiršk žmogaus, — ve, paimi laikraštį ir jame skaitai, jog su pagelba „X—Ray'' mašinos mokslininkai permato visą žmogaus kūną ir atranda, kuri kūno dalis serga. Stebūklai! negirdėti stebūklai! Ir tai ne bile-koki, laikraščiai tai rašo. Rašo tie savaitraščiai, kurių redaktoriai yra mokyti, daug suprantą ir beveik viską žiną. Ir kur jau čia žmogus netikėsi! Skaityk visokius apgarsinimus, o čia tai ir yra, kad su mokslo pagelba, daktarai išgydo visas ligas. Nėra pasaulyje tokios epidemijos, kurios gydytojas su savo „mokslo'' pagelba neišgydytų! Da tūli sako, kad hypnotizmas, tai parankiausis gydymo įrankis. Ir taip, dolerininkams viskas galima už doleri.

Straipsnelio „Ar ištikrųjų žmogaus siela nemari?'' autorius, matyti, prisiskaitęs „mokslišku'' raštų, be jokio gilesnio apsvarstymo ir moksliško į dalyką įsigilinimo, šaukia: „Mokslas parodė, kad visus kūno pajautimus pagamina dirksniai''. Tačiaus autorius nepasakė: iš kur dirksniai turi pajėgą pagaminimui tųjų kūno pajautimų? Juk męs turime įvairius kūno pajautimus, įvairius mintijimus, vieną minutą optimiškosios mintįs skverbiasi į galvą, kitą — priešingos-pesimistiškos, argi čia yra vis tų pačių nervų darbas? Jei taip, tai kodel? Kokios-gi spėkos — fyziškos, chemiškos ar fyzio-chemiškos — verčia tuos pačius nervus pagimdyti vieną kartą laimingas, linksmas mintis, antra kartą — priešingas pirmosioms? Pagalios, ant kokio-gi mokslo, tamsta rašytojau, ėmeis, tvirtindamas, kad nervai-žmogaus siela?

Matyt, kad rašytyojui visai negimė panašios paklausos. Jis su pasididžiavimu kalba, kad dirksniai-žmogaus siela.

Žodžiu, pas straipsnelio autorių matosi vien ignorancija — apkalbomojo dalyko nepažinimas. Ant kiekvieno straipsnelyje tilpusio paragrafo, galima pastatyti net keliolika paklausų, į kurias autorius, ant kiek galima spręsti, visai nemanė duoti atsakymus.

Rašytojas savo raštelyje toliaus tvirtina, kad mūsų kūnas susideda iš celių arba, tariant rašytojaus žodžiais, „kamaraičių''. Šios „kamaraitės'' yra penamos krauju, šį kraują varo širdis ir tol „kamaraitės'' būna gyvos, kol širdis, savo plakimu, pristato joms maisto. Nustojus širdžiai plakti, kamaraitės, negaudamos maisto, miršta, o kartu miršta ir siela. Gerai, bet čia kįla protaujančiam žmogui paklausos: kas priverčiia širdį plakti? Kodel ji neplaka visuomet? Ar gal sustreikuoja? Jau rodos visiems aišku, kad rašytojas nežino tikrojo mokslo, o tik reklamuojas, kad žinąs.

Prie galo turiu tiek pasakyti, nors pats savęs nesiskaitau mokslininku ir nenoriu, kad kiti tuom mane palaikytų, jog jokis mokslas nežino, ar žmogus turi sielą, ar ne? Fyziologai, zoologai ir kiti prigimties mokslų tyrinėtojai tvirtina: jeigu žmogus turi nemarią sielą, tai, anologijos ir logikos delei, turi ją turėti ir žemesnieji gyvūnai. Tai beveik ir viskas, ką strukai ir aiškiai galima pasakyti apie žmogaus sielos nemarumą.

Apie kitus straipsnius, nėra ko nei sakyti. Tie, kurie skaitė „Keleivio'' leidėjų išleistus „Keleivio'' kuninginius numerius, tai gali turėti šiokią-tokią nuomonę ir apie straipsnius, kurie tilpo „Keleivio'' kalendoriuje.

Apie poeziją, tilpusią kalendoriuje, irgi nieko ypatingo negalima pasakyti. Kalendorius papuoštas eilėmis Jr. Jono — „Visų tėvynė'' ir A. Jakšto „Garsas''. Yra tęn ir daugiau tilpusių eilių, bet kitų neminėsiu. Paminėsiu šiedvi, nes žinau, kad jos yra kuningų parašytos, o „Keleivis'' — amžinas kuningų priešas. Aš labai abejoju, ar „Keleivis'' gavo leidimą talpinti virš minėtas eiles.

Kalendoriuje paveikslėlių randasi net keletas; dauguma jų paimta iš „Laisvosios Minties''; tai ir už juos „Keleiviui'' negalima garbės atiduoti.

Apie tilpusią satyrą pasakysiu trumpai ir aiškiai: nuo dantų skaudėjimo, bado, karės ir „Keleivio'' kalendoriaus satyros, apsaugok mus Viešpatie!

Bet jau užteks, nes tiek kalbėti apie „Keleivio'' kalendorių bus manau, priešais skaitytojų noro. Pagalios tik tiek reikia svarbiausiai įsitėmyti: jei ypata, prie kokio darbo nėra prisiruošusi, tai tegul ir neapsiima jį atlikti. „Keleivio'', kiek galima spręsti, ir nebūta prisirengusio. Kalendorius, anot žmonių kalbos, ant greitųjų paruoštas ir išleistas. Kaina irgi perbrangi.

Zigmas Vitkauskas.

D-RAS J. BASANAVIČIUS.

KAIP MAN NEBUVO LĖMTA DŪMOS ATSTOVU TAPTI.

Kitą dieną atvyko į Suvalkus ir pats kun. Narijauskas, iš kurio sužinojau, kad jis nusisamdęs rinkikams „Grand-hotelį'', kuriame jie visi — 22 žmogu — ir apsigyvensią. Kun. Narijauskas buvo mat, ankščiau atvažiavęs, kad priešrenkamąjį susirinkimą prirengtų. Iš pasikalbėjimo su juo tik tiek naujo išgirdau, kad Seinų miestelėnų išrinktasis žydas Dašnickis jam sakęs, jeigu mano būtų išstatyta kandidatūra, jis man savo balso neduosiąs, o balsuosiąs už kuningą.

Rugsėjo 19 (lapkričio 1) d. A. Bulotos buvo sušauktas Europos hotelyje bendras visų lietuvių priešrenkamasis susirinkimas; iki vakarui laukiau rinkikų susirenkant, kad ir man čionai dalyvaut, kaip buvau d-rui Griniui prisižadėjęs, tačiau susirinkimas neįvyko. Apie 8 val. vakare atėjo pas mane kun. Narijauskas kviestų į lietuvių susirinkimą Grand-hotelyje, kad paaiškinčiau savo platformą ir programą. „Rinkikai, girdi, jau seniai tamstos laukia: yra ir tokių, kurie tamstos dar nepažįsta, o norėtų pamatyti...''

Nuėjova.

Susirinkime dalyvavo: kuningai: dekonas Simanaitis, Strimavičius, Narijauskas, Dailyda, Sruoginis, Jurgilas ir Laukaitis, vaitas Šniečkus, valsč. raštininkas Stankevičius, feldšeris Bubnelis, „Žagrės'' pirmininkas Bielskus, teisėjas Andžiulis buvęs universitatėj Kriaučiūnas, zakristijonas Zubris ir ūkininkai: Bakšys, Vitkauskas, Mantvilas, Barauskas, Žukauskas, Mešlius, Kruvialis ir Lapinskas. Be to dar tarp rinkikų užtėmijau kun. Vailokaitį, kun. Staukevičių ir kun. Gustaitį.

Kun. Narijauskui, kaipo susirinkimo šeimininkui, padavus sumanymą išrinkti prezidiumą, rodos, 1—2 balsu pasigirdo, kad pirmininku geriausia tegul bus „gaspadorius''; kitiems tylint, kun. Narijauskas atsisėdo už stalo kaipo pirmininkas. Savo pavaduotoju pasikvietė J. Kriaučiūną, o sekrėtorium — V. Bielskų. Pereita prie dienatvarkės, kurią jau pirmininkas pirmiau buvo užsirašęs. Prieš pereinant prie dienatvarkės punktų svarstymo, padaviau sumanymą pakviesti susirinkiman ir kitus, miestelėnų išrinktuosius, lietuvius rinkikus; sumanymui pritarė tik vienas Bielskus. Kun. Sruoginiui ir dar kokiam kitam kuningui užsipuolus ant bulotinių, visiems gi kitiems, tylint, sumanymą atmesta.

Pereita prie kandidatūrų statymo. Kun. Narijauskas paaiškino: „Šaltinyje'', girdi, buvo pastatyti dras Basanavičius ir kun. Laukaitis kandidatais; sulyg to dabar turime išklausyti jųjų „credo''. Bet, gal del mandagumo ar taktikos dar patarė išstatyti J. Kriaučiūną, kuris tačiau nuo tos „garbės'' tuojaus atsisakė. Liko tokiu būdu susirinkimui perstatyti dvi kandidatūri — mano ir Laukaičio.

Pirmininko prašomas, kad pasakyčiau savo „credo'', aš, manydamas, apie tvirtai stovinčią ir vieninitėlę savo kandidatūrą, — kitaip ne būčiau susirinkiman ėjęs — pradėjau rinkikams aiškinti savo politikos platformą ir programą.

Pirmiausia keliais žodžiais charakterizavęs save, kaipo politikos veikėją, kurs, Bulgarijoje būdamas, ilgus metus veikliai dalyvavęs bulgarų demokratų partijoje, pasisakiau demokratu ir dabar beesąs, nors prie Lietuvoje esančiųjų demokratiškųjų organizacijų neprigulįs. Rodos, sakiau, Bulgari-

(T. b.)

plynė žmo kas. Tai bespalviai, paši žmonės ir labai „dori'' be jokios doros, be niekur nieko, išakyrus jų norą valgyti arba: idealists or philosophers with a natural craving for food. Tokį norą turi visi gyvūnai, pradedant nuo didžiausių ligi mažiausių—bakterijų.

Žmogui to nepakanka.

Žmogus, kaipo tobuliausias gamtos tvarinys, su išminčia, kuris įstengia pagaminti tokius daiktus, kokių jokis kitas gyvūnas neįstengia, negali pasikakinti patenkinimu vien pilvo reikalavimų. Žmogus, kuris šiandien įstengia net į orą pasikelti, nebegali tikėti į bent kokius stebuklus. Ir jisai, žinodamas, kad viskas, ką jis turi, tai jo protu ir rankomis pagaminta, nebegali ir nebeturi teisės eiti ir užsidaryti tarp mūsų ir iš tenai melsti, kad jam kas-nors pagelbėtų jo varguose.

Galų gale reikia išsireikšti, jog nesinori ir sunku betikėti, kad „Draugas'' taip ūmai galėtų persimainyti ir galėtų užimti tikrojo žmogiškumo mokytojo vietą. Laikraštis, kuris čia kalba apie vienuolynus ir su pasigėrėjimu juos giria, negali nei pretensijos turėti, kad kalbėti apie abelnus žmonių reikalus. Tačiaus, kol kas reikia palaukti — pranašu nenoriu būti — ir pažiūrėti: kokie keliai bus lietuviams nurodomi į žmogiškumo kalną?

Jul. Baniulis.

TAISYKIME SPAUDOS PARODĄ!

G. T!

Kad lengviau susekus ir aiškiau parodžius pažangą ir kultūros kilimą, raštuose apsireiškusį, įvairios Europos tautos rengia periodines spaudos parodas. Tęn, kur spauda jau labai pakilus, kaip pav. Vokietijoj, Anglijoj ir k., yra jau rengiamos tokios net atskirų spaudos šakų parodos.

Praėjusių metų pavasarį Peterburge taip-pat buvo įrengta panaši spaudos paroda. Joje tilpo visa, kas buvo atspausta 1911 metais ne tik rusų, bet ir kitų Rusijoj gyvenančių tautų kalbomis; tęn-pat buvo iškabinta prie sienos keletas lietuvių kalba kningelių ir laikraščių, kaipo „lietuvių literatūra''. Žiūrint į šį menkutį lietuvių spaudos skyrių, galima buvo manyti, jog lietuvių nieko daugiau nebuvę parašyta ir kad jųjų raštijos taip menkos esama. Tuo tarpu kiekvienas, geriau prisižiūrėjęs, galėjo pastebėti, kad šioj parodoj buvo išdėstyta vos maža lietuvių literatūros dalelė.

Lietuvių Mokslo Draugijos visuotinas susirinkimas birželio m. 1912 m., pripažindamas spaudos parodų didelę svarbą ir manydamas, kad męs patįs galėtume inrengti kurkas pilnesnes, nutarė kasmetai visuotinių L. M. Dr-jos susirinkimų laiku ruošti panašias parodas.

Visuotinio susirinkimo nutarimą pildydamas, Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas jau išgavo valdžios šiai parodai leidimą ir mano suruošti ją šių metų pavasarį, ne vėliau gegužės mėnesio.

Kadangi tai bus pirmoji lietuvių spaudos paroda, reikėtų išstatyti visa, kas buvo atspausdinta mūsų kalba nuo lietuvių spaudos Rusijoj išgavimo 1904 metais ne tik Lietuvoje, bet ir Latvijoj, Prūsuose, Anglijoj, Amerikoj ir kitur iki 1913 m.

Todel Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas kreipiasi į visus lietuvių rašytojus, kningų ir laikraščių leidėjus, redaktorius, spaustuvininkus, įvairiausias draugijas ir į visus žmones, kurie turėjo darbo su lietuvių raštais, prašydamas atsiųsti L. M. Draugijon (Vilnius, Lydos—Lidskij — gatvė, 7) po vieną eksempliorių:

1) įvairių kningų, brošiūrų, kalendorių, almanachų, ir t. t.;

2) laikraščių ir kitų periodinių leidinių;

3) geogrfijos ir geologijos žemlapių, kartogramų, statistikos lentelių ir t. t.;

4) teatro ir muzikos veikalų;

5) įvairių paveikslų ir paveikslėlių, illiustracijų, atvirlaiškių, kningų viršelių ir t. t.;

6) kningų katalogų, draugijų įstatų, apskelbimų, spausdintų laiškų su pasveikinimais ir eilėmis, pakvietimų, vakarų programų, kainoraščių ir tt.

Žodžiu tariant, šiai parodai reikėtų surinkti vislab, kas lietuvių kalba buvo spausdinta tais metais, nuo laikraščių ir kningų pradedant, menkiausiais lapeliais baigiant ir paduodant, kiek egzempliorių spausdinta.

Atsiųstosios kningos ir spausdiniai, parodai pasibaigus, liks L. M. Draugijos bibliotekai, jei siuntėjų nebus pažymėta, kad jie reikią jiems grąžinti. Grąžinimas šiame atvėjyj bus L. M. Draugijos pinigais apmokėtas.

Visi spausdiniai turi būti atsiųsti ne vėliau balandžio 1 (14) d. šių metų.

Tikėdamas, kad mūsų apšvięstieji tautiečiai teiksis paremti šį mūsų taip svarbų ir naudingą sumanymą, L. Mokslo Draugijos Komitetas Tamstos prašo prisidėti, kad kuo-pasekmingiau jį įvykdinus.

L. M. Draugijos Komitetas.

NETIKĘS „DVASIŠKAS PENAS''.

Męs tą gerai žinome, kad tarpe tamsios liaudies, t. y. žemesnės klasės nedamokytų žmonių, randasi šlykštumas kalboje ir barbarizmas. Tankiai mums tenka išgirsti tamsesnėj gatvėj garsesnį šlykštų pasikalbėjimą kokiųtęn italukų, airiukų ir net mūsų pačių lietuvių; pas kitų tautų žmones yra pasirūpinimas naikinti tokį negeistiną apsireiškimą visuomenės tarpe; yra net įrankiai pamokinimui ištų suaugusių ir ištvirkusių „kūdikių''. Tais įrankiais yra laikraščiai ir literatūros veikalai, statomi ant scenos, kur tokie dalykai pajuokiama ir tankiausia nupeikiama; tik tęn perstatoma ir rašoma gražus pavyzdžiai, kuriais žmonės galėtų pasinaudoti; ir taip turi būti visados!

Pas mus gi visai atbulai. Mūsų broliai, patįs būdami lietuviais, leidžia lietuviškus laikraščius ir jie patįs juos redaguoja; dirba jie ne delko kito, kaip tik del lietuvių; bet... nelaimė — tiems laikraščių vadams bei leidėjams visai kas kitas rūpi: jie kimšte kemša mums per savo laikraščių skiltis visokias tuščias blevizgas ir šlykščius dalykus, inpintus mūsų kalbon.

Čia aš apsilenksiu apie pačių redaktorių „mandagius'' pasikalbėjimus laikraščių apžvalgose bei peržvalgose — tegul jau jie patįs apie tai supranta. Aš čia kalbu apie tuos „perlus'', kuriuos jie suteikinėja skaitytojams, kaipo „dvasišką peną'' per savo visokius „Baltruvienes'', „Taradaikas'', „Velniukus'', „Povylių su Dėde'', „Rožyčias'', „Maikius'' ir ant galo per tą latrą „Džian Bambą''. Mąstau ir netikiu, kaip tai doras, mokintas lietuvis galėtų piršti lietuvių kalbon tokį barbarizmą, tokius šlykštynus, kurie tik smuklėse gali rasti vietą. Stačiai gėda lietuviškam laikraščiui talpinti tokius „kąsnius'' savo špaltose.

Gal kas atsakys man, ir aš manau, kad atsakys: „gerai, kas žmonėms patinka, tą laikraštis ir „rašo''. Taip, ištiesų taip ir yra — mat „biznis''; mokėk intikti žmonėms, o tada bus „gut gešeft!'' Bet panašųs laikraščiai tai ne liaudies švietėjai, o šiukšlės... Taip, draugužiai, ar tai galima panašius laikraščius kitaip pavadinti?! Jie nenori mokinti liaudį, o tik ją išnaudoti ir šaipyties iš liaudies mulkių''. Taip ir yra. Bet čia man kįla klausimas: kurgi jau akįs tos mūsų inteligentijos, kuri dar rūpinasi statymu ant lietuviškos scenos tų smūklių pliovonių ir barbarizmų?... ar tai mums — jaunuomenei tik tiek ir tegalite suteikti to „dvasiško peno''? Ar jųs nesurandate ko-nors gero, pamokinančio? ar jau lietuviai neturi doresnių veikalų pastatyti ant scenos, idant parodyti jaunuomenei gerų pavyzdžių?...Tai apšvietimas ir pirmyneiga?!...

Jonas Kerdiejus.

R. Eidemanis.

JONUKAS.

(Užbaiga.)

Ir žingsniai pasidarė greitesni ir lengviau buvo kvėpuoti. Bet netol užpakalyje, tačiaus ore, gulėjo pasislėpus audra. Argi audra jau buvo praėjus? Tur būti...

Priešais jį išaugo miškas, kuris apsupo miestelį. Miške viešpatavo šešėliu apsigaubus toma. Kažkur giliai-giliai sukrankė varna. Baimės kupini garsai atskrido ir išsisklaidė.

Jonuką gąsdino miško tyla ir tamsus jo šešėlis. Kas gali žinoti? — Gal būti, kad tamsiame tarpeglyje pasislėpęs Blinda arba Rinaldo-Rinaldini? Ne, geriau nei neis. Ir kas gi veikti naktį miestelyje? Primigs geriau čia pakelyje porą valandų, ligi išauš rytas... kai tikras keliauninkas.

Jonukas peršoko per grabę ir atsigulė parugėje. Sunkios pribrendusios varpos lingavo yt dainuodamos čiu-čia, liu-lia...

Jonukas žiūrėjo į dangų ir mintijo: kaip augštai dangus gali būti? Verstas, du? Ir tos žvaigždutės? Jos turi būti ne mažos, jei iš taip toli galima matyti. Jonukas daug paklausų turėjo, į kuriuos jis taip labai norėjo gauti atsakymą, tačiaus patsai neįstengė tų slėpinių išrišti. Jis patsai savęs sarmatinosi. Didelis vyras, dvylikos metų amžiaus ir — dar neina mokyklon. Skaityti jisai jau mokėjo, bet nebuvo kningų.

Tyli ir lengva aplink gulėjo naktis. Kaž-kur toli griežlė griežė, ir ūkas kilo ant pievų, augo, išsitiesė ir klojosi ant Jonuko, gulėyt slogutis ant akių, ir akįs sunkiai užsimerkė.

Jonukas sapnavo.

Jisai ėjo gatve, plačiu lauku. Ir tamsa ritosi aplink jį ir tiesė išalkusias juodas rankas. Betgi jis ėjo ir ėjo.

Ir štai — staiga atsirado taip yt miestelyje, yt...

Ne, tur būti mieste.

Vienas išdidus ponas, raudonu, galionais apsiuvinėtu, ploščiu apsisiautęs, paėmė jį už rankos ir įsivedė į augštą ir plačią grįčią. Palei sienas stovėjo puodai pridėti aukso, o palubėje kabojo dideli auksiniai liktoriai, didesni, negu bažnyčioje.

— Imk! — tarė svetimasai ponas.

Ir Jonukas pilnomis rieškučiomis sėmė auksą, pylė į kišenius ir už suplyšusių marškinių...

Ir ponas vėl jį paėmė užu rankos.

Aplink siubavo žmonių jūra. Išbadėjusios akįs, išblyškę veidai... ir apsiverkusios motinos su mažučiais kūdikiais ant rankų.

Jonukas atsiminė savo motiną.

— Aš atiduosiu jiems šitą auksą — tarė Jonukas.

— Duok — jam atsakyta.

Ir Jonukas pilnomis rieškučiomis bėrė auksą į žmonių minią, o išdžiūvusios rankos jį rinko.

Minia paėmė Jonuką ant rankų, pakėlė jį int viršų ir nešė su savim.

— Už ką? Juk tai ne mano auksas!

Jonukas pažvelgė į svetimąjį poną: jisai šypsojosi.

— Tai yra tavo ašaros — paverstos į auksą — jisai tarė.

— Bet kaip augštai yra dangus? — Jonukas staiga paklausė.

Niekas neatsakė. Minia ir svetimasis kaž-kur pražuvo. Jonukas buvo Gruzdų kieme. Dideliuose languose spindėjo saulė. Durįs buvo atdaros. Jonukas apsidairė ir ėjo vidun.

Buvo apypietė. Grįčia tačiaus buvo tuščia. Jisai įlindo ing kažkokią dėžę ir laukė. Ko? — ir patsai nežinojo. Ypatinga baimė pradėjo jį slėgti, pradėjo gulti ant krūtinės.

Subildėjo durįs.

Kas toksai inėjo? Jonukas pakėlė dėžės antvožą ir žiūrėjo.

Tai buvo Gruzdas. Prisijuosęs baltą žiurkštą, o rankoje laikė kirvį. Gruzdas atsikvėpė ir apsižvalgė.

— Čia kvepia, lyg kad Paslėnio žmogaus kvapu! Ir jisai pradėjo jieškoti po visus kampus, po visas spintas, po visas dėžes.

Jonukas pakėlė antvožą, išlindo ir ėmė bėgti.

Bet Gruzdas pamatė. Juodu bėgo per laukus ir miškus. Jonukui kojos pradėjo painioties. Jisai priilso ir parpuolė.

Gi Gruzdas artinosi — didelis ir grasinantis.

— Vai! — suriko Jonukas.

— Kelkis, sūnau, kelkis! — Tūlas jį žadino. — Kas gi taip miega pakelyje.

Jonukas patrynė akis.

Žadintojas buvo Gruzdas. Vieton kirvio jis rankoje laikė pypkį.

— Kaip tai atsitiko, Jonuk, kad tu užmigai mano parugėje? Gruzdas stebėjsoi. — Aš net išsigandau. Išėjau pažiūrėti rugių ir eže beeidamas pamačiau, jog kas tai guli!

Jisai savo kieta ranka glostė Jonuko veidukus. Jonukas jau surado vieną teisybę: Gruzdo glostymas buvo toksai šiltas ir malonus. Jis įsikabino į Gruzdo ranką ir verkdamas pradėjo pasakoti savo vakarykštį atsitikimą, savo nelaimę.

Bet Gruzdas klausėsi ir purtė galvą.

— Dabar eisim į mano namus. Reiks pažiūrėti, kas del tavęs bus galima padaryti.

Jonukas sekė Gruzdą, o širdyje buvo taip šilta, taip gera... paglostymas gulėjo jo širdies dugne.

Jonukas nun eina į tuos namus. kur yra dideli ir šviesųs langai

Kaip čia puiku. Švarus ir platus kiemas, apsodintas medžiais!

Kokia grįčia! Prie sienos didelis veidrodis, o grįčios viduryje apvalus stalas. Apie stalą sustatytos minkštos krasės.

Pas langą sėdėjo Gruzdienė su savo sūnumi ir valgė.

Ji nustebusi pažiūrėjo į Jonuką ir į Gruzdą. Bet Gruzdas pamojo jai su ranka.

— Tu, Pranuk, palaukk su šituo draugu ir pavalgydink jį, o mudu su motina išeisim ant valandėlės.

Pranukas buvo beveik to paties amžiaus, kaip ir Jonukas.

— Ar tu esi Paslėnių Jonukas.

— Taip — atsakė patyliai Jonukas. Jis nebesisarmatino savo rūbų. Pranas buvo toksai geras. Ir davė jam arbatos ir pyrago su sviestu aptepto. Tokios saldžios arbatos Jonukas niekuomet dar nebuvo ragavęs.

— Kodel tu nežaidei su manim aną kartą? — Pranukas klausė.

— Man sarmata buvo. — Ir Jonukas nuleido akis.

— Nereikia sarmatyties. Ypač del kitų nereikia. Visi žmonės yra lygųs. — Pasakė gudriai Pranas.

Jonukas išplėtė akis. Tokios naujos teisybės jis dar nebuvo girdėjęs. Bet tatai suprantama. Pranas jau dvi žiemi kai lankė miestelio mokyklą.

— Tai gal tu žinai, kaip augštai yra dangus? — klausė Jonukas.

— Dangus? — Pranas padarė gudrų veidą. — Dangus — begaliniai augštai. Gal būti už milijono verstų. Todel ir saulė tokia mažutė išrodo. Kaip didelė, Jonuk, sulig tavo nuomone, yra saulė?

— Kai mūsų pirtis — spėjo jis.

Bet Pranukas papurtė galvą ir susijuokė.

— Dešimts sykių didesnė, negu žemė. — Jis rimtai atsakė. Bet greitai pridūrė: — Šimtą sykių. — Ir patsai stebėdamasis plačiai išskėtė rankas.

Intėjo Gruzdas su žmona.

— Nu, Jonuk, ar tu nori rasti teisybę?

— Noriu! — sušuko Jonukas.

— Tai gerai. — Rytoj aš važiuoju miestan — į turgų ir tave paimsiu su savim. Ar gi jau nebus galima rasti teisybės ir savo teisių?

Jis atsegė Jonuko marškinius

— Ir taip vaiką mušti! Visa kūnas pamėlynavęs. Tai kiekvienas gali matyti. Nedori žmonės.

Gruzdas ir jo žmona prijausdami lingavo galvas.

Kas tai privažiavo prie pat durių.

— Dabar męs važiuosime į bažnyčią. Jau ir varpai sugaudė. Tu, Pranuk, gyvenk su draugu. Tik neikite linkui Paslėnių... Nebijok, Jonuk, teisybė dar randama pasaulyje.

Jonukas pasiliko su Pranuku, vienudu.

— Ką veiksime? Žaiskime traukinius!

Pranukas atnešė iš kito kambario keletą žaislų. Tų tarpe buvo eilės namų su ratais: tai ir buvo traukiniai.

— Tu, Jonuk, būsi vienos stoties viršininkas, aš kitos. Tėmyk! aš pasuksiu traukinius. Tuoj ir bėgs... Pasažieriai į vagonus jau sulipo. Paskambink!

Jonukas suskambino mažučiu varpeliu.

Traukinys braškėdamas prie jo pribėgo ir sustojo.

Koks tai patinkamas žaidimas! Jonukas apie tokį žaidimą nei sapnuoti nesapnavo... Bet kaž-kodel ant širdies gulėjo koks-tai sunkumas? Tą sloguti pagimdė Gruzdo žodžiai: teismas ir teisybė. Jonuko galvoje susimezgė mintis: su teismo teisybe, susijungė žodis kalėjimas.

Ir kaip tai bjauru būtų: tėvas del sūnaus eitų kalėjiman!

Ir prieš Jonuko akis atsistojo, lyg gyvas paveikslas: tėvas sėdi tamsiame kampe, grandiniais apkaltas... kai suimtas ricierius.

Šitos mintįs sukėlė jo kūne šiurpulius, kurie perbėgo ištisai.

— Suskambink, suskambink, Jonuk — sušuko Pranukas.

Ir Jonukas suskambino bei išleido kitan galan traukinį.

— Taip rėkauti nepritinka. Reikia įsitaisyti telefoną. — Pranukas padavė naują sumanymą.— Stoties viršininkui negražu rėkauti. Aš parūpįsiu šniūrą ir įtaisysime telefoną. Du kareiviu bus telefono užveizdos.

Pranukas išėjo. Jonukas pasiliko pats vienas.

— Bėgti! — Sumanė staiga jisai. Langas buvo praviras.

Bet gražioji grįčia?... Traukiniai, kareiviai!

Tačiaus kalėjimas?... ir grandiniai?

Jonukas pasilipo ant lango ir pamažėliai nusileido žemyn. Dar pasilipo atgal, bet jau iš lauko, ir pažvelgė į puikiąją grįčią.

Tad pradėjo bėgti namų linkui.

Kas tai šaukė jį, bet jis neklausė.

Ir saulė priešais Jonuką maloniai šypsojosi, kuomet jis peržengė per Gruzdų sieną. Jonukas pergalėjo.

Vertė **Jul. Baniulis.**

Tev. Myl. Dr-tes reikaluose.

Pirmininkas: Pranas Butkus,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.
Raštininkas: J. Žemantauskas,
989 Bank str., Waterbury, Conn.
Kasierius: A. J. Povilaika,
804 Bank str., Waterbury, Conn.
Kningius: V. Mišeika,
3149 So. Halsted str., Chicago, Ill.
Lit. Komitetas: B. K. Balutis,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.
V. S. Jokubynas,
309 Knowlton str., Rockford, Ill.
J. Gabrys,
41 Bd. Betignolles, Paris, France.
Pasarga: Kuopos ir pavieni nariai siųskit raštus TMD. reikaluose šiuo antrašu:
Pranas Butkus,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

Brooklyn, N. Y. TMD. 3-ji kp. vasario 23 d. š. m. laikė savo narių metinį susirinkimą. Kalbant apie TMD. reikalus, vienas jos narių p. J. O. Širvydas padavė sumanymą: atspausdinti tam tikrus lapelius, kame būtų paminėta T. M. D. tikslas bei jos siekimai, visų Draugijos išleistų kningų sąrašas, podraug kviečiant visus lietuvius įstoti į TMD., kurioj už labai prieinamą mokestį (tik 60 c. į metus) gaunama naudingos kningos, kaikada ir kelių dol. vertos, pav. Dr. V. Kudirkos raštai arba J. Jonilos raštai, bet gi, pasidauginus narių skaitliui, galima būtų išleisti skaitlingesnes raštų laidas.

Tokių lapelių išleidimui sumanytojas apsiėmė pats duoti piningus, t. y. savo lėšomis juos išleisti.

Susirinkimas, žinoma, išreiškė širdingą ačių p. J. O. Širvydui už tokią maloningą auką TMD ir išrinko komitetą, į kurį inėjo ir pats sumanytojas, kad tasai komitetas rūpintųsi išplatinti tuos lapelius, o tuomi didintų TMD. narių skaitlių.

Apart to dar vienas kuopos narys padavė sumanymą: Centro Valdybos daleidimu kreipties į vietines lietuvių draugijas, kad ir jos (panašiai kaip tai buvo išleidžiant Dr V. Kudirkos raštus) pagal savo išgalės sušelptų TMD. piningiškai, už ką TMD. atsiteistų kningomis.

Susirinkimas užgiria ir šitą sumanymą, išrenka komisiją iš atsakančių vyrų, kurie su Centro Valdybos daleidimu lankysis į vietines draugijas augščiau minėtame reikale.

Baigiant susirinkimą, išrinkta sekantiems metams nauja šiai kuopai valdyba: pirmininkas p. Jul. Baniulis, jo pag. O. Karaliūtė, fin. rašt. p. J. Kripaitis, prot. rašt. p. A. Lapinskas ir išdin. p. Čiuberkis.

Tikimės, sulig priežodžio, jog nauja šluota šluos geriau.

Žemaičių Antanas.

Worcester, Mass. Kovo 8 d. buvo TMD. prakalbos. Kalbėjo p. L. Pruseika. Jisai gerai paaiškino žmonėms TMD. naudą ir ragino jon prigulėti. Savo kalboje jis pasakė, jog jei ne ši draugija, tai pasaulis nebūtų išvydęs daugelio raštų, o ypač viso rinkinio Dr. V. Kudirkos raštų. Priminė, jog mūsų literatūra dar neturtinga, bėdina. Tad lietuviai būtinai turėtų paremti tokią draugiją, kaip TMD., kuri rūpinasi raštų leidimu ir dalina juos savo sąnariams kaipir dovanai.

Žmonių buvo atsilankę apie 300 asmenų. Į TMD. prisirašė 7 nauji sąnariai. **P. A. D.**

ATSIŠAUKIMAS ..PHILADELPHIJOS STREIKIERIŲ Į VISUOMENĘ.

Nors nelabai smagu taip greitai atsišaukti į jus, mieli broliai ir sesers, pagelbos, bet jau esame prispirti prie to, nes jau atsiranda nemažas skaitlius tokių, kurie yra priversti maldauti pašalpos.

Gal būt, da nemaldautume, jei būtume nuo seniau prisirengę prie tos kovos su kapitalu. Bet tik dabar pasistatėm tą tvirtovę, iš kurios, laikui bėgant, galėsime užduoti smūgį savo išnaudotojams, o ta tvirtovė — tai unija.

Streikuojame jau ketvirta savaitė. Streikas vis eina geryn. Darbininkai kas kartą ingauna vis didesnę drąsą stoti savo priešui į aki ir pasako: nepasiduosime patol, pakol neišlamėsime to, ko męs reikalaujame.

Todel mieli broliai ir sesers, stiprinkite mus šioj kovoj, sušelpdami savo centais. Neleiskite mums pailsti!

Čekį ar „money orderį'' siųskite sekretoriui, o čekis turi būti išrašytas ant vardo išdininko, kuris yra po kaucija $500.

Šelpimo Komitetas:
Pirm. **A. Gailiunas,**
Sekr. **A. Dagis,**
1815 E. Moyamensing Ave.
Išd. **J. Jackevičius,**
1723 So. Water St.
Philadelphia, Pa.

AUKŲ IR AUKŲ IR BEREIKALINGAI AUKŲ.

Aš negaliu sau išsiaiškinti, koks per inprotis inėjo pas mūs vientaučius-lietuvius — aukos, aukos ir aukos... Nueik bažnyčion — aukos, eik gatve — kas-nors sutiks tave ir prašo aukų, pareik į namus ir tęn atsilanko visoki „žebrokai'' — kolektoriai aukų; toliau — susirinkimuose, prakalbose, — vis aukos ir aukos.

Na, ištiesų nuobodus daiktas — kas perdaug, tai perdaug... Gal kam ir malonu barstyti bereikalingai savo užprakaituotus centus; bet man ikrodo, kad tai vis bergždžias inprotis, ir aš nenoriu barstyti savo centų. Bet ar galima atsisakyti tuomet, kada atsiduri, duokime, tarp publikos, kuri noriai duoda centus, na, kaipgi tu neduosi kelių centų — mat juos bala, ir numeti; bet man darosi nesmagu, duodant tuos centus; nes aš suprantu, kad jokios naudos iš to nėra nei man nei visuomenei, o tik keliems kokiems elgėtoms.

Aš visai čia nenoriu kam inkalbinėti, kad nereikia aukauti geriems sumanymams; ne aš visiškai apie tai nekalbu; naudingiems užmanymams, visuomenės naudai ir biedniems aš niekad nesigailiu kiek paaukauti ir kitus prie to paraginu; taipgi ir dabar sakau, kad mums **reikalinga aukauti,** bet tik visuomenės ir tėvynės reikalams: liaudies namams, dailės namui Vilniuje, mokykloms Lietuvoje ir kitiems visuomenės užmanymams; taipgi tankiai atsitinka streikai, kada darbininkai norėdami valgyti šaukiasi į savo vientaučius pagelbos — na, ką tada darysi: **reikia prigelbėti, reikia sušelpti,** bet ir tai reikia apsižiūrėti, kad tavo aukautas centas, nueitų ant naudos patiems streikieriams, o ne bereikalingai kur dingtų; mat, dabar randasi visokių šarlatanų, kurie, pasinaudodami streikais, renka aukas savo kišeniui.

Bet, ve kas man labjausiai nepatinka — tai paprotis mūsų visokių organizacijų, kuopų-kuopelių ir draugijėlių, kurios dažnai išnaudoja visuomenę. Tą stačiai galima pavadinti „šarlatanišku bizniu''. Partijos-partijėlės, kaiptai išsilavino išnaudoti visuomenę — jų kuopos-kuopelės ir draugijos-draugijėlės taiso visokius balius, su kuriais nemažai padaro piningų visokios rųšies būdais, kaip tai lioterijomis, ferais, rudžiu, užkandžiais ir tt. Štai kokia-nors kuopelė parengia neva „viešąjį'' susirinkimėlį del savo naudos, kad sužvejojus daugiau sąnarių, arba parengia kokias pra kalbėles, ant kurių pasikviečia savo „draugutį'' iš kito miesto; na, ir „mokina'' žmones. Man, žinoma, nerūpi tas jų „draugutis'', bet man rūpi rinkimas aukų padengimui kelionės lėšų tam „draugučiui'', užmokėjimas už sales, pagaliau, tankiai reikia rengėjams aukauti už jų sugaištį, už jų darbą. Ne, gerbiamieji, tas negerai! Aš tą skaitau išnaudojimu tos mūsų tamsios liaudies, ir aš sakau, kad męs neprivalome tą patįs daryti, o prieš kitus męs turime protestuoti, ir ant galo išsitariu, kad žmogus, aukaujant savo centą, turi apsisvarstyti, ar tas tavo centas eis ant naudos visuomenės ar kokio šarlatano kišeniun. **Jonas Kerd—s.**

ŽĄSIS, KURIOS ROMĄ IŠGELBĖJO.

Roma buvo apgulta. Naujas ir baisus neprietelius apniko ją. Tie žmonės atėjo iš žiemių. Jie buvo augaloti ir nožmųs, su perverenčiomis mėlinomis akimis ir plaujojančiais ilgais plaukais. Jie vadinosi galai. Kruvini mušiai ėjo mieste ir Romos legijonai buvo stumiami tolyn ir tolyn. Galai ne tik buvo stiprųs — jie buvo ir drąsųs. Jie klykdami puldavo ant romėnų ir ardydavo jų eiles. Galop nabagai romėnai buvo priversti užsidaryti į paskutinę savo drūtvietę, vadinamą Kapitolium. Tęn jų padėjimas buvo saugus, nes kas galėjo svajoti kabinties ant skardžių uolų ir paskui veržties ant Kapitoliumo sienų! Nors Kapitoliume romėnai buvo saugųs, bet jiems baisu ir liūdna buvo matyti nuo savo drūt vietės sienų galus, deginančius jų namus ir vagiančius jų brangenybes.

Alkis pradėjo kankinti romėnus. Daug kartų, tur būt, jie varvino seilę, žiūrėdami į šventąsias žąsis Junonos bažnyčioje ir manė, kad nebūtų jokio nusidėjimo papjauti ir suvalgyti jas. Bet vis-gi bijojo šventvagystę papildyti.

Štai vieną naktį, kuomet narsus jaunas romėnas vardu Manlius snaudė šalip savo kardo ties Junonos žinyčia, pasigirdo keistas garsas. Pašoko kareivis ir griebėsi kardo. Tuoj suprato, iškur eina klegėsis. Tai buvo šventųjų žąsų šnypštimas. Kas galėjo sukelti tuos paukščius? Klegėsis didinosi. Visas būrys nerymavo ir pertraukė nakties tylą.

Manlius nubėgo prie sienos ir žvilgterėjo žemyn. Beveik galva su galva susidūrė jis su galu! Galai, mat, sumanė kabinties skardžia uola, ir jau vadovas ritosi per sieną, kuomet Manlius pribėgo. Šisai tuoj, griebęs galą, sviedė žemyn. O tuo tarpu žasų klegėsis vis didinosi. Romėnai pabudo iš miego ir, griebę kardus, žvalgėsi, kas kur dedasi. Jie rado Manlių, besigrumiantį ties sienos. Su pergalės šauksmais šoko jie jam į pagelbą. Į keletą minutų galai tapo atmušti ir išblaškyti. Tai tokiu būdu žasįs išgelbėjo Romą.

Sulietuv. **Pr. Gudas.**

Vietinės Žinios

— **Bagočiaus prova.** Kovo 10. turėjo būti dar vienas posėdis magistrato teisme, kur būtinai reikalingas dar Bagočius išklausinėti, nes to būtinai reikalavo advokatas, Mr. Cass, kuris atstovauja Paukščio firmą. Bet nežinia del kokios priežasties Bagočius savęs visai neparodė, o jo advokatas pranešė, jog ir jis negalįs būti, nes esąs susirgęs. Kokia liga Bagočiaus advokatas susirgo ir kaip ilgai sirgs, negalima žinoti. Bet šiuo žygiu teisėjas Nash bylą pertraukė ir atidėjo iki tam laikui, kada Bagočius ir jo advokatas bus galima čia atkviesti.

Šitoje byloje Bagočius skundė „Vienybę Lietuvninkų'' neva už jo garbės nuplėšimą. Bet ikšioliai didesnė dalis teisme buvo praversta tik paties Bagočiaus darbelius iškratinėti.

— **Žada bažnyčią statyti.** Girdėtis, kad Williamsburgo parapija, kur yra klebonu kun. Varnagiris, ketina sau naują bažnyčią statyti. Del šito, girdėtis, parapijonai jau iešką naujos vietos arba pleciaus naujai bažnyčiai.

— **Rūbsiuvių streikas.** Didžiausios New Yorko firmos, American Clothing Mng., kaip visiems yra žinoma, prigulėjo prie „Association'' (susivienijimo); prie to susivienijimo buvo prisirašiusios šimtas trylika firmų. Daug buvo svarstyta, daug galvota, kaip pasielgus su streikieriais, idant nesumažinus sau pelną ir neparodžius, kad darbininkai pergalėjo. Galop firmos pradėjo taikinties su streikieriais.

Iki kovo 12. grįžo prie darbo apie 50,000 darbininkų. Susitaikinimas padarytas ant sekančių išlygų: pripažinimas unijos; streiklaužiai turi būti prašalinti iš dirbtuvių ir jos atsakančiai iščystytos; priimtos 53 val. darbo savaitės, o nedėlinė alga (mokestis) pakelta ant 1 dolerio. Kas dirba ant štukių, tai mokestis paaugštinta sekančiai: kas uždirbs 10 dol., tam bus pakelta ant 16% (nuošimčių-procentų), kas — 15 dol., tam — ant 13½%, o katras gaus 20 dol., tam bus pakelta mokestis ant 11%.

Apart to liko pripažinta, kad nuo ateinančių 1914 Naujų Metų, sausio 1 d., bus numušta 1 darbo valanda ir pakelta mokestis ant 5%.

Kurios gi firmos bei warehouses susitaikė ant 48—50 val. darbo sav. ir pakėlimo algos 2 dolerių, tai tos sąlygos pasiliks ant toliaus.

Abelnai imant, kontraktai yra įvairųs. Šiuom laiku streikas dar neužbaigtas — dar yra firmų ir kontraktorių, kurie dar nesusitaikė su darbininkais; mūsų streikas, mūsų kova vis dar tęsiasi. Kaslink mūsų lietuvių kontraktorių, tai pirm streiko pas juos dirbome po 55 val. į savaitę, o New Yorko žydai warehouses'e dirbo po 58—60 val.; žydams, kaip matome, yra aiškus išlaimėjimas. Visi lietuviai-streikieriai nutarė toliau kovoti — kovoti iki tol, kol galutinai bus išpildyti darbininkų reikalavimai. Streikas šiuom laiku yra gan gerame stovyje.

Kovo 10. pas Smith, Grey and Co. šapą suareštavo 37 ypatas ir pilnus 4 vežimus nuvežė į policijos stotį. Suareštavo ne tik pikietninkus, bet ir darbininkus kurie tuom laiku ėjo pro šalį į darbą; net nekurios gaspadinės ėjusios į groserne, taipgi liko suareštuotos ir nutarabanytos į „tvarkdarių'' stotį.

Presos komitetas:
Juozas Čižius,
Jos. Lapinskas.

New Yorko žinios.

¶ **Dr. Fr. Friedmann.** Į d-rą Fr. Friedmanną, kuris pribuvo Amerikon, idant demonstruoti išrastus vaistus priešais tuberkulozo (džiovos), viet. valdžia, daktarai ir šiaip žmonės žiūri labai kreivai, ypač kad jam ne labai nusisekė pirmieji žingsniai kaslink to stebėtino išradimo. Jis paskelbė, kad ant 5-os av. atidaro ofisą, kur bus skiepijama kasdien apie 1,000 žmonių-džiovininkų. Paskirtą tam dieną prieš hotelį, kur buvo d-ras Fr. Friedmann, susirinko tūkstantinė džiovininkų minia, bet policmanai pasistengė juos iš tęn prašalinti; pasirodo, kad Friedmann'ui kas-tai trukdė. Tai buvo Astoro hotelyje, hotelio valdyba galop paliepė jam išsikraustyti kitur, nes, mat, ponams nepatiko, kad hotelyje lankosi minios sergančiųjų. Pagal krašto tiesų d-ras Friedmann, kaipo svetimtautis, negali čia užsiimti praktika. Medicinos departmentas sutinka tik tada pavelyti jam čia praktikuoti, kada jis ištikrųjų prirodys, jog išrado vaistą prieš džiovą. Pirmus bandymus jis darė medicinos d-tės ligonbūtyje.

Kovo 10. Friedmann išvažiavo Kanadon, kur prabus kelias dienas, o paskui vėl sugrįš į New Yorką.

¶ **Garsus dainorius Karuzo** iš Metropolitan Operos šiose dienose teisme prirodinėjo, kaip organizacija „Juodoji Ranka'' reikalavo nuo jo 15,000 dol.; jis gavo net keletą mirtimi grumojančių laiškų. Karuzo laiškus pasiuntė policijai ir nusisamdė apsaugą. Stebėtina, kad Karuzo, jau apie dešimtį metų dainuojąs Amerikoje, negalėjo teisme duoti parodymus angliškoj kalboj, bet naudojosi vertiku.

¶ **Manoma pagražinti New Yorką.** Daromas projektas supirkti arti City Hall visus senus ir nešvarius namus ir jų vietoj padaryti platų sodną, kuriame manoma pastatyti gražius namus del įvairių valstijų įstaigų. Tokiu būdu centrališka dalis miesto pasidarytų sveikesne ir gražesne. Be abejo šitas viskas miestui apsieis kelis šimtus milijonų dolerių.

¶ **„Išradėjų lyga''.** New Yorke nesenai susitvėrė Suv. Valst. išradėjų lyga, prie kurios prisirašė 60 žmonių; jų tarpe viena moteris, išradėja-pagerintoja visokių namų įrankių.

¶ **Gubernatorius Sulzer** atstatė nuo vietos valstijinį geležinkelių superintendentą Rilą iš priežasties susektų geležinkelių įstaigose daug visokių tamsių darbų.

¶ **Board of education** svarsto klausimą, ar gali ištekėjusios moterįs užimti mokytojų vietą liaudies mokyklose. St. Louis'e ir Philadelphijoje ištekėjusios moterįs negali būti mokytojomis.

¶ **Maderos giminaičiai.** Keletas dienų atgal New Yorkan pribuvo užmuštojo Meksikos prezidento Franc. Maderos giminaičiai; neatvažiavo tik jo žmona. Senukas Madero, tėvas užmuštojo, ir Ernesto Hadero, jo brolis, visai nenori kalbėti su reporteriais apie Meksikos dalykus, o ypač apie savo sumanymus kaslink veikimo ateityje ir reagavimo ant prezidento užmušėjų. Ernesto Madero patvirtino, kad jo brolis (prezidentas) buvo užmuštas ne kalėjimo kamaroj, kaip buvo paskly dusios žinios, bet buvo nušautas ant gatvės, vežant jį kalėjiman. Senukas Madero taipgi nieko nepasakoja; ant įvairių užklausimų štai ką jis pasakė: „Esu jau senas, nuvargintas visokių gyvenimo prietikių, puolęs dvasia ir kankinamas gailesčio. Trįs mano sūnai užmušti; į šitą kraštą atvažiavau kad atsakančiau pasilsėti ir sudaryti šiokius-tokius planus ateičiai''.

¶ **Nori gaisrų arklius perkelsti motorais.** Gaisrų komisijonierius Joseph Johnson pasakė, kad neturi būti daugiau steigiama arklių prie gaisrų. Dabar gaisrų departamente yra apie 1,500 arklių. Arkliai, kaip pasakė komisijonierius, turi likti sumainyti motorais; kol kas esama 100 motorų, bet gale šių metų jų turi būt 200; visų gaisrų aparatų yra 850.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Žvalgiui: — Tamstos korespondenciją talpiname — širdingą ačiu; malonėkite tankiau parašyti iš savo kampelio — apart žinučių rašykite straipsnelius.

V. Jančaičiui: — Tamstos pranešimo-korespondencijos nedėsime; geriausiai apie tą praneškite „Keleivyje'', kur tilpo neteisinga žinia apie kurią Tamsta kalbi.

Svečiui (iš Glasgowo): — Tamstos žinutės netalpinsime, nes joje apart užsipuldinėjimų ant kun. V. nieko tokio nėra — skaitytojai iš tos žinutės neturėtų jokios naudos; rašinėkite kąnors indomesnio.

Reikov. Matino: — Tamstos žinutės netalpinsime, kadangi apie tą patį dalyką truputį pirmiau pranešė kitas korespondentas; malonėkite tankiau šįtą parašyti.

Tamui: — Tamstos korespondencija tilps sek. „V. L.'' num. — ačiu; rašinėkite žinutes bei straipsnelius tankiau; biogr. „Naso'' pas mus — ji tilps.

Burdingierių Komitetui: — „Burdingierių reikalavimus'' netalpinsime — laikraštis nėra tam, kad jo skiltįs būtų užimtos reikalais bei užmanymais mažo burelio vienoj kokioj vietoj; laikraštis tur tarnauti plačiajai visuomenei; tie Jųsų reikalavimai lietuvių visuomenei nejdomųs.

A. Booben'ui, G. Ažunariui, J. K., J. Bendokaičiui, T. G. Stnobriui, J. J. Nieniui: Jųsų korespondencijas gavome — sunaudosime.

K. P. Šimkoniui: — Tamstos protestą-pasiteisinimą gavome; šiek-tiek sušvelninę bei sutrumpinę patalpinsime, nors mums panašųs dalykai laikraštyje labai negeistini.

Ant. Vidžiunui: — Tamstos „Atsakymas'' tilps kitame „V. L.'' num.

Jonui Petraičiui: — Tamstos korespondenciją ir straipsnelį sunaudosime.

S. V.: — Žinutę iš Glasgow'o gavome — peržiūrėsime.

lauk iš kūnovis as išmetas, sustimuliuos virškinimo organus ir sustiprins juos prie jų darbo. Išvalymas kūno nesuteikia jokių sopulių ar nesmagumų. Vartokit šitą vaistą konstipacijoj, nustojus apetito, nevirškinime, galvos skaudėjimo, vidurinius skaudėjimus turint. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—13339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Nuo reumatizmo ir neuralgijos pamėgink Trinerio Linimentą.

VALANDĖLĖS DARBAS.

Niekas nežino, kas su juom gali atsitikti sekančioj valandoj. Jį gali patikti didžiausis giliukis, arba didžiausia nelaimė. Šiandien jaučiamės sveiki ir stiprųs, o rytoj galime kentėti nuo pavojingos ligos. Akyvaizdoj tokių greitų permainų mūsų sveikatoj, privalome būti prie jų prisiruošę. Labai geras vaistas, kurį nurodoma kiekvienoj indispozicijoj, kaipo užkertantį kelią ligai, yra Trinerio Amerikoniškas Kartaus Vyno Elixiras. Jis greitai išvys

AUKOS.

Aukos Brooklyno streikieriams-rūbsiuviams, surinktos per A. Vaičikauską; aukavo:

Draugystė D. L. K. Vytauto $6.50.
Local Union 349, N. M. W. of A. $5.00
J. Stadulevičius ir J. Markevič po $2.00
Geo Simokaitis ir V. Malusevičius po $1.00
Y. Dainovski, A. Barzdilauskis, A. Juškevičius, J. Matelunas, Chas Sofk., S. Alulis, N. N., C. Aszukas, M. K. Obudicki, Chas Kasprik, A. Mišiauskas ir Geo Kazluski — po 50 centų.
J. S. Rothal., — 30 centų.
S. Vaickulionis, J. M. Berry, Dzatoucokas, P. Rainis, F. Uzdiller, O. Margelis, P. Gibavičius, J. Bogut, Sam. Gold, Geo. Rakusiak, F. Kavalevski, J. Jakueonis, M. Radziunas, J. Aušra, Chas Zernoski, J. Dvoioznok, P. Visnevski, Cash, J. Mišiauskas, J. Kosvacki, V. Kunce, M. Grigas, Chas Raklevich, M. J. D., J. Zaroody, M. Raskas, Wm. H. Fechards, M. Juknevičius, H. Borset, F. Stanavičius, A. Pikutz, J. Junevičius, Farmers Home, J. P. Chelovski, A.Jenševski ir J. Elencik — po 25 centus.

Vardai aukavusių mažiau kaip 25 c. nepaminėta.

Smulkių aukų $1.45; stambesnių — $32.80; sykiu aukų — $34.25.

Aukos streikieriams-rūbsiuviams iš Brooklyn, N. Y. Aukavo:

Rev. J. Szestokas $3.00.
Kun. N. J. Petkus, A. Novitzkie, K. Zabarauckas, M. M. Kuliavas, F. Masuleviče, C. Domoski, J. Genzler, J. K., J. Garšva, A. Nuobaras, A. Daukšis, A. L. Rohi, S. Wallace, B. J. Lebowitz, Robert G., J. H. Freitag, Ig. Kibilda, M. Bernstein — visi po $1.
J. Dumčius, G. Givis, A. Tačilauskas, J. Bartišius, A. Zaickas, Hespelen, V. Struogis, J. Berinta, Wm. Walsh, P. Palubinskas, F. Zujus, S. Tuba, V. Kulboka. A. Mušauskas, M. Mulewcis, Wm. Pecklis, — visi po 50c.
Mrs Liszauskie, J. Meskis, M. Mozelis, J. Maleika, S. Vaitkevičius, J. Danilevičius, A. Treilikas, A. Mileris, A. Gricius, Ig. Giedravičius. J. Bručas, Pr. Ginius, J. Faus, J. Bukolas, M. Long, M. Frakimas, J. Zakarewicz, J. Warfski, J. Thomson, J. Dau., J. Geležunas, S. Aviženis, M. Kilee, W. Andruškevič. K. Rulin, L. Habasinski, M. Gromacki, O. Kiburis, P. Buzelis, Z. Rukštelienė, A. Dainauskas, K. Gudelevičiutė, D. Grinkevič. — visi po 25 c.

Vardai aukavusių mažiau kaip 25 c. nepaminėta. Smulkių aukų ir kurių pravardžių negalima išskaityti — yra $5.80; stambesnių — $37.25. Viso $43.05. Sekr. **A. Lelis.**

Brooklyn, N. Y. Aukos surinktos per D. Paškevičių. Aukavo šie:

B. Adomėnas, K. Galiunas po 50 c. A. Baltakis, J. Galiunas, J. Tuška, T. Repšis, M. Balcukas, D. Dzinuliutė, A. Ekelanis, A. Kaulakis, V. Tabara po 25 c.; V. Lukšas 10 c. Viso $3.35.

Iš Girardville, Pa. surinktos aukos New Yorko streikieriams-rūbsiuviams per A. Tamošiūną. Aukavo šie:

Kun. Durickas $2.00, A. Opsenas $1., A. Karpauskas, V. Rakauskas, T. Baliavičius, I. Ražanskis, A. Macijauskas, ir I. Kunca po 50 c.

V. Petrovsky, S. Žukovsky ir K. Rašinas po 25c.; kitų vardai nepaminėti, nes aukų rinkėjas kitų vardų neprisiuntė; viso gauta $21.15.

Piningai perduoti New Yorko streikierių šelpimo komitetui.

Sekr. **A. Lelis.**

Kovas ir Plaučių Ligos

Nevienodumas oro, šaltis, drėgnumas, staigios ero permainos, perdaug prišildyti kambariai, neatsakomas drabužis — tai paprastai svarbiausios priežastįs persišaldymo ir kosulio. Leidus toms ligoms pereiti visą prigimtą joms bėgsnį, dažnai išsivysto iš jų kitos plaučių ligos daug sunkesnės.

Severos Balsamas Plaucziams

(Severa's Balsam for Lungs)

jai tik gana anksti pradėjus vartoti, tikrai suteikia geras pasekmes, sulaiko kosulį, grąžina skaudamiems organams normalį stovį, neleidžia išsivystyti svarbesnei ligai. Pamėgink jį!

Kaina 25 ir 50 centų.

Lai tavęs tas nestebėtina,

jei liesti, žudai svarumą, jei tavo organizmas blogai yra atgaivinamas delto, kad skilvys yra nustojęs galės maistus virškinti.

Severos Skilvio Kartuoles

(Severa's Stomach Bitters)

yra kaip tik tokių vaistų, kokio reikalauji sustiprinimui, sutaisymui ir atgaivinimui viso tavo virškinimo taisio. Jos sugrąžins tau norą valgyti ir vieką.

Kaina $1.00 bonkai.

Visose aptiekose. Jei tavo aptiekininkas negali gauti, rašyk patarimo ir vaistų pas:

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Iš New Britain, Conn. Per 23 kp. Tėvynės Mylėtojų Dr-jos prakalbas aukavo Brooklyno streikieriams-siuvėjams šie:

J. Šiugžda 30 c., Ona Alesiutė ir J. Petkauskas po 25 c. J. Klimas 50 c., M. Neimonas, J. Žilinskas, M. Valinčius, A. Aržuolaitis, R. Džervis, M. Petruškevičius po 25 c.; B. Salaveičikas 34 c. Vincas Alksninis $1.00 sykiu $4.14; smulkesnių aukų surinkta 86 c. Visu labu — $5.00 V. Alksninis.

Streikas So. Bostone ir aukos streikieriams. Streikas eina pilnoj tvarkoj ir, gali sakyt, pasekmingai. Vieną nedeldienį kun. T. Žilinskas per pamokslą paaiškino parapijonams apie streiką, atjausdamas darbininkų padėjimui ir stengėsi sutvirtinti streikierių dvasią, sakydamas, kad jei darbininkai eis vienybėje, streikas bus laimėtas. Paskui padarė kolektą del darbininkų streikierių; sukolektavo $39.00.; pats kun. T. Žilinskas aukavo $10.00.

Cambridge, Mass. Taipgi per pamokslą ragino šelpti streikierius; kun. Krasinskas sukolektavo aukų $20.29.

Dr-tė D. L. K. Vytauto laike susirinkimo kovo 2. iš savo kasos paaukavo $50.00; sukolektavo laike to susirinkimo aukų $8.39.

Lietuvių Evang. Dr-tė iš So. Bostono, Mass. laike susirinkimo kovo 2. paaukavo $10,00; sukolektavo — $3.05.

Šv. Petro ir Povilo Dr-tė iš So. Bostono savo metiniame susirinkime kovo 2. paaukavo iš kasos — $25.00; suaukavo — $5.00.

Taipgi daugel sukolektuoja Bostono merginos; Marijona Vaškevičiutė sukolektavo kovo 2. — $23.45.

Bostono, Mas. LSS. parengė teatrą ir paskyrė Bostono streikieriams pašelpos $8.39.

So. Bostono LSS. 60 kp. laikytame susirinkimę sukolektuota $26.15.

Per draugą Klemkauską sukolektuota aukų $2.00.

Sykiu iki kovo 2. — $270.07.

Visų aukautojų vardai bus pagarsinti laikraščiuose; dabar taip greit viską negalime padaryti; pas pašelpos sekretorių yra viskas tvarkoje — visų aukos gautos.

Aukas siųskite ant paš. sekr. vardo — A. F. Lukaševiče, P. O. Box 43, So. Boston, Mass.

Pašelpos Komitetas:
Sekret. — **A. F. Lukoševiče,** . . . .
Kasierius — **F. Rulis,**
Pagelb. — **F. Rulis,**
Kasierius yra padėjęs kaucijos $1.000.

Įvairus pasilinksminimai Brooklyn'e N. Y. Šokiai, diologai, deklamacijos, monologai ir dainos; surengė Lietuvių Apšvietos Draugija. Atsibus per **Velykas 23 d. kovo (March),** 1913 m. **Tautiško Namo Svetainėje, 101—103 Grand str.,** Brooklyn'e, N. Y. Svetainė bus atidaryta 2:30 m. po pietų. Šokiai prasidės 3-čią valandą ir trauksis iki 7 val.; paskui buš kas viršui paminėta. Pasibaigus perstatymui — vėl šokiai tęsis iki kol spėkų bus šokti; apart to bus keliaujanti krasa. Dar keletas žodelių Brooklyniečiams apie Lietuvių Apšvietos Draugijos tikslą: ji susitvėrė 1905 m. kad bendroms spėkoms įsteigti kningyną ir lavinties-mokyties patiems, skaitant visokias knygas ir laikraščius, ir apšvietimą platinti tarpe Brooklyniečių, surengiant ir perstatant sceniškus veikalėlius, kad publiką palinksminti ir atpratinti nuo blogų užsiėmimų, o pratinti prie prakilnesnių, naudingesnių ir protą tobulinančių užsiėmimų ir pasilinksminimų.

Todel, priderystė kiekvieno tą Draugiją remti, prisidėti prie jos, lankytis į jos parengtus pasilinksminimus, o turėsite sau dvasišką naudą ir sveikatą kūnui. Įžanga tik 25 c. ypatai.

Nuoširdžiai užkviečia L. A. D. Komitetas.

Didelis Teatras, o po teatro **Balius,** rengiamas Lietuvių Kelionei Pašalpos Draugystės. Stato ant scenos vieno veiksmo dramą — „Saliamono Sapnas''. Teatras atsibus 29 d. kovo (March) 1913 m., Lietuvių Tautiško Namo Svetainėje, 101—103 Grand str., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val vakare. Tiketai virams 25 c., moterims ir merginoms 15 c. Nepamirškite, kad veikalas yra labai žingeidus, ir kiekvienas pamatys kokią vertę turi mokslas ir apšvietimas ir kokiais keliais turime prie jo eiti. Teipogi bus monologai, deklamacijos ir išlaimėjimai dovanų. Maloniai užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šito iškilmingo vakaro, o būsite užganėdinti **Komitetas.**

(13)

Reikalingi apreiteriai, kišeniniai ir kitoki. Unijos Šapa.
Con. Goldman Co.,
21 Wawerly pl., New York., N. Y.
ant 5-tų lubų.

ATSIIMKIT!

„Vien. Liet.'' kontoroje randasi du sugrąžinti siuntiniai — vienas iš McAdoo, Pa., antras iš Bridgeport, Conn. Siuntusieji į tuos miestus ką-nors, malonėkit apsilankyt ir apžiūrėt, jeigu jūsų — atsiimkit.

12-tas metinis BALIUS, Lietuvių Gimnastikos Klubo atsibus subatos vakore, 29 kovo (March) 1913 m. svetainėje **Palace Hall,** 89—93 **Grand str.,** Brooklyn, N. Y. Tikietas ypatai, su padėjimu drapanų 25 c. Pradžia nuo 8 vak. Durįs atdaros nuo 7:30. Muzika puikiausia, po vadovyste prof. J. J. McNally.

Šis balius bus papuoštas da gal pirmutinis tokis, nes bus salė išrėdyta kuopuikiausiai; teipogi bus vedamas Grand March, ir bus dainos, kurias dainuos vyrų choras to paties Kliubo. Del to visi iš visos apielinkės esate kviečiami atsilankyti ir praleisti linksmai laiką, kaipo pirmame po Velykų baliuje, ir tikimės jog visi būsite užganėdinti.

Su pagarba, Komitetas.

(13)

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo vyro, Prano Miklušio. Paeina iš kaimo Varnagirių, parapijos Krokalaukio, pavieto Kalvarijos, Suvalkų gub. Jau 13 metų kaip nežinau kur jis gyvena. Kas apie jį žinote, malonėkite pranešti šiuo adresu
Katrė Miklušis,
19 School str., Brooklyn, N. Y.
(19)

Pajieškau Franciškaus Vidziuno; girdėjau gyvena Philadelphia, Pa.; jis pats, ar kas jį žino malonėkite pranešti man jo adresą.
Antanas Vidziunas,
687—3 ave. Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo brolio, Juozo Žukausko; paeina iš kaimo Jodeliškės, Seinų parapijos, Suvalkų gubernijos. Jis pats ar kas kitas malonės pranešti ant šio adreso:
Antanas Žukauskas,
22 Star str., New Britain, Conn.

LIETUVA PAVEIKSLUOSE.

New Britain ir Waterbury, Conn. pirmu kartu bus parodyta **Lietuva paveiksluose.** Bus rodomi Lietuviški Judomi Paveikslai šie: **Klumpakojis, Suktinis, Noriu miego, Aguonėlė.** Bus rodyta ir kiti žaislai.

Pirmu kartu pilniausias ir didžiausias Historiškai-Etnografiškai-Geografiškas perstatymas apie **Lietuvą** ir Lietuvos veikėjus. Protarpiuose paveikslų rodymo maloniai publiką linksmins malonios dainelės ir illiustruotos (su paveikslais) deklamacijos.

Dainuos gerai pagarsėjęs dainininkas p. K. Kraučunas, iš Brooklyno, N. Y., dainuos įvairių dainų kompozicijas, tarp kurių ir visų gerbiamojo kompozitoriaus Miko Petrausko.

Paveikslai bus rodomi šie: 1. **Lietuvos Historija.** 2. Lietuvos etnografiški paveikslai. a) Vilniaus gubernijos, b) Kauno gub., c) Suvalkų gub. ir Prūsų (Mažąją Lietuvą). 3. Tarp kitų paveikslų bus parodyta ant paveikslo daug sukėlusi triukšmo laike Vilniaus Mokslo Draugijos parodos intaisyta žinomo lituvio skulptoriaus p. Rimšos „Kova''. 4. Lietuviai ant judančių paveikslų.

Atsibus šiose vietose

Du vakaru: kovo (March) 23-24 dieną, Naujoj **„Lietuvių svetainėje''** ant Park str., priešais John str. New Britain Conn.

Du vakaru: kovo (March) 25—26 dieną **„Lietuvių Svetainėje''** 48 Green str., Waterbury, Conn.

Maloniai kviečiame atsilankyti. Perstatytojai vakarėliui Kinematografistai A. T. Račiunas ir J. M. Danielius iš New York'o. Svetainės atsidarys no 7 val. Perstatymas 8:15 m.

Ant pardavimo.

Bučernė ant pardavimo su visu inrengimu. Geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — kitas biznis. Apie sąlygas sužinokite šiuo adr.:
Mikolas Godvaišis,
190 John str., Brooklyn, N. Y.
(14)

Reikalinga senyva moteris arba našlė, kuri gali atlikti visą darbą apie namus ir prižiūrėti vaikus. $16.00 ant mėnesio. Atsišaukite šiuo adresu:
John Saukaitis,
272 Berry str., Brooklyn, N. Y.
(14)

NAUJAUSIS IŠRADIMAS.

$50.000 už darodymą, jeigu Prof. vaistai neyra legališki ir niekas negali dastoti pasigelbėjimo.

Brundzos vaistai užtvirtinta Bjure Kemijos Washingtone. Aprič vaistų; tai męs turime naujausių reikalingiausių daiktų. Reprezentantai ir Agentai uždirba po $10 ir $25. Daugybė naujų išradimų, vertė pusė milijono dolerių. Visoki išaiškinimai siunčiasi Dykai. Parašykite pas The Brundza Co. Sta. W. Bway and So. 8 st. Brooklyn, N. Y.
(14)

Apsisaugokit.

Aš, Povilas Pranevičius, pranešu plačiai visuomenei, kad apsisaugotų vagies, kuris mane apvogė — Prano Balakausko; paeina iš Varlėnų, Taujienų volosties, Vilkmergės pavieto, Kauno gub.. 5½ pėdos augščio, balto, apskritaus veido, kalba keliomis kalbomis. Kas jį sugaus ir man praneš, duosiu $5.00; kreipkitės šiuomi adresu.
111 Metropolitan ave., Br-lyn, N. Y.
(12)

KELIAUJANTI AGENTAI.

Mūsų keliaujanti agentai:

J. DIGRYS,
K. WILKEVIČIUS,
P. PILĖNAS

Lankosi po Pennsylvaniją valstiją; galite pas juos užsisakyti „Vien. Liet.'' ir senieji skaitytojai atnaujinti prenumeratą ir pasiklausti visokių informacijų apie mūsų biznį.

J. J. Paukštis Co.

Po Mass. ir Conn. vastijas lankosi mūsų agentas JONAS KERDIEJUS. Užrašo „Vienybę Lietuvninkų'' ir platina mūsų kningas; galite užsisakyti.

J. J. Paukštis Co.

Reikalaujama.

12 mašinų švarkų siuvimui (Coat machines), ir elektrinio motoro. Šapa turi būti tuojaus įrengta; Williamsburgo dalyj. Paduokite visas smulkmenas, taipgi ir kainą.
Morris Kramer,
752 Broadway, New York.
(14)

VISŲ ATIDŽIAI!
Pas mus galima gauti visus Vidūno raštus.

Mūsų uždavinys	.90
Slaptinga žmogaus didybė	.30
Mirtis ir kas toliaus	.25
Gimdymo slėpiniai	.40
Žmonijos kelias	.20
Visatos saranga	.20
Likimo kilmė	.40
Apšvietimas	.30
Kur protas? (vieno veiksmo komedija)	.25
Piktoji gudrybė (vieno veiksmo komedija)	.20
Jonuks mergų bijąs (dviejų veiksmų komedija)	.20
Tėviškė (vienveiksmis dramatiškas veikalas)	.20
Lietuvos varpeliai (muzikos veikalas)	.45

Kurie norite gauti augščiau paminėtas kningas, malonėkite kreiptis šiuomi adresu:

J. J. PAUKŠTIS,
120 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI!

Didelis drapanų štoras, sykiu ir kostumeriško kriaučiaus dirbtuvė: 3 mašinos su visokiais įrankiais; intaisyta kuopuikiausia, vieta apgyventa tarp lietuvių ir biznis abiejose įstaigose eina gerai. Žinoma, męs prilaikom savo krautuvėje visokių tavorų, kaipo tai: vyriškų ir moteriškų siutų, kartunų net šilkinių ir vilnonių, visokių tavorų, kokių reikalingi del šeimynų. Pilna krautuvė visokių tavorų. Norim greitu laiku parduoti, todel, kad žadam važiuoti į Lietuvą. Norintieji daugiau apie tai žinoti, rašykite sekančiu adresu:

Joseph Butwill,
27 Spring str., Union City, Conn.
(13)

„BROOKLYNO ir NEW YORKO aplinkinėj lietuvių" kostumierskas kriaučius

Petras Shertwites,

Siuvam drapanas ant orderio del vyrų, moterų ir merginų. Pavasarinis sezonas jau prasidėjo, ant ko turim atsakančias materijas su naujausiom madom. Bandyk sykį, o busi kostumeris ant visados.

TĖMYKITE MUSŲ ADRESĄ!
370 BEDFORD Av., Brooklyn N.Y.
tarpe So. 4-tos ir 5-tos gatvių.
Pagal Lietuvių Ukėsų Klubo Ruimus.
Su pagarba **Petras Shertwites.**

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.

Moterįs, norinčios išmokti akušeriauti, dabar tu legališką mokyklą Scrantone, Pa. **Mokslas prasidės 2 d. Sausio,** 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje šalije.

Instoti mokyklon gali moterįs, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokasi $100.oo.

Mokyklon Lietuves priima „The Internationa Callege of Midwifery''.

DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8—11 ryte, 1— 3 po pietų, 7— 9 vak.
Seredomis 8—11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampas Second St.
Ligonius priima:
iš ryto nuo 8—9 po pietų nuo 2—3
ir vakare nuo 6—8
Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyrų, vaikų, moterų lanko prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.
285 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

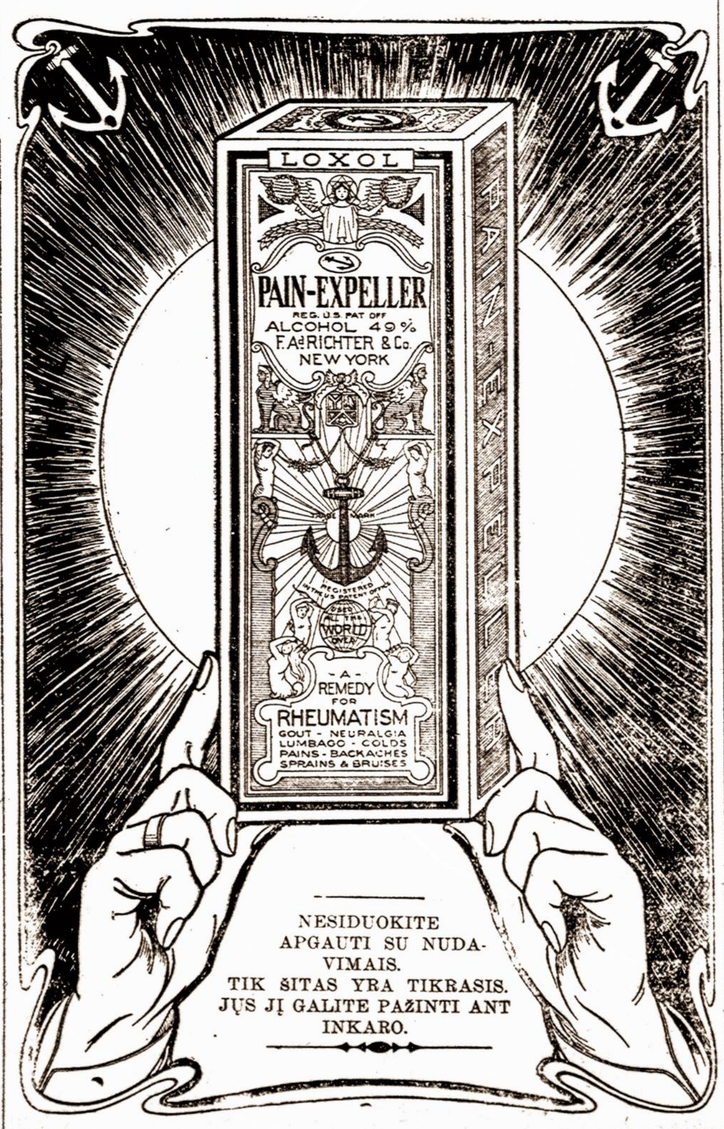

NESIDUOKITE APGAUTI SU NUDAVIMAIS.
TIK ŠITAS YRA TIKRASIS.
JŲS JĮ GALITE PAŽINTI ANT INKARO.

Liudas Gira.
Žalioji Pievelė.
Eilių rinkinys.

Prekė 65 c.

200 ŽAIDIMŲ
kambaryje ir tyrame ore.

Su dainomis, gaidomis, paveikslėliais ir fantų išvadavimais.

Jaunuomenei dovanėlė.

Sutaisė **Matas Grigonis.**

Prekė 75 c.

GAUNAMOS PAS:

J. J. PAUKŠTIS, & CO.
120 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

5000 DOVANAI

Katalogą, nuo Drukuojamų Mašinų, (Typewriters). Čia yra proga kožnam ir nepraleiskitė ją. Kam yra reikalinga Typewriters, tai rašykite pas mane šiandien, o gausite dykai mano Katalogą, iš kurio galėsite pasiskyrt sau vieną ir užsisakyt, kuri jums gerians patiks. Rašykite ant šito adreso:

A. Maliauskas,
687 Thrid Ave. Brooklyn, N. Y.

Vengki Peilio arba Pavojingos Operacijos
IŠSIGYDYK NUO
Rupturos

Nesuprantama man kodėl ruptura serganti žmonės kankinasi nešiodami diržus. Diržai negali rupturos išgydyti— jie ją da palaiko. Kada aš sakau, kad galiu jus nuo rupturos išgydyti, tai sakau tą ką manau. Aš tikrai išgydžiau tukstančius. Dėlko neišgydyt tave? Aš parodysiu mano išgydytų pacientų paliudijimus ir pavardes, tai tada pats pamatysi (su jų daleidimu). Jie pasako apie mano stebuklingą

CHEMIŠKAI-ELEKTRIŠKĄ-BUDA

gydyme hernia arba rupturos. Dabar iš šimto devinjasdešimts devynis galima PILNAI IŠGYDYTI. Be peilio, be varginimo, be operacijos, be sutrukdymo nuo reikalų ir be diržo darančio po tam jums nesmagumus.

Prakilnus Avoca pilietis išgydytas

Budavotojas Pennsylvania Coal Co. laužyklų, po daugelio metų kentėjimui išgydytas nuo rupturos.

Brangus Daktare:—
Esu dėkingas jums už išgydymą manęs nuo įkirios abipusinės rupturos. Aš patariau savo sergantiems draugams del išgydymo kreiptiesi pas jus, ir jie tuomi yra labai užsiganėdinę. Aš visados su smagumu jus rekomenduosiu by vienam sergančiam, kadangi tikiu kad jusų gydyme rupturos budas yra geriausias
Su pagiuoda,
J. L. HARRIS,
(Lincoln Hill), Avoca, Pa.

Skaityk ką dėkingas pacientas turi pasakyti.

Dr. O'Malley išgydė mane nuo Piles po dvylika metu kentėjimui. Kartais skaudėjimas budavo toks didelis kad negalėjau dirbti savo, kaipo mainieriо, darbą. Dabar esu sveikas ir linksmas ir rekomenduoju Dr. O'Malley visiems kenčiantiems nuo Piles arba tam panašių keblumų.
JOHN R. ROBERTS,
173 W. Green Street,
Nanticoke, Pa.

Dėkojimo paliudijimų nuo dėkingų išgydytų žmonių yra pluokštai raštinėje. Pacientai yra nuo kudikių iki senių (abiejų lyčių). Rašyk del mano su paliudijimais ir aprašymais išgydytų ligų knygutės—bus prisiųsta dovanai. Atsiųsk 2c krasos ženklelį del uusiuntimo.

Dr. Alex. O'Malley
Rupturos Specialistas
158 So. Washington St.
WILKES-BARRE, PA.

Čia kalbama ir rašoma lenkiškai ir lietuviškai.

SKAITYTOJAMS.

Gerbjamieji „V. L." skaitytojai, kurių prenumerata užsibaigė ir gavote paraginimą, malonėkite atnaujinti, nes kitaip būsime priversti sulaikyti laikraščio siuntinėjimą. Tiems, kurie gavo paraginimo kortele, šis numeris yra siunčiamas paskutinis, iki atnaujinimo.

Pasarga: Permainant adresą, pirmiausia parašykite senąjį, o paskui naują. Visada reikia rašyti kuoaiškiausiai vardas, pavardė ir gatvės arba basko numeris, o tuomi palengvinsite administracijai darbą ir išvengsi te daugelio nesusipratimų.

„Vien. Liet." Adm.

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.
Apdaryta $1.00.

120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.
I. J. Paukštis & Co.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pětnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00**.

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokiu Kapiniu.

PARSAMDOME KARIETAS
veseilioms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsišaukit ypatiškai ar per teiepnoną. Ofisas atdaras dieną ir naktį.

227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urbano Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaipo kaulinio, muskulinio, sciatikos teip ir nuo visų kitų ligų. Šimtai žmonių siunčia laiškus dėkavodami už mano geras gyduoles. Teippat ir jųs galite gydyt savo Rumatizmą su mano gyduolėm ir buti vienas iš daug šimtų, tų kurie pasigelbėjo nuo tos didelės ligos, kuri teip tankiai žmonias naikina ir kartais numarina. Skaitydami apie mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbime ir išsigydymą mano vaistuose.

Vaistai kaštūoja vieną dolerį ($1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry st.) BROOKLYN, N. Y.

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų, gramafonų visokio išdarbio. Taipogi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klernetų, triubų ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldakningių, visokių gražių popierų laiškams rašyti (gromatoms) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškų monų daikių. Taipgi monų knninga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazyrių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smuikas, kiernetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NEBO Korkiniais galais CIGARETAI

Visi ruko NEBO Cigaretus

10 už 5c

Kiekvienas perkupčius parduoda NEBO Cigaretų daugiau kas diena

Garsiausi Amerikoje Delto kad jie geri

P. LORILLARD CO. 1760 ESTABLISHED

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užeiga pas

JONĄ KULBOKĄ

Skanus Alus,
Gardi Arielka,
Visoki Vynai,
Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street

Kampas Wythe Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygutė Lietuviškoj ir Angliškoj kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išsiimti popieras, Suvienytų Valstijų konstitucija, nepriguimybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos Lietuvi Ukėsu Klubas, matydamas reikalą, išleido virš minėta knygelę kurios čienia yra 25c. Užsisakydami knygą pinigus siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliais, ant šito adreso:

LITHUANIA CITIZENS CLUB
372 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

DOVANA! DOVANA!
sveikata ir drutumas bei naujausio mokslo kninga apie sveikatą ir t. t.

„Daktaras"

TA KNYGA yra aprašyta su naujausio mokslo išradimu ir geriausio budu gydymo ir įvairių paslaptybių teip žingeidžių, kurios kiekvienam žmogui reikalingos; ko kitose knygose negalite rasti, kas yra patilpę rankvedyj "DAKTARAS".

ŠITA KNYGA labai plačiai apkalba apie vyrų paslaptybes ir jų ligas. Apie moteris teipat nemažai kalba.

TA KNYGA "DAKTARAS" išaiškina vardus visokių ligų, kaip jos prasideda, kaip išrodo, kaip išsigydyti ir kaip ant toliau apsisergėti. LABAI AKYVA!

ŠIOJ KNYGOJ "DAKTARAS" aprašo daug paslaptybių, apie geriausius smagumus ženybinio gyvenimo ir kada geriausiai apsivesti ir VYRAMS ir MOTERIMS. TIK VISKĄ DAŽINOSI kaip šitą knygą perskaitysi, kas neatbutinai naudinga, kaip seniems teip ir jauniems-ženotiems ir nevedusiems vyrams ir merginoms.

KIEKVIENAS SKYRIUS šitos knygos yra labai žingeidus, o nemokantiems skaityti tai mokantis kuris dar neturi šios knygos su didele akvata perskaitys tiems garsiai kad galės daug visko prisiklausyti. Ta knyga kiekvienam yra labai naudinga ir reikalinga turėti, kuris tik nori buti sveikas ir laimingai gyventi.

KNYGA "DAKTARAS" yra paveikslais iliustruota, parodo ir gilumas kuno dalis, atidengiant paslaptybes. Ji reikalinga kaip sveikiems teip ir sergantiems. Tik perskaičius tą knygą atrasite viską, ko čion negalima parašyti ir dažinosi visą teisybę.

APART KITŲ SKYRIŲ sergantiems rodijama skaityti apie nervų, kraujo, inkstų, romatizmo, odos, vidurių, nusilpnėjimo, bronchitis ir limpančias ligas; teip-pat apie moterų nesveikumus ir kitas visokias ligas kaip išsigydit ir t.t., teipat sėklos nubėgimus nuo saužagystės ir t.t.

JEI SERGI, tai pirmiau ne kaip manai vartoti kokias nors liekarstas ar kreiptis prie gydytojo, reikia butinai perskaityti "DAKTARAS".

ŠITOJ KNYGOJE "DAKTARAS" netik pamokina kur ir kaip išsigydyti, kaip buti sveiku, bet ir kaip nuo visokių ligų apsisergėti.

NORS TA KNYGA LABAI BRANGINTINA, bet kad prašant lietuviams ją išleido Philadelahios M. Klinikas, delei labo visuomenės, tad kiekvienas ją apturės, kuris tik prisiųs kelias stampas už prisiuntimo kaštus. Apturėsi tuojaus, tik visada reikia rašyti adresas teip:

The Philadelphia Medical Clinic
1117 Walnut Street, Philadelphia, Pa.

Philadelphios Med. Clinikas, vyrų ir moterų, visokias ligas greit ir nuodugniai išgydo be peilio, be humbugo operacijų, bet su tikroms geroms liekarstoms. Atsilankyk arba lietuviškai parašyk apie savo nesveikumus.
Kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nedėlioj nuo 10 iki 3. Utarn. ir Pětn. vak. nuo 6 iki 8 val.

GERA PROGA!

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) 35c

Viso $1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Vienybės Lietuvninkų" ir $1.00 per money orderį, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
Geras darbas.
Vidutiniška čienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

AR GALI ATSAKYTI ANT ŠITŲ KLAUSIMŲ?

Ar esi lietuviu?
Ar esi sveikas ant kūno ir dvasios?
Ar priguli į savitarpinę pašalpos draugiją.
Ar skaitai kokį lietuvišką laikraštį?
Ar manai kada nors sirgti ar mirti?
Ar esi vedęs?
Ar tavo moteris ir vaikučiai priklauso prie kokios-nors pašalpinės organizacijos?

Jeigu eis lietuviu, o neturi aprūpinęs save ir savo moters bei vaikelių, jeigu mįsliji sirgti, tai nelauk ilgiau, dabar tau lakas apsirūpinti, pakol esi sveikas tau ir laimė tarnauja. Rašykis prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, o tavo laimė nepražus, SLA. moka ligoj pašalpą r atsitikus mirčiai išmoka apsaugą tavo likusiai šeimynai.

Kreipkis prie savo mieste gyvuojančios SLA. kuopos viršininkų, o jeigu kuopos nesiranda, rašyk tiesiog Centro Sekretoriui klausdamas informacijos, kaip prisirašyti prie SUSIVIENIJI LIETUVIŲ AMERIKOJE šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St., NEW YORK, N. Y.

Dr. J. S. Message (Misevičia
272 BERRY STREET
Brooklyn, N. Y.
Specialistas širdies ir plaučių ligų.
OFFICE HOURS:
8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M

Lietuviški Disc Rekordai

Rekordai ant abiejų pusių grainami, indainuoti ir ingrainti per garsingus Europos ir Amerikos lietuviškus artistus, tinka ant Victor, Columbia ir kitokių gramophonų. Prisiųsk už 2 c. stampą, tai gausi rekordų ir kitokių instrumentų katalogą. Adresuok:

K. J. Krauchelun Co.,
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausis Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyne-New York gyvuoja Vienatinė ir Didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizoriaus VINCO J. DAUNOROS, kurios tikslu yra apsaugoti savo vientaučius nuo visokių apgavikų ir gydyti juos tikrai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnybių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ilgų metų prityrimu išrado daugybę specijališkų gyduolių, sutaisytų iš šviežiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas.

Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukrautos ir gaunamos sekančios gyduolės:

Kraujo Valytojas	$1.00	Del išvarymo soliterio	$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir $1.00
Nervų Stiprintojas	50c ir $1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir $1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir $1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	25c. ir 50c	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proškos	$1.00	Antiseptiška mostis	25c
Pigulkos del kepenų	25c	Nuo dusulio	50c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Proškos del dantų	25c
Nuo kojų nuospaudų	10c. ir 25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo dantų gėlimo	10c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo peršalimo	25c	Nuo viduriavimo	25c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Kraujo Stiprintojas	50c
Linimentas arba Expelleris	25c	Gumbo Lašai	50c ir $1.00
Anatharynas plovimui	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Nuo kirmėlių	25c	Blakių Naikintojas	10c
		Karpų Naikintojas	10c

Specijališka tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c

Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios Lietuviškos gydančios žolės, šaknis ir t. t., kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisiuntimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiemsiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiniškus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jusų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arba atsilankydami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Rusiškas progresyviškas laikraštis

"Russkoe Slovo"

Leidžiamas du kartu per savaitę, redaguojamas J. K. Okuncovo.

Kaina metams $2.00.
Užrubežiuose, Kanadoje ir New York $3.00.

Prie regakcijos randasi visokių knygų knygynas ir atliekami visi spaudos darbai.

Antrašas:

Russkoe Slovo
108 E. 12th St. New York, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA

AGENTURA

Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikviesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant greičiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirko Šifkortes, kelionėje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad męs visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubežių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie musų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Offiso valandos:

šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.
Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120–124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siunčiame pinigus i visas svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant ruskų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant geležinkelių į pietines ir vakarines valstijas.

Persiunčiam potografijas į Lietuvą ir užregistruojam laiškus.

Padarom aktus rejentalnus dėlei žemės ir kitokių priklausančių savasčių. Tą viską darom su Konsulio paliudijimu.

Užsiimame provomis Europiškomis ir Amerikoniškoms iškolektavojime mokesčių.

Darom daviernastis, išjieškom dales Lietuvoje ir atimam į Ameriką.

„VIENYBE LIETUVNINKU"

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašaut „Vienybę Lietuvninkų" Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei metų $1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams $3.00, pusei metų $1.50.

Teipogi spausdinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laiškams rašyt ir kitokius spaudos dalykus. darbą atliekam greitai ir pigiai

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gaut, kokios tik yra išėję iš po spaudos, kaip svietiškas teip ir maldų knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidaus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygynė, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvinas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exempliorių. Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĖTNYČIĄ

Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto $2.50, Ant pusės meto $1.25, Ant ketverčio meto 65c.
EUROPOJE Rosijoje ir Lietuvoje $3.50, Anglijoj ir Skotlandijoj 15 sh. Prusuose 15 markių.

MĖNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MĖNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik $1. Rosijoje $1.50. Anglijoje 7 sh. Prusuose 7 mk.

☞ Kas užsirašo "SAULĘ" ir "LINKSMĄ VALANDĄ" ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metą už $3 in Ameriką, in Rosiją $4.50. in Anglijį 7 sh. ☞ Priek tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
520-522 W. South St.
MAHANOY CITY, PA.

ATIDARYTA
Didžiausis pasaulėje teatras.

Hippodromas ant aštunto sezono su visais naujais lošimais, kurie vadysis „Under Many Flags" (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voegtlin; Stage grupavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika pristatyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakytą įtekmę Voegtlin, kurio namas pasigarsinęs kaip augščiausias lošimo namas New Yorke ir geriausia turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garsaus teatro prirengimo po priežiūra Mr. Voegtlin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemių bus perstatoma su atlankymu visokių žeme su pritaikymu muzikos prie kiekvienos šalies. Penkiolika scenų ir baletų susideda į „Flowers of the Nations" (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Haveměyer street ir Marcy Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiurima. Užeikite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.

Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Telephone 1331

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE. Trade-Marks, Caveats, Copyrights and Labels registered. TWENTY YEARS' PRACTICE. Highest references. Send model, sketch or photo, for free report on patentability. All business confidential. HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells How to Obtain and Sell Patents, What Inventions Will Pay, How to Get a Partner, explains best mechanical movements, and contains 300 other subjects of importance to inventors. *Address,*

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys
Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

BENNETT TYPEWRITER. Kaina $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universališkais, raktais, teip kaip mašinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

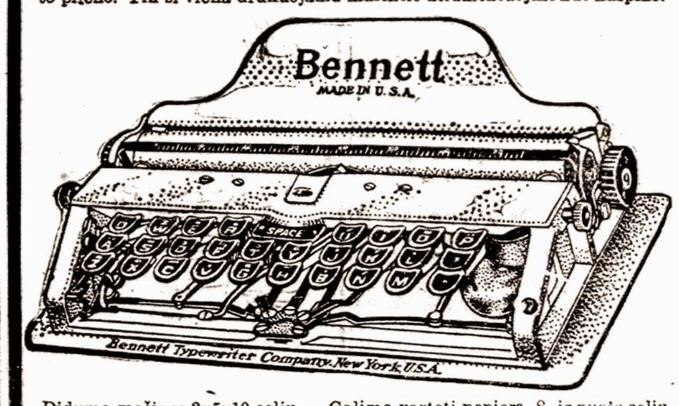

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Pauksztis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Naujas išradimas!

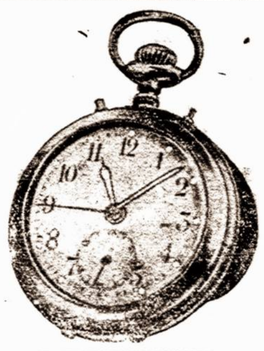

Laikrodėlis elektrikinis, kišeninis; tamsoj gali matyti adynas, budintojas iš miego: gali pribudinti. Labai naudingas del darbininkų mainose dirbančių. Viršai metaliniai juodi, viduriai drestyti, vertės 15 dolerių ir retežėlis vertės 8 dolerių, garantuotas ant 25 metų. Sykiu laikrodėlis ir retežėlis už 15 dol. Prisiųsk 10 dolerių tai gausi laikrodėlį ir retežėlį, o kaip paimsi prisiųstus daiktus, tada man prisiųsi 5 dol.

J. Schidlofsky Room 204
28 Main St. Brockton, Mass.

„SVYTURYS"

1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos, labai naudingas. Prekė tik 75 c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKSTĮ & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS
(Undertaker).

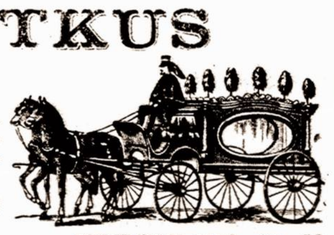

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.
Mano gyvenimo ofisas atdaras dieną ir naktį.

213½ BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija. **Vienatinė be persėdimo Linija tarpe Amerikos ir Rusijos.**

8 d. į Rotterdamą	11 dienų į Liepojų	Išplaukimas iš New Yorko.
III klasa $33	III klasa $35	Birma March 29th | Russia April 5th
II „ 45	II „ 50	
I „ 60	I „ 70	

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorą
A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

W. SLOMINSKA

Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuškos Parodos už rupestingą ir artistišką išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAZDŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodotiniems Kunigams ir guodotinoms Draugystėms, kad aš dirbu visus augščiau paminėtus daigtus PIGIAUSIAI, TEISINGIASIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsiimdama išdirbiniais įgijau geriausią praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

ŻMIJECZNIK

Żmijecznikas yra tikrasis Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRĖNŲ SOPĖS, SAUSGĖLŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokintus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų, grynų ir gydančių vaistų — pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ.
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolių", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tiktai randasi ant svieto teip dėl senų žmonių, kaip dėl kudikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai-Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį.

Dėlto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi. Adresas:

Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

Tik ki Tiktai Grobiewskio

Nepamirškit
Tautiško Namo!

Erta, daili salė mitingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanus užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1102 W'msburgh

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Counselor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laiškais, įdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų, pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus sulyg pareikalavimo. Adresas:

KAZIS KRAUČUNAS
Attorney-at-Law Box 296, Ketchikan, Al.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counseller-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

ATYDAI KRIAUCIU!!!

Lietuviška knyga, kirpimui vyriškų drabužių, su 25 braižiniais ir 15 paveikslų. 50 pusl Prekė $2.50. Tokia pat knyga—moteriškų drabužių. Prekė $2.50.

Užsakant abi sykiu, prekė $5.00.

Šitos knygos yra tikrai, ką turi žinoti geras kriaučius. Neturėjimas drauge šių knygų,—reiškia nustumimą nuo savęs geresnio uždarbio ir pasekmės pramonystėje.

Duodu Lekcijas Kirpimui.

Pinigus siųsti per „Money Order". Reikalaujant atsakymo visad-os priglausti už 2c. Stamp

J. TOPILIS
120 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Teisingiausia
Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laivų, keleiviai visados bus užganėdintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo-greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija $30.000.)

Teipgi Pinigus priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KLIASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8—R)

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebranglai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.

The Road of Anthracite

(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:

Lackawanna Railroad

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

---

14 metų senas laikraštis

KATALIKAS

Išeina kas Ketvergą, Chicago, Ill.

Laikraštis "Katalikas" 12-kos puslapių, didžiausio formato, redaguojamas geriausių redaktorių, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet telpa visokių žinių iš Didžiosios Lietuvos, Prusų arba Mažosios Lietuvos, Amerikos ir abelnai iš viso pasviečio.

"Kataliko" prenumerata Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos:

Metams **$2.00,** pusei metų **$1.00**
Kanadoj ir Meksike:—
Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**
Rosijoj, Lietuvoj ir kitose užrubežinėse viešpatystėse:
Metams **$3.00,** pusei metų **$1.50**

Užsirašyti "Kataliką" galima kiekviename laike.

Užsirašant "Kataliką" reikia drauge ir prenumeratą siųsti per pačto Money Orderį arba pinigus registruotam laiške ant išleistojo rankų, adresuojant šiteip:

J. M. TANANEVICZIA
3249-53 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Rašykite tuojaus, o gausite vieną "Kataliko" numerį ant pažiuros veltui.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančių Paveikslų Amerikoje.

Užlaikome visokių gatunkų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai su visokiais Elektrikiniais ir Gaziniais intaisais naujausios mados. Į Stak užlaikome suvirš 1,000 ratų filmos. Importytų iš visų šalių svieto, specijališkai turime padarę daug Lietuviškų iliustracijų dėl Dainų, Deklemacijų, Referatų ir Prakalbų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsilimat arba norit užsilimti šiuomi biznių, reikalaujanti pagelbos šaukitės prie:

American Film Exchange
A. T. Raičiunas Mgr.
630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 3536 W. Bedford.